

ZAPISKI O ZADNJE SEJE OKRAJNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV

Treba je odpraviti slabosti v gospodarstvu, da bo več blagostanja

28. novembra je bila v Novem mestu 13. seja okrajnega komiteja Zveze komunistov, na kateri so predvsem razpravljali o nedavnih občinskih konferencah ZKS. Na seji, ki jo je vodil sekretar OK ZKS inž. Marko Bulc, je najprej v imenu posebne komisije OK ocenil občinske konference org. sekretar okrajnega komiteja Silvo Gorenc, v razgibani razpravi pa so nato sodelovali tovariši: Franc Kotnik, Slavko Kržan, Gustav Avbar, Franc Beg, Ema Muser, Nace Zagorc, Marko Bulc, Miro Gošnik, Edi Komočar, Viktor Zupančič, Miro Thorževski, Milan Malešič, Franc Košir in Jože Plavec. Razprava z analizo vred pomeni dobro orientacijo za nadaljnje delo okrajnega komiteja ZKS, pri čemer so poudarili, da bo težišče dela na aktivih in komiteju kot celoti.

Na seji so izbrali tudi nov sekretariat OK ZKS, v katerem so tovariši inž. Marko Bulc, Silvo Gorenc, inž. Jože Legan in Miro Gošnik. Članstva v OK sta bila zaradi odselitve razrešena tovariša Franc Pirko in Niko Belopavlič, v OK ZKS pa so kooptirali Petra Gluharja, novega načelnika ONZ pri OLO. Za predsednika kadrovske komisije je bil imenovan inž. Jože Legan, novi član te komisije pa je inž. Jože Petrič; Kristina Plut in Silvo Gorenc sta bila razrešena članstva v kadrovski komisiji. — Nato so sprejeli še predlog delovnega programa OK ZKS za obdobje prihodnjih mesecev.

Ko je ocenjeval občinske konference ZKS, je tovariš Silvo Gorenc med drugim dejal, da so te konference dale jasna napotila za nadaljnje delo komunistov v okraju. Gradivo za konference je bilo temeljito pripravljeno, že pred konferencami pa so o poročilih komitejev in referatih sekretarjev razpravljali v vseh osnovnih organizacijah ZKS. Temeljite kadrovske priprave za volitve delegatov in za člane novih komitejev so prav tako prispevale pomemben delež, da so konference lahko usmerile svojo pozornost na dva najvažnejša in najbolj aktualna problema:

— na naloge komunistov v gospodarstvu in

— na izpolnjevanje metod, oblik in vsebine dela ZK.

Poročila na vseh konferencah so zato predvsem kritično ocenila slabosti in pomanjkljivosti v delu komunistov, zato pa so seveda manj govorila o uspehih, ki jih nikakor ni malo. Tak način poročanja je mobiliziral delo konferenc in nudil obilo možnosti, da so delegati lahko poiskali boljše vsebine dela in poti za nadaljnje uspešnejše uresničevanje številnih nalog. Večina konferenc je pri tem pokazala, da se komunisti zavedajo aktualnih problemov, hkrati pa se je dalo povsod tudi ugotoviti, da je v metodah dela ZK v našem okraju le še preveč stare prakse. Vodstva ZK

se še vse preveč ukvarjajo z vprašanji, ki sodijo v pristojnost gospodarskih organizacij, oblastnih organov oz. delovnih kolektivov, manj pa s tem, kaj se dogaja novega v rasti teh organizacij. Zato idejni procesov ne analizirajo, čestokrat pa tudi ne poznajo vzroka in bistva problemov. To potrjuje tudi dejstvo, da so bila vprašanja notranje graditve ZK obdelana v poročilih za konference manj konkretno, nekam preveč posplošeno, bolj temeljita in konkretna pa so bila poročila o tistih nalogah organizacij ZK, ki zadevajo problematiko v gospodarstvu. Pokazalo se je tudi, da so poročila bolj obdelala trenutno stanje na posameznih področjih, premalo pa so ocenila celotno delo za razdobje med dvema konferenca.

Vloga komunistov v spremenjenih pogojih širokega družbenega samoupravljanja

Kako so občinske konference obdelale naloge, ki so tesno združene z idejno-politično in organizacijsko kadrovsko graditvijo ZK? Ponekod širše, drugod spet ožje, po vsebini pa vseka (Nadaljevanje na 3. strani)

Viktor Avbelj v Novem mestu

Predsednik republiškega izvršnega sveta Slovenije, tovariš Viktor Avbelj je v spremstvu Nika Šiliha in Žana Moreta obiskal 3. decembra popoldne razstavo urbanističnega programa Novega mesta in se dlje časa zadržal v razgovoru o problemih urbanističnega razvoja.

3. decembra ob 16. uri je obiskal razstavo urbanističnega programa Novega mesta v prostorih doma JLA predsednik republiškega izvršnega sveta Viktor Avbelj. Z njim sta bila tudi tovariša Niko Šilih in Žan More. Z gosti so se ogleda udeležili tudi predstavniki okrajnega političnega in upravnega vodstva ter predstavniki političnih organizacij in ObLO Novo mesto. Glavne obrise razstavljenega urbanističnega pro-

grama je na kratko razložil inž. arh. Danilo Lapajne, nato pa so gostje in domači predstavniki v razgovoru načeli nekaj vprašanj, ki jih program rešuje, ter prosili za podrobne obrazložitve.

Predsednik tov. Viktor Avbelj se je zlasti zanimal za to, kako program rešuje prometni problem Novega mesta. Govorec o stanovanjski izgradnji, je poudaril, da bo treba gradnje

usmerjati tako, da bodo ustvarjale čvrsto mestno jedro. Omenil je, da Novo mesto že zdaj zavzema prevelike površine in da ima precejšnjo gostoto prebivalstva. Tov. Avbelj se je zanimal tudi za to, kakšen je obisk na razstavi. Poudaril je, da bo treba razstavo podaljšati in organizirati tudi javno razpravo o urbanističnem programu. — Gostje so se zadržali v razstavnih prostorih približno dve uri.

KAKO NAJ SE RAZVIJA NAŠE MESTO

V ponedeljek, 26. novembra, je bila ob 17. uri v Domu JLA v Novem mestu slovesno odprta razstava urbanističnega programa Novega mesta. Udeležili so se je: član IS Slovenije Vladko Majhen, številni predstavniki organov oblasti in družbenih organizacij iz Novega mesta in brežiške ter črnomaljske komune in mnogi drugi vabljeni gostje. Po otvoritvenem nagovoru podpredsednika ObLO Novo mesto Andreja Grče je inž. arh. Danilo Lapajne orisal glavne značilnosti razgrnjenih načrtov.

Naslednjega dne ob 17. uri je bil ogled razstave z razlago inž. arh. Lapajne za širšo javnost, vendar so se Novomeščani vabili na lepokih odzvali v zelo majhnem številu. Zato prebivalce ponovno vabimo, naj si razstavo, ki določa okvirne smernice za razvoj Novega mesta, ogledajo v kar največjem številu, saj delno nadomešča, kot smo poudarili že v pretekli številki, javno razpravo. Po otvoritvi smo inž. arh. Danila Lapajne, ki je glavni tvorec razstavljenega urbanističnega programa, zaprosili za razgovor in mu zastavili nekaj vprašanj.

Tovariš inženir, najprej prosimo, da nam poveste, odkod ideja za razstavo urbanističnega programa, potem pa še, kako je program nastajal.

— Zakon o urbanizmu določa, da mora biti urbanistični program, preden ga ljudski odbor sprejme in potrdi, dan v razpravo zborom volivcev. Da ne bi volivci razpravljali zgolj o dokončni rešitvi in da bi bila razprava zanimivejša in umljujejša, smo se najprej odločili za večjo razstavo, ki naj bi občane obsejnejše seznanila z delom na področju urbanizma in gradenj. Ker je bilo,

žal, premalo časa za to, smo se na predlog načelnika oddelka za gradnje in komunale zadeve tov. Toneta Valentinčiča pozneje odločili, da bomo razstavili to, kar je za urbanizacijo Novega mesta že narejeno. Zato pred-

stavljam Novomeščanom to, kar je bilo pripravljeno večidel letos, v manjši meri pa tudi prej. Največ zasluga za razstavo imata tov. Tone Valentinčič in gradbeni tehnik Projektivnega podjetja v Novem mestu Silvo Jerman.

Razstavljene osnutke sem delal največ na lastno pobudo po potrebah, ki sta jih nakazovala ObLO in urbanistična komisija. Studije, ki jih vidite, so plod večletnega zelo intenzivnega dela, ki me je stalo nemalo naporov in tudi precej dobre volje, ker za urbanistično delo pri nas še ni pravega razumevanja.

Kako si zamišljate najplodnejše sodelovanje v bodoče, po razpravi, ko naj razstavljene urbanistični program preraste v generalni urbanistični načrt Novega mesta?

— Sedanji program, izpolnjen z vsemi podrobnostmi in s popravki, sprejetimi na osnovi objektivnih predlogov in pripomb občanov, je najboljša pot do generalnega urbanističnega načrta. Nič manj važna naloga ni izdelava podrobnih zazidalnih načrtov za stanovanjske komplekse — soseske, seveda tiste, ki se jih bo občina od-

(Nadaljevanje na 13. strani)

V prvem tednu: 196 novih naročnikov

»Juriš« na 20.000 izvodov tedenske naklade se je začel kar dobro: do torka opoldne smo dobili že 196 naročilnih novih naročnikov. Razen Krajevne organizacije SZDL v Brestanici, o kateri smo poročali že pred 14 dnevi, nam je 10 novih naročnikov poslala tudi KO SZDL iz Semiča, medtem ko so druge naročnike pridobili pismonoše. Doslej vodi med njimi tovariš Dragman, raznašalec brzojav novomeške pošte, ki je do ponedeljka opoldne zbral in poslal že 35 naročilnih novih naročnikov. Med poštnimi pa vodijo v prvem tednu:

pošta NOVO MESTO	57 novih naročnikov
pošta VIDEM—KRSKO	22 novih naročnikov
pošta SEVNICA	19 novih naročnikov

itd. Seveda prvi dnevi še niso pravi odraz akcije, ki je stekla ponekod šele v ponedeljek, torej po zadnjih praznikih. Pismonoše so te dni razdelili nekaj nad 5000 izvodov našega tednika vsem tistim družinam in posameznikom na svojem področju, ki doslej DOLENJSKEGA LISTA še niso dobivali na svoj naslov. Povabili so jih v vrste rednih bralcev domačega tednika, te dni pa bodo pobrali podpisane naročilnice. Tudi krajevne organizacije SZDL so zlasti v občinah Sevnica, Videm—Kraško in Brežice začele pridobivati med svojimi člani nove naročnike na glasilo SZDL občin in okraja Novo mesto.

Prosimo, priporočite domači tednik tudi vi prijateljem, znancem in sorodnikom, če ga še ne dobivajo na svojo naslov. Pomagajte nam uresničiti geslo: V VSAKO HIŠO NA DOLENJSKEM, SPODNJEM POSAVJU IN V BELI KRAJINI: DOLENJSKI LIST!

VREME

OD 6. DO 16. DECEMBRA

Približno do 10. decembra suho oziroma lepo in mrzlo vreme. Nekako od 11. decembra dalje nestalno s pogostimi padavinami, prehodno morda tudi dež, sicer sneg.

Dr. V. M.

Avtor razstavljenih osnutkov urbanističnega programa v Novem mestu: inž. arh. Danilo Lapajne

Priznanje za dolgoletno in vestno službovanje v novomeški bolnišnici

Sindikalna podružnica Splošne bolnišnice v Novem mestu je 27. novembra priredila v dvorani pljučnega oddelka proslavo v počastitev 29. novembra. V nabitni polni dvorani so člani kolektiva bolnišnice prisostvovali slavnostnemu programu, zatem pa je uprava bolnišnice na predlog upravnega odbora nagradila 18 najzaslužnejših članov kolektiva z delovno dobo nad 10 let v tej ustanovi.

Nagrajeni so bili: primarij dr. Slavko Perko za 30-letnico opravljanja poklica, Vilma Božoglav, šefinja kuhinje, Miha Bučar, vratar, Artur Galič, strežnik v prosekuri, Joža Gerdenc, rentgenski tehnik, Alojzija Grandovec, strežnica na kirurgiji, Jožefa Grandljič, kuharica, Ana Kavčič, instrumentarica, Marija Kocjančič, šefinja kuhinje, Franc Krašovec, delavec, Justina Moravec, šivilja, Ema Okoren, bolničarka, Marija Sečnik, bolničarka, Franc Ster, bolničar, Viktor Urbas, laborant, Ana Vidle, perica, Tončka Vreže, bolničarka, in Alojzija Zaletež, strežnica.

Vsem nagrajencem, zlasti pa priljubljenemu primariju in ginekologu dr. Perku, iskreno čestitamo!

Avtomatizacija

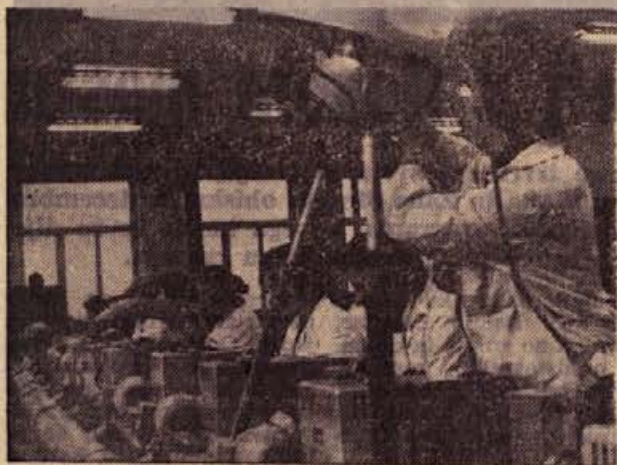
šentjernejskih „UPOROV“

V Šentjernejskem obratu »Uporia« tovarne elementov za elektroniko, v kateri izdelujejo sestavne dele za radijske naprave (upore in potencio-metre), so letos znatno povečali proizvodnjo. V primerjavi z lanskolletno realizacijo v prvih devetih mesecih, — so ustvarili 177 milijonov dinarjev bruto prometa, so imeli letos v istem obdobju že 409 milijonov dinarjev realizacije. Predvidevajo, da bodo do konca tekočega gospodarskega leta naredili še za približno 136 milijonov dinarjev izdelkov. Na ta način bo šentjernejski obrat letošnjo plansko obveznost izpolnil s 97 odstotki.

Če pustimo ob strani plan, lahko mimo tega ugovimo, da je kolektiv šentjernejskega obrata tako v proizvodnji kot v produktivnosti očito napredoval. Medtem ko so lansko leto za izdelavo enega upora potrebovali 92 sekund, so ga letos izdelali že v 61 sekundah. V približno takem sorazmerju se je zmanjšal tudi delovni čas pri izdelavi

potenciometrov: lani so ga izdelali v 33 minutah, letos pa so zanj porabili kar 10 minut manj. Na povečanje proizvodnje in večjo produktivnost je med drugim vplival še izredno važen činitelj: malo izostankov z dela. Izostanki zaradi bolezni so se zmanjšali za 1 odst., kar je spričlo dejstva, da obrat zaposluje približno 80 odstotkov ženske delovne sile, zelo lepo spričevalo prizadevanja vseh članov kolektiva, ki se borijo za čim večjo rentabilnost svojega podjetja.

Obrat »Uporia« ima odlične pogoje za naskok na obsežnejše in zahtevnejše naloge. To omogoča med drugim avtomatizacija proizvodnje, ki jo postopoma uvajajo. Ob upoštevanju tega dejstva in spričlo vedno večje produktivnosti bodo imeli v letu 1963 približno 800 milijonov realizacije. S tem se bo šentjernejski obrat močno približal tistim gospodarskim proizvodnim organizacijam, ki kanijo že v bližnji prihodnosti postati milijarderji.

Polavtomatski stroj za rezanje špiral v šentjernejskih UPORIH

STANOVANJSKA SKUPNOST — SERVIS OBČANOV

Na zadnji seji upravnega odbora stanovanjske skupnosti v Črnomlju so poudarili, da postati ta skupnost splošen servis občanov. Imenovali so komisijo, ki bo ugotovila, ali bo otroški vrtec v upravljanju stanovanjske skupnosti ali osnovne šole. Člani upravnega odbora otroškega vrtca sodijo, da je za otroški vrtec pristojna

Predsednik Tito se je odzval povabilu predsednika ministrskega sveta ZSSR Nikite Hruščova in je v torek prispel s spremstvom na krajshe zimske počitnice v Moskvo, kjer so ga pristrčno sprejeli. Po programu bivanja v Sovjetski zvezi se bo predsednik Tito s spremstvom zadržal nekaj dni v Moskvi in Podmoskovlju, nato pa bo obiskal še Volgograd in Leningrad.

Seveda pa bodo počitnice izkoristili tudi za razgovore o vprašanih odnosov med obema državama in o aktualnih mednarodnih problemih. »Prepričan sem, da bo naše bivanje v Sovjetski zvezi še bolj utrdilo obojestransko razumevanje ter razširilo in poglobilo naše sodelovanje« je izjavil predsednik Tito ob prihodu v Moskvo.

V sodelovanju med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo lahko ugotovimo še posebno v zadnjem času stalni napredek ter smo zabeležili uspehe skoraj na vseh področjih. Obstajajo tudi pogoji za nadaljnji, plodnejši razvoj. To misel je ponovil premier Hruščov v dobrodošlici predsedniku Titu, ko je poudaril, da so »zadovoljni z razvojem odnosov« in da »ostajajo vsi potrebni pogoji, da se naši dobri odnosi še nadalje uspešno razvijajo in krepijo.«

Premier Hruščov je ponovno potrdil, kar so že ugotovili vodilni funkcionarji obeh držav, namreč, da »so stališča obeh držav v mnogih mednarodnih vprašanih enaka« ali pa so si podobna. Tu gre predvsem za najvažnejša vprašanja v sodobnem svetu, predvsem v boju za ohranitev miru. Jugoslavija kot Sovjetska zveza sta se opredelili za politiko miroljubne koeksistence kot edino pravilno usmeritev v

sodobnem svetu za utrditev in ohranitev miru.

USTASKI ZLOČIN V MEHLEMU.

Dogodek je že znan: ustaška banda oborožena s pištolami in bombami je 29. novembra napadla jugoslovansko predstavništvo v Mehlemu (Bonn) z namenom, da zažge in pobije vse, kar je živo. To je potrdil tudi bonnski državni tožilec Horn, ki sedaj vodi preiskavo in zaslišuje aretirane ustaše. Ta zločinski načrt se ni popolnoma posrečil zaradi priselnosti in odpora

lerjeva Nemčija, je fašizem še vedno živ. Zločin v Mehlemu je samo eden izmed številnih ustaških protijugoslovanskih narpadov in provokacij v Zahodni Nemčiji, kjer so našli poleg jugoslovanske kvizlinške emigracije gostoljubje tudi mnogi drugi begunci iz vzhodnoevropskih držav. V Zahodni Nemčiji tolerirajo delovanje takih in podobnih fašistično-terorističnih skupin. Bonnska vlada je dobro obveščena o obstoju teh skupin in band, ki izdajajo svoja glasila, se sestajajo, javno hujskajo, v njih svobodno delujejo

Predsednik Tito v Sovjetski zvezi

uslužbencev našega predstavništva in pa, kjer se je posrečilo prej obvestiti policijo, preden so izpeljali načrt. Stavbo so sicer zažgali in demolirali prostore, ni se jim pa posrečilo prisliti jugoslovanske predstavnik, da bi se umaknili v zgornje prostore, potem razstreliti in blokirati izhod, da bi živi zgoreli v zgradbi. Torej iste metode kot so jih uporabljali nacisti in ustaši in drugi kvizlinzi med vojno pri nas. Znano je tudi, da so streljali na dvanaestletnega otroka in teče ranili s strelji Momčila Popovića, bivšega partizana, ki je bil v bojih proti fašistom med vojno sedemnajstkrat ranjen. Sedaj so ga že petič operirali, njegovo življenje pa je še vedno na nitki.

To kar se je zgodilo v Bonnu ni osamljen incident, temveč v naprej premišljen zločin, ki dokazuje, da po 17 letih odkar je bila premagana Hit-

vojni zločinci, ki bi morali že davno dobiti zaslužen plačilo. Delovanje številnih nacističnih revanšističnih emigrantskih organizacij v Zahodni Nemčiji meče čudno luč na bonnsko vlado in Federalno republiko sploh in predstavlja resno grožnjo in nevarnost za nadaljnji razvoj miroljubnega mednarodnega sodelovanja in ohranitev miru sploh.

Jugoslovanska kakor tudi svetovna javnost je ostro obsodila ustaški zločin v Mehlemu in oblasti v Zahodni Nemčiji, ki nudijo gostoljubje takim zločinskim bandam ter hkrati ustvarjajo ustrezno vzdušje za rast in razvoj emigrantskih in nacističnih gibanj. Vsa miroljubna javnost odločno zahteva, da morajo Zahodnonemške oblasti kaznovati krivce, hkrati pa sprejeti take ukrepe, da bodo pri koreninah uničili ustaško — fašistično dejavnost.

stanovanjska skupnost. V pristojnost te spada tudi popravilnica čevljev, se pravi, da mora postati servis in poslovati, kot že uspešno poslujejo ostali servisi: gospodinski servis, čistilnica, pralnica. Veliko dela ima čistilnica, manj pralnica. To je razumljivo, ker imajo nekatera podjetja (gostinsko podjetje Črnomelj, Belt, Zdravstveni dom in druga) svoje perice. Gospodinski servis bodo povečali. Zaposlitvi nameravajo še enkrat toliko delavcev, kot je zdaj zaposlenih. Uslužnostne cene se bodo znižale. Tako bo servis dosegel svoj namen.

KZ Črnomelj je lastnik novih zemljišč

KZ Črnomelj je preorala okrog 350 ha stelnikov. To zemljišče je še pred tremi leti dajalo le okrog 6.000 dinarjev dohodkov od praproti in brez. Zdaj znaša bruto dohodek že 100.000 dinarjev na hektar.

Prvo leto so na preoranih

površinah pridelali do 20 stotov rži, okrog 16 stotov ovsa in večje količine silaže. Zdaj so tam tudi hlevi za 2200 glav mlade živine, gospodarska poslopja in stanovanja za delavce. S silažo, ki so jo pridelali na bivših stelnikih, krmijo 1000 glav živine vse dotlej, dokler ne teh-

tajo 400 kg in jih ne odredijo za izvoz.

Stelniki so bili doslej pretežno last zasebnih kmetovalcev. Zemljo so dali v najem KZ, ki je pridobila rodovitne površine. Zadruga to zemljo zdaj odkupuje. Pravkar bo zaključen odkup 330 hektarov stelnjskih površin. V ta namen razpolagajo z 19 milijoni dinarjev, ki so jih dobili na 32. zveznem natečaju. Zemlja je že odkupljena v Črnomlju in Gribljah. Agronomi so pripravili elaborat za odkup 600 ha zemljišč v letu 1963. Jože Skof

Nov industrijski tir v Črnomlju

Gradnja industrijskega tira na železniški postaji v Črnomlju je v teku. Pričaku-

jejo, da ga bodo izročili namenu 29. novembra. Vsa dela bodo veljala 6,5 milijona dinarjev. Ko bo stekel promet po novem tiru, se bo na železniški postaji število premikov zmanjšalo za več kot 40 odstotkov. Razkladanje in nakladanje tovorov pa bo znatno hitreje.

Četniki-emigranti napadli naše državljane v Birminghamu. Skupina četniških emigrantov je skušala v Birminghamu v Angliji preprečiti proslavo 29. novembra, ki so jo priredili za naše državljane in izseljence. Naši državljani so sami preprečili nove poskuse incidentov in tako omogočili, da se je slavnost nadaljevala. Pri napadu je bil ranjen jugoslovanski vicekonzul Veselin Bakić. Angleska policija je intervenirala, ko je bilo že konec incidentov.

Koča Popović se je vrnil v Beograd. Državni sekretar Koča Popović, ki se je v Kaliforniji s predsednikom Naserjem, v Atenah pa se je razgovarjal z grškim zunanjim ministrom Averofom, se je vrnil v ponedeljek v Beograd.

Razgovori Adenauer-Ollenhauer. Predstavnik dveh nasprotnih strank Adenauer (krščansko demokratski) in Ollenhauer (socialnodemokratski) sta se v torek sestala v palači Schaumburg in razpravljala o možnosti za sestavo koalicijske vlade. Kot kaže dostoj, se pristajali opozicijske socialnodemokratske stranke upirajo sodelovanju z Adenauerjevo krščansko demokratsko unijo. Po posvetovanju v torek so izdali skupno sporočilo, v katerem je rečeno, da je šlo samo za »izmenjavo miselnosti« in da se bodo »razgovori v kratkem nadaljevali«.

Kongres KPI v Rimu. V nedeljo se je začel v rimski Palači kongresov X. kongres KPI, katerega se udeležuje 876 izvoljenih delegatov, 155 predstavnikov federacije Komunistične mladine Italije ter 1000 povabljenih komunistov. Kongresu prisostvuje približno 30 delegacij komunističnih in delavskih partij z vsega sveta, med njimi tudi delegacija Zveze komunistov Jugoslavije.

Znancem na Dolenjskem

Vsem znancem na Dolenjskem čestitamo za 29. november. Želimo še mnogo uspeha pri delu! Jože Gazdova iz Mihovca, Anton Rus iz Dobrave, Zlatko Muc iz Rosalnice, sedaj vojak v Trebnju.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Se so lahkoverni ljudje, ki z nosom trkajo ob dokaze napredka, pa še ne verjamejo vanje. Tako še pogosto slišimo na sestankih, kadar je govora v naprednem kmetijstvu, posplošene pripombe, češ: na družbenih zemljiščih raste osat, pa bi radi še novo zemljo! Tudi na nedavnem sestanku v Dobovi so skušali utišati razpravo o pospeševanju kmetijske proizvodnje z medklici: Najprej naj obdelajo zemljo, da ne bodo pridelki gnili na polju! Po sestanku so si nekateri meli roke in se bahali, kako da so razbili sestanek. Pri tem se ne zavedajo, da tega niso storili z argumenti, ampak s primitivizmom. Kajti resnica je drugačna: napredek v kmetijstvu je na svojem zmagovitem pohodu in ga nič ne bo moglo zadržati — ne primitivizem ne kratka pamet ali celo zloba. Morda so res primeri, da ta ali ona zadruga slabo gospodari, da morebiti kakšno posestvo ni pravočasno pospravilo pridelkov, toda to so zares posamezni ali bolj, zelo redki primeri, ki jih ne smemo posploševati. Moramo jih odločno kritizirati, približno tako, kakor bi morali grajati kmeta, ki mu pridelki sicer ne segujejo na polju, čeprav pomeni nizek donos tudi gniti. Najvažnejše pa je to, da je v resnici napredek v kmetijstvu izreden, seveda predvsem v socialističnem sektorju. Naj navedemo samo nekaj podatkov z nedavnega kongresa Zveze kmetijskih inženirjev in tehnikov Jugoslavije. Tam so neizpodbitno dokazali, da je skupna kmetijska proizvodnja porasla v primeri z letom 1956 za 32 odstotkov, od tega v poljedelstvu za 72 odstotkov in v živinoreji za 32 odstotkov. Kmetijska proizvodnja v socialističnem sektorju se je povečala za 2,8krat. Tak napredek je bilo mogoče doseči s pomembnimi vlaganji v kmetijstvo, s sodobno proizvodnjo, z usposabljanjem številnih strokovnih kadrov, skratka: z uveljavljanjem vseh tehnoloških dosežkov in sodobno organiza-

cijo dela. V letih 1957—1961 je bilo porabljeno za napredek kmetijstva 569 milijard din. Konec lanskega leta je bilo v kmetijstvu že 32.965 traktorjev in 6642 kombajnov. Zveza kmetijskih inženirjev in tehnikov šteje 14.500 članov. To in pa še drugi dokazi izpodbijajo laži, neznanje in primitivnost, hkrati pa zagotavljajo, da bodo tudi nadaljnje bitke za napredek kmetijstva, zlasti za povečanje proizvodnje pšenice, zanesljivo dobljene.

ZMAGOVIT POHOD NAPREDKA V KMETIJSTVU

Letošnji praznik — dan republike so proslavili delovni ljudje širom po Jugoslaviji s številnimi delovnimi uspehi. V vseh večjih krajih so bile akademije, proslave in razne druge prireditve. Osrednja proslava je bila na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Take osrednje prireditve so bile tudi v drugih republiških središčih. V tovarni kemičnih proizvodov v Hrastniku so proslavili 100-letnico obstoja podjetja, hkrati pa so odprli nov industrijski objekt za proizvodnjo polifosfatov z zmogljivostjo 6000 ton. Pričetek obratovanja novih objektov so proslavili tudi drugod: v Kopru so odprli nov zdravstveni dom, v Tolmini tovarno mlečnega sladkorja, v Pančevu tovarno dušičnih gnojil, v Novem Sadu specializirano veletrgovino s pohištvo, v Zемуnu tovarno mavca, na Bijelem Polju tovarno gume itd.

Oba Zbora Ljudske skupščine LR Slovenije sta na svoji zadnji seji sprejela priporočilo za popolnejšo uveljavljanje družbenega upravljanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah in zakon o

skladu LRS za pospeševanje proizvodnje in predvajanje filmov. Pri tem so se sešli skupščinski odbori, ki so temeljito in podrobno obravnavali predloga obeh navedenih aktov.

Pred kratkim je bila v Beogradu skupščina Zveze društev prijateljev mladine. Njena ugotovitev je bila, da so društva prijateljev mladine dala dragocen prispevek k razvoju samoupravljanja, zlasti v stanovanjskih skupnostih, in obogatila delo z novo vsebino iz konkretnega življenja. Na skupščini so obširno obravnavali tudi potrebo po vzgoji delovnih navad. Ugotovili so, da je treba privzgojiti otrokom pravičen odnos do dela, toda ne le v šoli in družini, ampak tudi v vsaki organizaciji, če bo kot igra del njegove osebnosti. Ime »pionir« je postalo simbol etičnega lika naših otrok.

Na plenumu sindikata trgovinskih, gostinskih in turističnih delavcev Slovenije so grajali neekonomsko, neprehtano in nedemokratsko združevanje podjetij, ki ne služi osnovnemu cilju: konkurenci, bogatejši izbiri, izboljšanju storitev in stabilizaciji cen. Ponekod so dosegli s tako združitvijo trgovinskih podjetij ravno obratno: odpravo konkurence, slabše storitve in višje cene.

Zvedeli smo, da bodo uslužbenci v upravi glede pravic pokojninskega zavarovanja izenačeni z uslužbenci iz gospodarstva. Kmalu bo sprejet ustrezen predpis.

Jugoeksport v Beogradu je pooblaščen prodajati električne in tehnične predmete za gospodinjstvo, motocikle, pohištvo, kmetijske stroje in druge predmete za devize in s popustom. Pravico do nakupa pod temi pogoji — torej s popustom — imajo naši državljani v domovini, naši državljani, ki žive v tujini, tuje pravne in fizične osebe in lastniki deviz, naloženih v jugoslovanskih bankah.

Treba je odpraviti slabosti v gospodarstvu, da bo več blagostanja

(Nadaljevanje s 1. strani)
kor premalo jasno in konkretno. Poročila bi morala predvsem konkretno pokazati smer, kako odstraniti ugotovljene pomanjkljivosti. Pokazalo se je, da je v okraju še precej nerazumevanja za naloge, ki sta jih postavila III. in IV. plen CK ZKJ. Ko so delegati po poročilih razpravljali na konferencah o nalogah ZK, ni bilo težko ugotoviti, da ocenjujejo probleme in iščejo pota za njihovo uresničevanje s stalno aktivnostjo komunistov in njihove odgovornosti. Pokazalo se je, da prodira spoznanje, da brez širše razgledanosti in poznavanja gospodarske problematike ni mogoče uspešno delati. Podčrtana je bila potreba po visokem strokovnem kadru, ki ga v delovnih organizacijah skoraj povsod zelo manjka. Razprave so nadalje pokazale, da večina komunistov pravilno razume naloge v kmetijstvu, kot jih je začrtal IV. plen, kljub temu pa nekaterim komunistom še vedno ni jasno, kako naj se teh nalog v praksi lotijo. Mnogo premalo razprav je bilo tudi o tem, da moramo nujno izpopolniti notranjo organizacijo v delovnih kolektivih in neposredno delavsko samoupravljanje. Tu je manjkalo skoraj povsod konkretnih razprav. Da nalog III. plenuma marsikje zares niso v celoti doumeli (oz. da jih ne uresničujejo), je potrdila med drugim tudi ugotovitev, da so še žive težnje po starih metodah dela. Zato razprave na občinskih konferencah — razen izjem — niso obdelovale idejnih problemov in vsebine idejnopolične enotnosti ZK. Prav tu pa je med članstvom še največ nejasnih vprašanj in bo treba temu

področju posvetiti še veliko dela. Ideološko izobraževanje se je po izjavi tov. Gorenca zožilo na politične šole in razne seminarje, pri tem pa ostaja večina komunistov izven ideološkega izobraževanja. Zato niti ena konferenca v okraju ni temu vprašanju posvetila dovolj pozornosti. Potrebno bo zaostri vprašanje odgovornosti komunistov do političnega dela med mladino in v sindikatih. Čeprav torej ni manjkalo kritičnih pripomb in ugotovitev o slabostih dela ZK na konferencah, pa moramo hkrati tudi ugotoviti, da so priprave, poročila, razprave na konferencah in njihovi sklepi uspeli usmeriti komuniste v reševanje najvažnejših nalog, ki so v tem času pred ZKJ. Konferenca so imele izraziti delovni značaj; lahko trdimo, da so dale za nadaljnje delo komunistov v okraju mnogo novih spodbud.

Osnovne organizacije se morajo iznebiti ozkosti

V razpravi so člani OK ocenjevali posamezne konference in posamezna področja, ki so jih zajela poročila in razprave. Pri tem so izmenjali mnogo dobrih izkušenj in opozorili, na kaj kaže zdaj spominjati nove občinske komiteje ZK, da se bo obdržal delovni polet in zdrava spodbuda, ki so jo vnesli komiteji in njihovi člani v oblike dela z osnovnimi organizacijami. Na to zelo ugodno vpliva tudi pomlajeni sestav komitejev in dobro kadrovanje. S tako pozitivno prakso kaže nadaljevati zdaj tudi v vrstah organizacij Socialistične zveze, na bližnjih občinskih konferencah sindikatov in dru-

god. V delu komunistov bo treba obnoviti tudi načela III. plenuma in teorijo s prakso pravilno povezovati. Prav s praktičnim delom bo treba zagotoviti dejno enotnost komunistov v okraju. Točna je tudi ugotovitev v razpravi, da organizacije še vse premalo poznajo ljudi, zato so osnovne organizacije dosti-krat tudi ozke, kar spet preprečuje večji sprejem v ZK. Zaprtost v svoje delovno področje onemogoča takim organizacijam, da bi dojemale obseg svojih nalog na celotnem področju, kjer živijo, to pa jim spet zapira pogled v splošnost vseh naših problemov.

Ko je sodeloval v razpravi, je sekretar inž. Marko Bulc med drugim podčrtal, da so vsa področja v družbi odvisna od našega blagostanja, od našega standarda. Prav zato je treba odpraviti slabosti, ki se kažejo v gospodarstvu, da bomo dosegli večje materialno blagostanje. Prav na to pa nas opozarja zadnje Pismo IK CK ZKJ, III. in IV. plen CK ZKJ. Z vso resnostjo je treba opozoriti na osebno odgovornost komunistov in na njihovo delo. Potrebujemo kvalitetno Zvezo komunistov; gre za dvig partije in njenih članov, da bodo kos novim nalogam. Zato je bila usmeritev občinskih konferenc na dve osrednji nalogi, ki so zdaj pred nami, pravilna. Tovariši sekretar je pri tem opozoril na razne pomanjkljivosti s področja gospodarstva, ki spet povzročajo kopico idejnih vprašanj. Ko govorimo o enotnih stališčih, lahko ugotovimo: volja po taki enotnosti obstaja, vprašanje pa je, kako to v praksi doseči. Pri tem se vse pre-

večkrat lotevamo posledic, ne pa vzrokov raznih slabosti. Raven dela komunistov je dostikrat zelo nizka, premajhna, nove naloge na vseh področjih družbenega udejstvovanja pa terjajo od vseh nas vse preveč poglobljenega znanja. Praksa kaže, da smo n. pr. gradivo III. plenuma prebrali, vendar je ostalo mnogo nerazumljenega! Treba bo znova proučiti te in druge materiale, pa tudi Program ZKJ. Zdaj moramo razpravljati na višji ravni in prav tako sprejemati sklepe. Skodljivega »svaštastva« mora biti konec, temeljna metoda dela pa naj postane specializirana razprava o enem samem vprašanju, ki ga je treba poglobljeno dognati in zaključiti. Občinski komiteji kot OK ZKS morajo biti pri tem nosilci aktivov, hkrati pa je tudi njihova prva dolžnost, da dvignejo tudi raven sekretarjev osnovnih organizacij ZK. Za uresničevanje nalog v Zvezi komunistov se je treba boriti z močjo argumentov, ne pa z ugledom partije.

Tudi iznajditelji dobijo svojo organizacijo

V našem listu smo že poročali o tem, da je bilo v okviru okrajnega odbora Ljudske tehnike Novo mesto ustanovljen iniciativni odbor Društva izumiteljev. Iniciativni odbor je že izdelal predlog pravilnika in ga razposlal delovnim organizacijam v okraju. Pravilnik določa merila za nagrajevanje posameznikov ali skupin, ki s svojimi izumi ali izboljšavami, ki so jih predlagali, povečujejo proizvodnjo. Doslej še ni znano, koliko delavskih svetov je o predlogu tega pravilnika že razpravljalo in kakšno je njihovo mišljenje o njem. Naj omenimo, da je v našem okraju približno 40 proizvajalcev, ki se za to delovno področje zelo zanimajo, med njimi pa je tudi nekaj takšnih, ki so svoje izume že prijavili ali pa še pripravljajo ustrezno dokumentacijo zanje. Poudariti velja, da je modernizacija proizvodnje za naš gospodarski razvoj zelo pomembna, vzporedno s tem pa so izumi, ki izboljšujejo tehnološke postopke v proizvodnji, nadvse dragoceni. Iniciativni odbor Društva izumiteljev je zato že pripravil ustanovni občni zbor, ki bo v nedeljo, 9. decembra, ob 10. uri v sejni dvorani OLO Novo mesto. Iniciativni odbor vabi člane, vse, ki se za to delovno področje zanimajo, in zlasti predstavnike delovnih organizacij, naj se občnega zbora udeležijo in podprejo dejavnost svojih delavcev, tehnikov in inženirjev! mtr.

Dober pomenek na Bizeljskem

Preteklo nedeljo je bila v združenem domu na Bizeljskem krajevna konferenca SZDL. Konferenca se je udeležilo 42 delegatov iz petih podružnic, navzoči pa so bili tudi predstavniki vseh množičnih organizacij in društev ter predsednik ObO SZDL Ivan Živič.

Predsednik KO Miro Semrov je poročal o preteklem delu in smernicah za bodoče. Razvila se je živahna debata, pri kateri so največ govorili o gradnji ceste Dramlja-Vitna vas in Pišce-Bizeljsko. Pogovarjali so se tudi o prodaji vina na območju bizeljske zadrage, ker so smatrali, da ima zadruga monopol pri trgovini z vinom. Upravniki zadrage Ferdo Šepetave je razložil, da se mora zadruga ukvarjati tudi z drugimi, manj donosnimi panogami kmetijstva. Razliko lahko krijejo le s prodajo vina, zato so tudi postavili primerno visoko ceno. Zasluge je so razmerno majhen, zato je bil ukrep ObLO Brežice in zadrage utemeljen. Zavzeli so se tudi za dve trgovini ali pa vsaj za uvedbo nonstopa, ker je vedno velika gneča. Cene na Bizeljskem se precej razlikujejo od cen v sosednjih trgovinah in bi jih morali izenačiti z ostalimi.

Sklenili so, da bodo člani bolj obveščali o novih ukrepih v gospodarstvu in družbenem življenju, novemu KO SZDL pa so tudi nakazali organizacijske naloge za bodoče delo.

Živahna konferenca je trajala kar štiri ure. Videlo se je tudi, da so naloge SZDL zelo obsežne in bo moral novi KO vložiti veliko truda. Rk

TOKRAT: SOCIALNO VARSTVO

Na 19. skupni seji sta oba zbora ObLO Novo mesto v torek dopoldne razpravljala o perečih vprašanjih socialnega varstva, varstva družine, borcev in invalidov NOB in drugih problemih. Socialno varstvo naj bo v prihodnje ožje področje krajevnih skupnosti, so poudarjali na seji in dodali, da bi morali pri reševanju teh vprašanj sodelovati vsi zainteresirani činitelji v komuni. ObLO je sprejel priporočila, ki jih bo z namenom, da bi se socialno vprašanje hitreje in smotrneje reševalo, poslal gospodarskim organizacijam, zavodom in krajevnim skupnostim. V zvezi s tem je bilo sprejetih več odlokov. Več o razpravi in drugih vprašanjih, ki so zanimala odbornike, pa preberite v naši prihodnji številki.

Slavje v Krmelju preloženo na 16. december

Jutri: 32. skupna seja obseh zborov OLO

Predsednik OLO Stane Dolenc je sklical 32. skupno sejo obseh zborov OLO Novo mesto, ki bo jutri, 7. decembra, ob 9. uri v dvorani Sindikalnega doma v Novem mestu. Na dnevnem redu je poročilo Sveta za zdravstvo in socialno politiko o problemih socialnega varstva s posebnim ozirom na varstvo otrok. Odborniki bodo obdelali tudi problematiko cest našega okraja, prav tako pa tudi probleme kmetijstva v zvezi z reorganizacijo gospodarstva.

Otvoritev velike hale v Krmelju so zaradi slabega vremena (Sava je zalila gramozno jamo v Crnučah, iz katere so črpali pesek za tlakovanje) preložili na 16. december. Dosegli pa so za dan republike lepe uspehe s tem, da je 59 nekdanjih rudarjev opravilo izpite za kovinostrugarje. Prirejena je bila tudi majhna zakuska. Bivši rudarji so se le prepričali, da jim ne bo treba iti po svetu za kruhom, ampak bodo ostali na svojih domovih in se z znanjem, ki so ga dobili na seminarjih, veselo lotili dela. Sprejet je

bil plan za leto 1963, po katerem bodo izdelali 2780 ladijskih pokrovov in raznih jeklenih konstrukcij za železarno na Jesenicah, v skupni vrednosti 640 milijonov dinarjev, kar pomeni dvakratno finančno realizacijo bivšega rudnika Krmelj v najboljšem letu. M.

Javnost terja odgovor

Kmalu po veseli novici, da bodo v obratu »Iskre« v Žužemberku zaposlili več novih delavcev, se je raznesla govorica, da bodo dobile zaposlitev samo matere brez otrok. Ni še znano, kdo je to izjavil, ker pa to ni v skladu z notranjo zakonodajo socialističnega obrata, je to lahko storil samo človek, ki ne pozna temeljnih pridobitev socialistične revolucije.

Izjava je v nasprotju z 38. členom osnutka zvezne ustave in s 5. členom zakona o delovnih razmerjih. Delavska zakonodaja ne vrednoti samo ženskega dela, temveč zagotavlja ženi matrici posebno varstvo pri delu. Zato ni res, da bi se morala žena zaradi zaposlitve odreči materinstvu. V obratu »Iskre« v Žužemberku je med zaposlenimi 90 odstotkov žena, zato ni razlogov, da bi morali krniti materinstvo. Če kdo v kolektivu misli drugače, naj javno pojasni!

OBCAN

Ob dvajsetletnici prve državne konference AFŽ

Od 6. do 8. decembra 1942 je bila v Bosenskem Petrovcu prva državna konferenca Antifašistične fronte žena. Takrat so se na osvobodjenem ozemlju zbrale organizatorke boja naših žena za osvoboditev. Na konferenci je govoril tudi tovariš Tito in dal ženam zaslužno priznanje ter v njih znova dvignil vero v pravičnost naše revolucije. Organizacija AFŽ Jugoslavije je dobila na svoji prvi konferenci nove pobude za svoje vsestransko delo. Organizirani odpor proti okupatorju se je še bolj razvnel po vseh jugoslovanskih deželah, žene pa je prešinjal enoten duh borbenosti in neomajne volje za zmago.

poti do osvoboditve in po njej. Spominjamo se po-žrtvovalnega dela naših žena med NOB in po vojni, v letih obnove, ponovnega samopremagovanja in nenehnega žrtvovanja za korist skupnosti. Delo AFŽ in kasneje ženskih društev, ki se zdaj aktivno nadaljuje v konferencah za družbeno aktivnost žensk, je že prešlo v zgodovino naše revolucije in izgradnje socializma. Z najvišjimi priznanji skupnosti, ki jih je dobila organizacija AFŽ, so združeni vsi uspehi in napori, da je naša družba omogočila ženam dejansko enakopravnost predvsem s tem, da so postale samoupravljalke in soustvarjalke na vseh področjih našega gospodarskega in družbenega življenja.

Ob tej pomembni obletnici se spominjamo prehojene

OBVESTILO VSEM ORGANIZACIJAM IN ZAVAROVANECM

V Uradnem listu FLRJ, št. 45/62 je izšlo »Navodilo o prijavljanju zavarovanja in evidenci zavarovanih oseb« ter »Navodilo o izdajanju zdravstvenih izkaznic oz. vložkov. Zato obveščamo:

1. Vsi zavezanci prispevka morajo vložiti prijavo (obrazec OD-1) do 5. 12. 1962. Pri tem naj navedejo kot pričetek dela 1. 12. 1962. Istočasno naj se odjavijo na stari tiskovini s 30. 11. 1962.
2. Zavezanci morajo v decembru preveriti, ali imajo prijavljene v zavarovanje vse svoje delavce, oziroma če so odjavili tiste, ki so pri njih prekinili delovno razmerje.
3. Zavezanci morajo takoj zbrati in dopolniti dokumentacijo za izdajo zdravstvenih izkaznic in dvigniti pri OZSZ oziroma njegovih podružnicah in izpostaviti potrebno število vložkov za zdravstvene izkaznice, ki morajo biti izdani do 31. 12. 1962.
4. Upokoјence, invalide in druge osebe, zaposlene pri zasebnih delodajalcih, ali osebe, zavarovane po pogodbi, bo obvestil neposredno OZSZ oziroma njegove podružnice, kje dobe vložke in kakšne listine morajo prinesiti s seboj.

Da bo vse delo lahko opravljeno v predpisanem roku, morajo zavezanci prispevka in zavarovanci upoštevati razpored in vsa navodila za izdajanje vložkov za zdravstvene izkaznice. — TISTE ZAVAROVANE OSEBE, KI NE BODO IMELE DO 31. 12. 1962 POTRJEJENIH VLOŽKOV V ZDRAVSTVENI IZKAZNICI, PO 1. 1. 1963 NE BODO MOGLE BITI DELEŽNE ZDRAVSTVENE NEGA VARSTVA NA TEJ PODLAGI.

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE
V NOVEM MESTU

Novo NOVO MESTO z 22.000 prebivalci

Vsi Novomeščani predstavljamo veliko družino, ki živi v stanovanjski »stavbi« — v Novem mestu. V vsakdanjem življenju potrebujemo marsikaj. Vodovod, elektrika, kanalizacija, urejene mestne ulice in telefonsko omrežje se nam zde nekaj samo po sebi umevnega. V trgovinah in gostinskih obratih kupujemo to, kar potrebujemo. Brez obrtniških uslug ne moremo živeti. Večkrat se zatečemo po pomoč k zdravniku. Kadar utegnemo, se razvedrmo v kinu ali gledališču, obiščemo razstavo ali predavanje in si ogledamo tudi kakšno športno prireditev. Majne otroke puščamo v otroškem vrtcu, večji obiskujejo šole, oboji pa potrebujejo prostor, kjer se lahko brez nevarnosti posvetijo igri. Če smo utrujeni, si zaželimo sprehoda po parku ali nasadu. Če smo kupili avto, potrebujemo zanj garažo. Vse našeto nam omogočajo razne komunalne naprave in objekti za družbeno življenje.

Svoj zaslužek ustvarjamo z delom v tovarnah in uradih. Stanovanje želimo imeti čim bližje delovnega mesta, vendar dovolj daleč od tovarniškega hrupa in prometnega vrveža, na svežem zraku in sončnem prostoru.

Bojimo se prometa na ulicah, ko gremo v službo in ko se vračamo domov. Če je le mogoče, se izognemo najbolj prometnim ulicam in cestam.

Čez 50 let namesto sedanjih 9800 že 22.000 prebivalcev

Našli smo del vsakodnevnih potreb in želja vsakogar izmed nas in s tem orisali glavne naloge urbanizma. Urbanizem je torej veda, ki skuša v človeških naseljih zagotoviti kar najbolj skladen razvoj in hkrati nemoteno zagotavljanje potreb prebivalcev. Če danes ugotavljamo, da v Novem mestu marsikaj ni urejeno, tako kot bi želeli, zato moramo toliko resneje razmišljati o bodočnosti. Urbanistični program, o katerem pravkar razpravljamo, določa okvirje razvoja našega mesta za bodočih 50 let.

N 1050 hektarskih mestnih površin bo takrat živelo 22 tisoč

Odborniki na urbanistični razstavi

Pred torkovo sejo ObLO Novo mesto so si odborniki obeh zborov ogledali razstavo o urbanistični ureditvi Novega mesta, ki je v Domu JLA, inž. arh. Danilo Lapajne, ki je izdelal urbanistični načrt in pripravil razstavo, je odbornikom v skopih obrisih povedal, kakšen je osrednji pomen predvidene ureditve. Odborniki so potem v prostem razgovoru živahno razpravljali o idejnem programu ureditve središča novomeške občine in želeli, da bi skoraj prišla na vrsto tudi ostala večja občinska središča.

soč Novomeščanov. Zazidane površine se bodo povečale od sedanjih 114 hektarov na 240 (industrijske od 15 na 80 ha, stanovanjske od 80 na 135 ha). Na enem hektaru mestnih površin prebiva danes povprečno 114 prebivalcev, čez 50 let jih bo 145, v novih stanovanjskih naseljih pa celo 180 na hektar. Okoli leta 2000 bo 22 tisoč Novomeščanov uporabljalo kar 1500 do 2000 osebnih avtomobilov. Te »planske« številke so bile osnova pri izdelavi urbanističnega programa.

Načrti so usklajeni z gospodarsko močjo mesta

Če gradimo hišo, se odločimo za takšno, kakršno smo sposobni plačati. Pri izdelavi urbanističnega programa pa je treba upoštevati gospodarsko moč mesta. Izogniti se moramo dragim rešitvam, ker ni sredstev zanje. Na žalost leži Novo mesto na hribovitem predelu, ki marsikaj otežuje (vodovod in kanalizacija na primer sta zaradi tega dražja).

Najmočnejša gospodarska panoga je industrija (že zdaj predstavlja 40,8 odst. vsega gospodarstva), razvijala pa se bo še naprej. Urbanistični program je »rezerviral« zanj Bršljin (področje med cesto proti Prečni in Krko — za industrijo brez umazanih odpadkov) in predel proti Ločni (za industrijo z umazanimi odpadki). Krka, ki teče skozi Novo mesto, bo na ta način ostala čista. Predel na desni strani Krke med vasjo Ragovo in potokom Trščakom je določen za kmetijsko-živilnorsko proizvodnjo in kmetijsko-prehrabni kombinat. Gospodarstvu, ki bo prispevalo največ sredstev za razvoj mesta, smo s tem določili življenjski prostor.

Kje bomo kupovali in kod se sprehajali?

Novo mesto ima dovolj drevoredov, zelenic in še neokr-

njenih naravnih lepot, kljub temu pa je treba že zdaj določiti, kaj naj ostane zaščiten. Ragov log bo ostal naravni park, vrh Marofa bo ostal nezazidan, prav tako pas ob Težki vodi in Bršlinskem potoku ter ob bregova Krke v širini 20 metrov. Vrh grmskega hriba bo ostal nedotaknjen in bo namenjen za rekreacijo predšolske in osnovnošolske mladine.

Za potrebe komunalnih podjetij in služb so določeni trije prostori: ob priključku na avto cesto v Bršlinu (glavna skladišča), ob Ločenski cesti in ob kandijski železniški postaji. Tam se bodo razvijala komunalna in obrtna podjetja, ki bodo imela manjše poslovne valnice v vseh večjih stanovanjskih naseljih.

V bodoče: gradnja stanovanj v 7 soseskah

Kakor smo določili prostor za razvoj industrije, moramo določiti tudi, kje in kako bomo gradili stanovanja. Dosedanjim »divjim« gradnjam je odklenalo. Sodobna strnjena stanovanjska naselja, soseske, združujejo območja z 2500 do 4000 stanovalci, kjer so pri roki trgovine, varstvene ustanove, šole, komunalni servisi in druge komunalne naprave. Urbanistični program določa stanovanjsko gradnjo v sedmih soseskah. Dosedanjim prebivalcem se bo pridružilo v soseski Bršljin (med odcepom avto ceste, Malo Bučno vasjo in Marofom) novih 2800 prebivalcev. V Kandiji se bodo razvile 4 soseske: prva v podaljšku Ragovske ulice med

Nekateri Novomeščani so si te dni že ogledali nadvse zanimivo razstavo o urbanističnem programu svojega mesta — mnogi pa bi jo še morali videti, saj bodo lahko samo tako plodno sodelovali v razpravah, kako naj se usmerja bodoči razvoj mesta

Zibertovim hribom, in Ragovim logom s 1400 prebivalci, druga ob Karlovski cesti s 400 prebivalci, tretja na Znančevih njivah s 1000 prebivalci in četrta med Smihelom, predelom bolnišnice in Brodom z 2100 prebivalci. Šesta soseska se bo razvila v podaljšku Kolonije proti Ločenskemu pokopališču s 1200 prebivalci. Sedmo sosesko predstavlja že dograjeno mestno središče. Če k prej navedenim številkam, ki predstavljajo bodoči porast, prištejemo sedanje število prebivalcev Novega mesta (9800 ljudi) in upoštevamo, da se obstoječa naselja lahko povečajo za 1000 prebivalcev, ter dodamo 1500 prebivalcev v obrobni vseh (Brod, Bučna vas, Gotna vas itd.) dobimo 22 tisoč prebivalcev bodočega Novega mesta. Da bi to dosegli, bo treba

v prihodnjih 30 letih zgraditi 2700 stanovanj ali vsako leto po 90 stanovanj.

Šole, bolnišnice, športne in družbeno-kulturne ustanove

Najprej šole: le-te so že osredotočene ob Cesti herojev. V prihodnosti bo treba zgraditi novo šolo v Bršlinu in v Kandiji ter dograditi smihelsko šolo. Otroke, ki obiskujejo šolski center na Cesti herojev, bo treba obvarovati pred nevarnostmi precej gostega prometa na njej, tako, da jim bo omogočen dostop v šolo po Ulici talcev in predoru pod Cesto herojev.

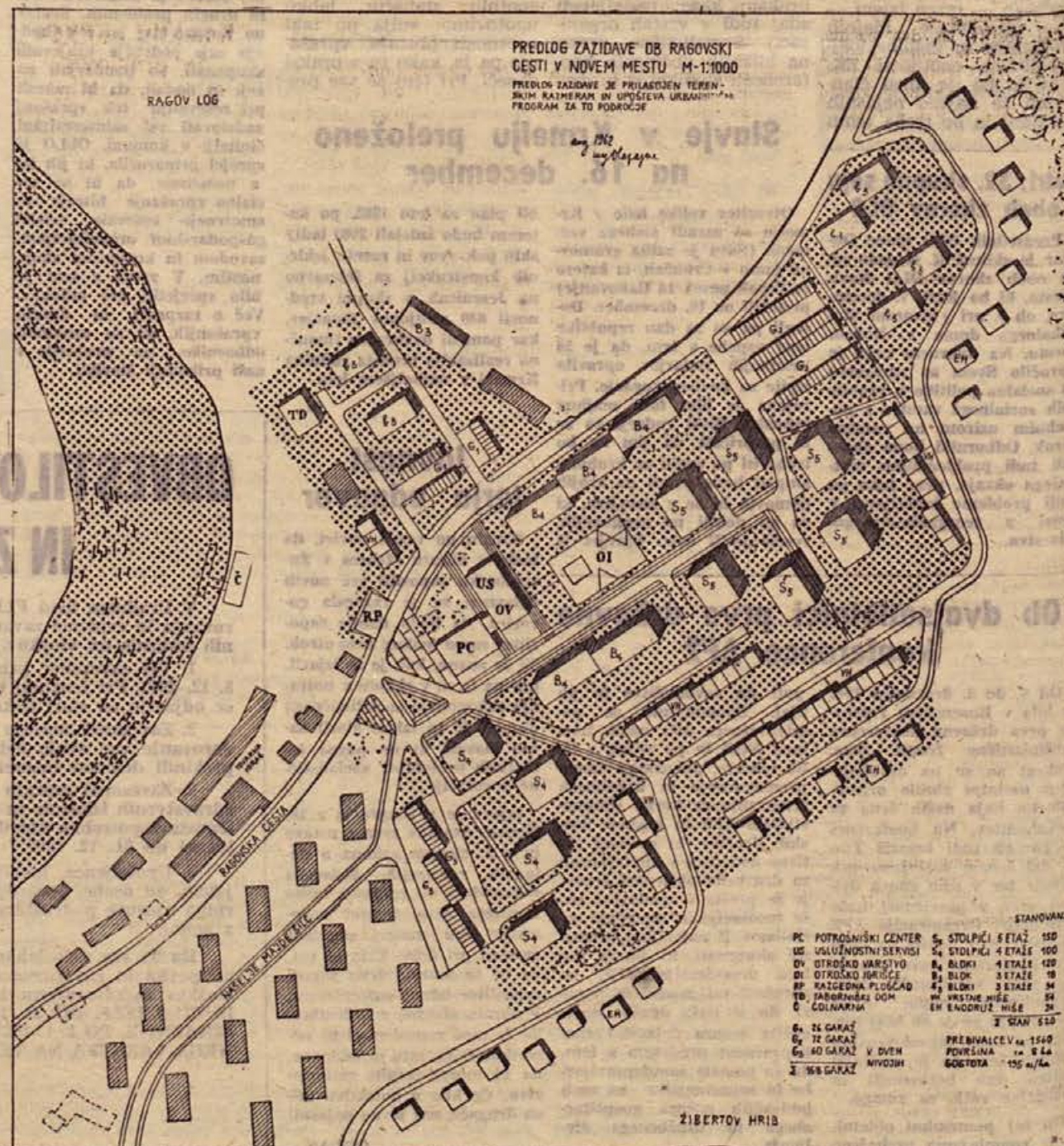
Za bolnišnice je določen prostor med Težko vodo in Krko in sedanjo cesto proti Smihelu, kjer gradijo stavbo nove bolnišnice. V prihodno-

sti se bodo tja preselili še porodniški oddelek z materinskim domom, interni oddelek, pljučni oddelek. Nove bolniške stavbe bodo na tvorile strnjeno celoto.

Sportni objekti ostanejo na obeh straneh Krke pri železniškem mostu (stari in novi stadion) in bodo po potrebi izpopolnjeni z novimi stavbami in napravami.

Družbeno-kulturni center bo zrasel z vsemi ustanovami (dom družbenih organizacij, kulturni dom, avtobusna postaja, novi hotel itd.) na Novem trgu, kot je že lani določila javna razprava.

Ureditev posebnega družbenega središča bo sčasoma potrebna v Bršlinu, ker je precej oddaljen in ker bo v njem nastala nova soseska s približno 4000 prebivalci. Na trikotniku med železniško posta-

Slika nam kaže predlog zazidave ob Ragovski cesti v Novem mestu v merilu 1:1000; sestavil ga je inž. arh. Danilo Lapajne. V levem spodnjem kotu vidimo (črtkano) sedanje stanovanjske bloke v »naselju Majde Silce«, v sredini in desno pa predlog za nadaljnjo zazidavo celotnega predela ob Ragovski cesti. Tako je ob Krki čolnarna (C), levo ob glavni cesti razgledna ploščad (RP), takoj zraven pa potrošniški center (PC), uslužnostni servis in otroško varstvo (US in OV), otroško igrišče (OI), prav levo nad Krko pa taborniški dom (TD). Kvadrati z oznakami S in B pomenijo stolpice in stanovanjske bloke, vrstne hiše pa so označene z znakom VH, medtem ko predstavljajo manjši beli kvadrati enodružinske hiše (EH). V novem naselju je predvidenih tudi 158 garaž, skupno pa 530 stanovanj za približno 1560 prebivalcev z gostoto 195 oseb na hektar. Celotno zazidalno področje obsega površino 8 ha in je prav gotovo zelo zanimiva rešitev za bodočo stanovanjsko sosesko ob Ragovski cesti. — Oglejte si podobne načrte na razstavi v Domu JLA v Novem mestu!

STANOVANJE	
PC POTROŠNIŠKI CENTER	S1 STOLPICE 5 ETAGE 150
OV USLUŽNOSTNI SERVIS	S2 STOLPICE 4 ETAGE 100
OI OTROŠKO VARSTVO	B1 BLOK 4 ETAGE 120
RP RAZGLEDNA PLOŠČAD	B2 BLOK 3 ETAGE 18
TD TABORNIŠKI DOM	B3 BLOK 3 ETAGE 34
C ČOLNARNA	VH VRSTNE HIŠE 54
	EH ENODRUŽ. HIŠE 24
	Σ STAN 530
G1 24 GARAJ	
G2 72 GARAJ	
G3 40 GARAJ	
Σ 136 GARAJ	
	PREBIVALCEV na 1540
	POVRŠINA na 8 ha
	GOSTOTA 195 na/ha

jo, progo in Ljubljansko cesto bo treba zgraditi sodobno menzo, kino dvorano ter stavbe za servise, trgovine in upravne prostore.

● Muzejsko-umetniški predel mesta se že razvija pri stavbi Dolenjskega muzeja, kjer bosta zgrajeni še stavbi za umetniško galerijo in muzej NOB. Pri gradnji in ureditvi tega predela bi treba upoštevati staro mestno okolje in svojstveno ozadje, ki ga daje kapiteljski hrib.

Promet je najtíši oreh

Ze danes predstavljajo kandijski most in prehod skozi mestno središče (Glavni trg in Cesta komandanta Staneta), koder so usmerjena vsa vozila, pravcati prometni problem. Toliko teže bo čez dobrih 30 let, ko bo v Novem mestu 2000 osebnih avtomobilov. Po mestu sme potekati samo neizogibni lokalni promet, ves ostali, zlasti prehodni promet, pa mora biti usmerjen po obvoznih cestah, ki teko dovolj daleč od mestnega naselja.

● Obvozna cesta, ki bo povezovala Novo mesto z Ljubljano in Zagrebom in Belo krajino se bo ločila od sedanje ceste med Ločno in novo stavbo tovarne zdravil, premostila Krko pri Grabnu in šla mimo Ragovega proti Zabljavi. S tem bo ves prehodni promet usmerjen mimo Novega mesta, kandijski most in mestne ulice pa bodo močno razbremenjeni.

V daljši prihodnosti bo treba Bršljin povežati s to obvožno cesto po novi cesti, ki bo speljana iz Bršlina mimo Bučne vasi, onstran Marofa v Ločno.

● Razen obvozne poti bo treba urediti še prometno vozlišče v Bršlinu (križišče z železniško progo), vprašanje ceste v industrijsko središče v Bršlinu ter preložitvi del ceste Novo mesto—Dol. Toplice. Toplice, ker gre zdaj skozi območje bolnišnice, kar je zaradi hrupa nedopustno.

● Bršlinski prometni vozeli je s približno enakimi sredstvi rešljiv na dva načina. Dosedanji železniški prehod bi zamenjal podvoz pod ljubljansko progo, ki bi se kmalu nato nadaljeval s podvozom pod strahsko progo in s 1200 m industrijske ceste skozi industrijsko središče. Odcep proti avtomobilski cesti v Bršlinu bi bilo treba pomakniti nazaj in ga na novo speljati v dolžini 400 m tik ob zahodni strani področja SGP Pionir. Industrijska cesta bi se priključila odcepu za avtomobilsko v ostrem zavoju pri SGP Pionir.

● Druga rešitev zahteva prav tako preložitve odcepa za avtomobilsko cesto kot pr-

va. Za industrijsko cesto bi uporabili preurejeno sedanjo cesto Novo mesto—Prečna, ki bi bila povezana z industrijskim središčem po pravokotnih odcepih, z odcepom za avtomobilsko cesto pa bi jo povezal del novega cestišča, ki bi bil skozi predor pod ljubljansko progo speljan neke pri Bučni vasi.

● Za prestavitve ceste Novo mesto—Dol. Toplice so predlagane tri rešitve:

Prva: cesta za mostom čez Težko vodo zavije v levo ob južni strani bolniškega kompleksa in nato pri šmihelskem pokopališču prečka progo (podvoz) in se za Brodom pridruži sedanji.

Druga: od mostu čez težko vodo teče cesta tik ob Krki za internim oddelkom bolniš-

Prvi in tretji predlog ne odpravljata hrupa in pa sekata področje bolnic na dva dela; ker so za vse tri rešitve potrebna približno enaka finančna sredstva, je najboljša druga rešitev.

- Kar smo pravkar opisali,
- pa je samo del gradiva z
- zanimive razstave o urbani-
- stičnem programu Novega
- mesta. Ne zamudite torej
- poučne razstave v spodnji
- dvorani Doma JLA v No-
- vem mestu! Oglejte si na-
- črte in fotografije, pa bo-
- ste za marsikatero spozna-
- nje bogatejši! Nazorne sli-
- ke vam bodo pokazale,
- kakšna bo nova galerija pri

OB ROBU RAZSTAVE URBANISTIČNEGA PROGRAMA

Prostori v Domu JLA, kjer so razgrnjeni načrti, ki določajo razvoj Novega mesta v bodočih petih desetletjih, so večji del prazni. Zelo majhen del Novomeščanov je »zašel« tja, se ustavil ob skicah in načrtih, le redkokateri je napisal v knjigo pripomb svoje misli in predloge.

Na lepakih, ki vabijo k razstavi, je napisano, da slednja nadomešča javno razpravo. Opozorili bi radi na nekaj, kar je brez dvoma zelo pomembno. Predvsem naj poudarimo, da smo razočarani nad nezanimanjem, ki so ga Novomeščani pokazali do razstave. Spomnimo se na željno prerokanje okoli gradenj in gradbenih dovoljenj, spomnimo se tudi tega, da smo na nekaterih zborih volivcev očitali, da načrti urbanizacije mesta niso bili razgrnjeni pred nami! Zdaj je tej zahtevi zadoščeno, in vendar — nas ni!

Ko človek gleda in prelistuje knjigo pripomb in ko se mu vrine še napis na lepaku, ki pravi, da »razstava nadomešča javno razpravo«, ugotavlja, da bo kljub temu treba razstavo podaljšati vsaj za mesec dni in poleg nje organizirati še javno razpravo.

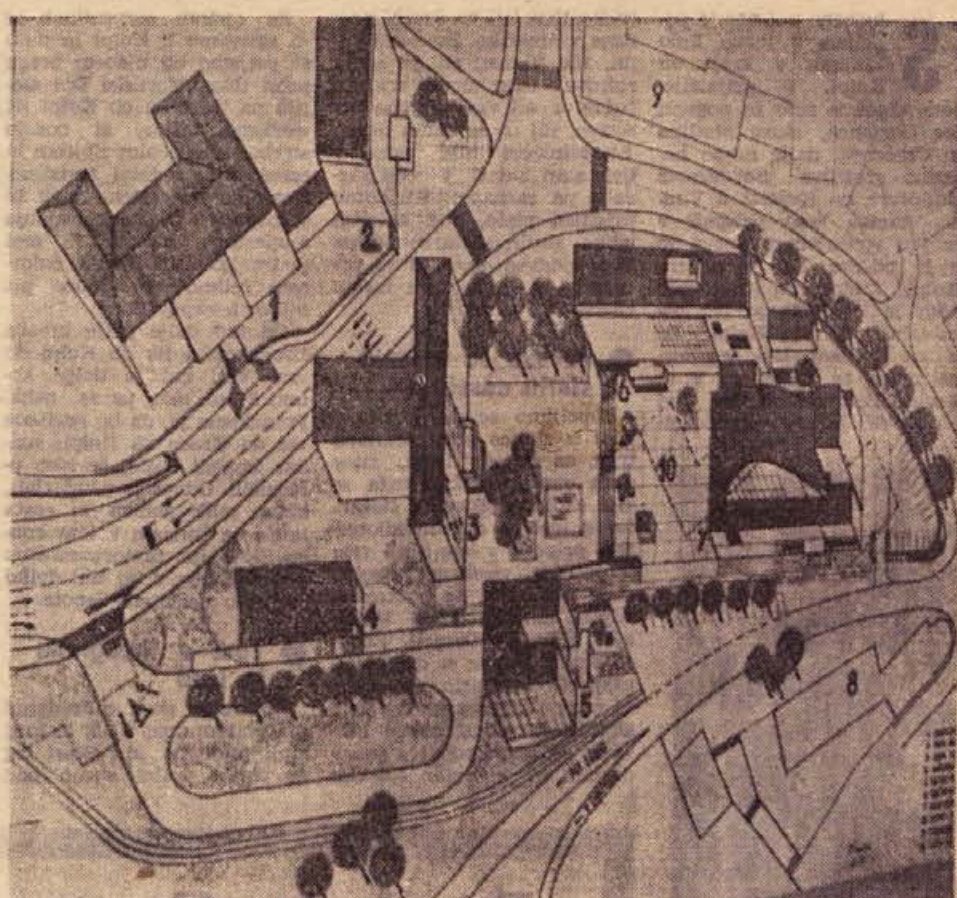
Do 3. decembra ni v knjigo pripomb še nihče vpisal, za katero izmed več variant, ki rešujejo posamezne probleme, se je odločil. Kdo bo torej izmed variant izbral najboljšo in kdo bo nato očital?

Brez dvoma: potrebna bo javna razprava. Naš državljani je sprito razvoja demokratičnih odnosov že toliko prepojen s samoupravnim duhom, da brez zadrege in brez oklevanja na javnem sestanku pove, kaj misli, in strese s sebe to, kar mu ni všeč. Pisanja o problemih pa se izogibajo celo intelektualci. Zato nam pove knjiga pripomb tako malo, in prav zato bo treba organizirati tudi javno razpravo. Se enkrat pa naj poudarimo, da bi morali Novomeščani pokazati za razstavo v Domu JLA več zanimanja, kot so ga v prvih 7 dneh!

nice, seka progo pod suhim obokom železniškega mostu in teče nato severozahodno od sedanje ceste mimo vseh naselij, dokler se ne pridruži stari cesti za Brodom. Ta rešitev je najboljša.

Tretja rešitev predvideva dosedanje cesto od mostu čez Težko vodo do železniškega mostu. Cesto bi poglobili in čeznjo zgradili mostno konstrukcijo, ki bi povezala bolniške stavbe. Cesta bi prečkala progo v podvozu pod suhim obokom železniškega mostu in nadaljevala pot kot v drugem predlogu.

- Dolenjskem muzeju in no-
- vi Muzej NOB. Videli bo-
- ste več osnutkov zazidalnih
- površin bodočih stanovanj-
- skih sosesk, načrte za mest-
- no kanalizacijo, nove pro-
- metne žile, ureditev drugih
- komunalnih problemov itd.
- Zares: tudi vi lahko predla-
- gate ljudskemu odboru, kaj
- kaže posebej pazljivo reše-
- vati. Gre tudi za vaše mne-
- nje o nadaljnjem razvoju
- Novega mesta, Dolenjskih
- in Smarjskih Toplic!

Pogled na urbanistično skico bodočega Novega trga, družbeno-kulturnega središča Novega mesta. Stavbe na skici: 1 — okrajni ljudski odbor, 2 — dom družbenih organizacij, 3 — dom JLA, 4 — avtobusna postaja, 5 — nova pošta, 6 — občinska stavba, 7 — kulturni dom, 8 — hotel Metropol, 9 — tovarna obutve, 10 — poslopje stare pošte, ki naj bi ga odstranili

Sklad za varstvo otrok

ObLO Novo mesto je 4. decembra na seji obeh zborov ustanovil sklad za varstvo otrok. Sredstva tega sklada, ki bodo sestavljena iz prispevkov v tednu otroka, daril gospodarskih organizacij, zavodov in raznih ustanov, dotacij in drugih dohodkov, ki jih bodo zbrali v ta namen, bodo uporabljali za zaščito socialno in zdravstveno ogroženih otrok in za letovanje socialno šibkih otrok.

Kolektiv »KRKE« je proslavil dan republike

V polni dvorani novomeškega kluba je 26. novembra delovni kolektiv »Krke« proslavil dan republike. Pestrí program, ki je trajal več kot uro, je bil izdelan zelo domiselno in je v kratkem prikazal zgodovino delavskega gibanja, revolucije in povojno graditve nove Jugoslavije v govoru in pesmi. Recitali so jih nekateri znani in neznani talenti iz »Krke«. Pesmi upora in socialistične graditve je pel mešani pevski zbor pod vodstvom Emila Jazbeca. Poleg tega je sodelovala tudi folklorna skupina »Krke«, ki je odpsela nekaj narodnih plesov. Vmes je igral zabavni kvartet.

Po javni razpravi bo postal urbanistični program zakon za nadaljnji razvoj kraja

V kar se da zgoščenem pregledu smo našli le bistvene značilnosti urbanističnega programa. Ko ga bo po javni razpravi potrdil ljudski odbor, ga bomo morali brez najmanjših odstopov uresničevati. Pri bodočih gradnjah bo treba upoštevati zazidalne okolišje po namenu, kot smo jih našli. Povečati bomo morali gostoto prebivalcev na hektar, saj so dosedanje divje individualne gradnje povzročile velike in nepotrebne komunalne stroške. Parcele za enodružinske hiše ne bodo smele presegati 300 kvadratnih metrov. V vseh eno- in dvostanovanjskih hišah bo treba obvezno urediti garaže in pri vsaki novi gradnji vztrajati pri ureditvi okolice stavbe.

Na razstavi urbanističnega programa je pri posameznih problemih predlaganih po več različnih rešitev. Sodelujmo v razpravi in predlagajmo rešitve, ki se nam zde najboljše!

NOVA USTAVA — TEMELJ SKLADNEGA RAZVOJA SISTEMA SOLANJA

Statut - „mala ustava“

Vsaka delovna organizacija je po ustavi samostojna samoupravna organizacija, pravna oseba in nosilec pravnih pooblastil glede družbenih sredstev, ki jih upravlja. V skladu s takim položajem delovne organizacije v družbi je razumljivo, da v delovni organizaciji sami po sebi nastajajo tudi organi delavskega samoupravljanja in da delovni kolektiv prav tako sam od sebe sprejema statut, nekakšno »malo ustavo«, in druge samoupravne akte, s katerimi v uresničevanju samoupravne pravice ureja razmerja v organizaciji.

Delovna organizacija pa seveda ne živi življenja zase, popolnoma ločeno od ostale družbe. Koristi delovnega kolektiva se prepletajo s koristmi komune in širše skupnosti. Delovna organizacija je zato v določenem razmerju na primer do občinske skupščine, okraja, republike in federacije. To so razmerja, ki so urejena z zakoni in ki jih statut seveda mora upoštevati. Statut — tako je rečeno v ustavi — razčlenjuje v skladu z ustavo in z zakonom dejavnost in naloge delovne organizacije, ureja njeno organizacijo, pravice in dolžnosti ter odgovornost njenih organov upravljanja, način uresničevanja teh pravic in dolžnosti, notranja razmerja, način poslovanja ter druga vprašanja. Statut je seveda temeljni akt delovne organizacije in iz njega izhajajo vsi drugi samoupravni akti oziroma predpisi delovne organizacije. — Osnutek republiške ustave je glede statuta delovne organizacije še konkretnješi, saj vsebuje tudi določbo, po kateri sprejema statut delavski svet. potrdi

pa delovni kolektiv. Statuti in samoupravni akti delovnih organizacij naj ne bi bili podvrženi potrditvi po organih družbeno-politične skupnosti. Pri tem naj bi veljala tudi izjema, ki bi morala biti določena z zakonom, namreč, da je za posamezne delovne organizacije potrebna potrditev statuta ali posameznih njegovih določb po organu družbeno-politične skupnosti.

Delovne organizacije so doslej imele pravila. Njihova slabost je bila v tem, da so bila sprejeta že pred leti, tako da jih je razvoj delavskega samoupravljanja v marsičem že prerasel. V tem času se je izpopolnjeval tudi mehanizem delitve dohodka, s katerim samostojno razpolaga kolektiv, potem ko poravnava obveznosti za družbene potrebe. Kolektivi so sprejemali najrazličnejše pravilnike, na primer pravilnik o delitvi dohodka, pravilnik o delitvi čistega dohodka in druge, s katerimi so urejali celo pomembnejša vprašanja kot pa s pravili. Res je, da so kolektivi stalno prilagajali svoja pravila novim samoupravnim aktom oziroma raznim pravilnikom, ki so po svoji vsebini preraščali pravila. Ni pa bilo mogoče v celoti odpraviti neskladnosti, ki je postajala že ovira, da bi bili člani kolek-

tiva dobro seznanjeni in da bi predvsem razumeli in se posluževali notranje zakonodaje delovne organizacije. Prav tu pa je zelo važno, da so predpisi razumljivi in da je statut nekakšen kodeks pravic in dolžnosti, v katerem vsak organ in vsak posameznik najde svoje mesto in svojo vlogo. To pa, bodimo odkriti, sedanja pravila delovnih organizacij niso.

V pripravih za sestavo statuta delovne organizacije je treba analizirati obstoječe stanje, ugotoviti pomanjkljivosti in sploh vse, kar ovira nadaljnji, še uspešnejši razvoj delovne organizacije. Statut je seveda normativni akt, ki ne more predvideti vsega, kar bo razvoj prinesel čez pet, deset let. Delovna organizacija je živa stvar, v kateri so procesi razvijanja odnosov in tehnike izredno hitri. Zaradi tega bo treba spreminjati statut, kadar bo to potrebno, tako da bi bil vedno aktualen in da ne bi zmeraj capljal za živo prakso, kakor se je to pogosto dogajalo pri pravilih. So pa tudi take naloge, ki jih ponekod niti še niso začeli uresničevati, čeprav so nujne, dejali bi celo neodložljive. V teh primerih statut ne bi smel sankcionirati sedanjega stanja, kakršno pač je, kadar vemo, da ni zado-

voljivo, da notranja delitev dohodka ni speljana dosledno po načelu vsakomur po delu, da niso izrabljene obstoječe rezerve (na primer možnosti večje specializacije, kooperacije itd.), da organizacija samoupravljanja še ni zadovoljiva in podobno. Delovna organizacija, kjer se praksa razhaja z določbami osnutkov zvezne in republiške ustave, bo tako morala uskladiti stanje z določbami ustave in tudi statut delovne organizacije bo moral, kot je rečeno v 41. členu osnutka republiške ustave, urejati vse bistvenejše odnose v skladu s ustavo in zakoni.

O statutih delovnih organizacij je Miha Marinko, sekretar CK ZKS, na sestanku notranjepolitične sekcije Društva novinarjev Slovenije, dejal:

»Statutom delovnih organizacij pa je treba posvetiti posebno pozornost, ker so izredno važni v pogledu neposredne praktične koristi za učinkovitejšo gospodarjenje in jih je zato treba izdelati, čeprav bodo naknadno doživljali še mnogo sprememb zaradi njihove povezanosti in odvisnosti od razvijanja notranjih odnosov. Statuti delovnih organizacij so izredno važni zaradi določitve instrumentov delitve dohodka pa tudi v vseh primerih, ko se delovne organizacije odločajo za tak ali drug način poslovnega sodelovanja ali celo združevanja. Vsaka centralizacija zaradi razvijanja proizvodnje in vsaka kooperacija morata hkrati stremeti za čim večjo decentralizacijo mesta in položaja ne samo ekonomske enote, ampak posamezne delovne skupine.«

Službena pot nas je popeljala v južno Belo krajino, v kraje ob Kolpi. V prijateljevem »Spaku« smo se pogнали čez Gorjance, skozi Metliko in Črnomelj, dalje mimo bolestno-grožljive Savinjske skulpture na Kvasici v Vinico, kamor smo prispeli v mraku ugašajočega dneva in ujeli odseve luči v večerni Kolpi. Čudno tih in odmaknjen je lepi, vse preveč pozabljeni svet ob Kolpi. Le redke in dokaj slabe avtobusne zveze te pripeljejo v te kraje. Belokranjcu, ki živi ob Kolpi, je pač vseeno, ali

tridesetimi leti na dražbi prodane v Ameriko. Zaselek Ogušlin, tik Vinice, pa je bil v rimskem času morda manjša trdnjava ali vsaj utrjeno poselstvo, saj so še danes okrog Starešiničeve hiše vidni v tleh stari zidovi, v večji razdalji pa zaznamo štirikotno dvignjen plato, pod katerim lahko slutimo stare zidove. Tudi ljudska govornica ve povedati, da je na tem mestu nekoč stal grad.

● Povsod so ostanki starih naselbin

Popeljmo se po cesti ki vodi iz Vinice proti Staremu trgu, na zahod! Lepa, sicer ozka makadamska cesta se vije skozi gozdove in stelnjike in nas po desetih kilometrih pripelje v vas Sinji vrh; ta leži na visokem pobočju suhe doline, ki se polkrožno odpira navzdol proti Kolpi, kjer leži vas Damelj. Zadaž za Sinjim vrhom se dviga nad vasjo Gorica hrib Gradišče, ki zaradi svojega imena daje slutiti, da je tu nekoč bilo staro selišče. Skupaj s prizadevnim in prijaznim šolskim

Po cestnih serpentinah se se spustimo h Kolpi in nato se peljemo ob njenem bregu proti toku. V vasi Dol stojijo na travniku ob Kolpi tri weekend hišice, ki nudijo streho navdušenim ribičem in zaenkrat še redkim turistom. Nekoliko nespreten, rekel bi sramežljiv poskus uvajanja modernega turizma v tem področju. Turističnim delavcem želimo vse dobro pri njihovih naporih!

Od tod dalje pelje krasna široka cesta tik ob Kolpi do vasi Vrt. Zal je dolga komaj 6 km, nato pa se neha. Predvideno je, da bo speljana vse do Broda na Kolpi, vendar zamisli čistoč še niso uresničili. Odveč je poudarjati, kako velik pomen bi cesta imela za turizem v tem koncu Slovenije. Motoriziranemu popotniku se v tej tih dolini odpirajo neslutene lepote.

● Tudi v Predgradu je lepo

Se kratek skok v Predgrad pri Starem trgu. Tudi ta kraj stoji podobno kot Stari trg na visoki polici strmo nad

se. Se korak iz sobe na majhen vrt, kjer stoji bronasto pesnikovo poprse, ki ga je oblikoval pokojni kipar Jakob Savinšek. Za spomin si kupim še drobno značko in razglednico s pesnikovo rojstno hišo. Spominska plošča na hiši, ki so jo postavili hvaležni Vinčani, pa pove, da je v njej živel tudi nad vse prizadevni in odlični viniški šolnik Franjo Lovšin.

● Pojdimo še ob Kolpi navzdol!

Oglejmo si še svet ob Kolpi! Mimo vasi Podklanec se povzpemo v Zilje. Prijazna vas na višini nad Kolpo ima lepo novo zgrajeno šolo, vendar nima učitelja. S skupnimi napori in z veseljem so jo gradili vaščani, sedaj pa morajo šolarji k pouku v dobro uro hoča oddaljeno Vinico. Domačin Franc Čemas nas popelje na svoj stelnjik izven vasi, kjer nam pokaže samotno gomilo — pokopališče nekdanjih staroselcev. Gomila je poraščena s travo in tako nizka, da se kar s »Spakoma« zapeljemo nanjo. Ker je rav-

Deželica ob Kolpi je polna čudovitih, tihih mirnih lepot, ki so pesnika privabile z vso silo svoje očarljivosti, da ji je pel s ponosnimi besedami navdušenja in ljubezni...

cih lahko privabila številne turiste!

Po ogledu poboškega gradu smo se povzpeli na Veliko Plešivico (366 m). Na njenem vrhu stoji majhna cerkev sv. Magdalene, odkoder se obiskovalcu odpira prekrasen razgled po vsej Beli krajini in po sosednji Hrvaški preko Kolpe. Prvovrstna razgledna

pravijo »Stamfiova griža«. Gomilo so že pred dobrimi 70 leti prekopali in v njej našli 60 grobov starih Ilirrov. Devetdesetletni Lamutov oče iz Nerajca se še dobro spominja starinokopa Jerneja Pečnika, ki je gomilo prekopal. Ljudje vedo povedati, da so tudi na Ušivcu med Nerajcem in Dragatušem že našli zidove in črepinje.

● Lepote tihih krajev ob Kolpi

Tako smo končali naše potovanje po krajih v dolini Kolpe. Iz kraja v kraj smo hodili po sledovih staroselcev, iskali njihove grobove in prebivališča. Stoletja in tisočletja so marsikaj zabrisala in skrila našim očem. Če hodiš z odprtimi očmi po zemlji, lahko še danes marsikaj vidiš in sklepaš, vse drugo pa nam bosta razkrila šele kramp in lopata. Tu najdeni košček lončene črepinje, tam bronasta zapesnica, spet drugje kamnita sekira, vse to priča, da je ta košček slovenske zemlje bil že zdavnaj, pred tisočletji obljuden. Spoznali smo tihe lepote kristalno čiste Kolpe in njenih z jagnedi obraslih bregov, videli smo širne stelnjike s srebrnimi brezami, ki tu in tam krijejo grobove davnih prebivalcev, katerih stanovanja so bila na višinah, ki jih danes pokrivajo gozdovi. Videli smo brez števila kraških vrtac, ki so na dnu skrbno obdelane in zasajene. Vse premalo poznamo te kraje prijaznih in gostoljubnih ljudi. Nekako pozabljeno ždijo njihove vasi in zaselki, daleč od velikega sveta. Le od daleč čuješ hrum motorjev, ki brzijo po Lujzijani okraj Kolpe. Popotnik in turist, ki ne marata trusča motorjev in rezko piskajočih tranzistorjev, človek, ki hoče mir in nepokvarjeno naravno lepoto, jo bo našel tukaj, v tihih krajih ob Kolpi.

Tone Knez

Po sledovih staroselcev ob Kolpi

upraviteljem iz Sinjega vrha smo se povzpeli na Gradišče, da teren malo raziščemo. In res že majhno brskanje po zemlji nam je pokazalo starinske črepinje posod, kar je obstoj prazgodovinske naselbine tudi potrdilo. Dalje smo na pobočju Straže (odkoder je prelep razgled na hrvaške planine s Klekom v sredini) nad vasjo Daljne njive ugotovili manjšo gomilo, ki pa so jo roparski kopači že načeli, in vaščani vedo povedati, da so v njej našli človeške kosti.

● Od Starega trga do Vrta — kdaj pa do Broda na Kolpi?

Se naprej nas je peljala pot, v Stari trg. Ze ime kraja da misliti, da je tu najbrž že v davnini stala naselbina, bodisi ilirska ali pa rimska. Lega tega kraja je imenitna, saj leži na visokem pomolu, na čigar skrajnem izrastku stoji cerkev s pokopališčem. Globoko spodaj, v ozki soteski, pa teče mirna Kolpa. Prelep je pogled z višine po dolini Kolpe in neki navdušeni popotnik je nekoč dejal, da je to belokranjska Svica. Gotovo je ta primerjava pretirana, vendar drži, da so ti kraji resnično lepi in s svojimi strminami precejšen kontrast mehki valovitosti osrednje Bele krajine. V steni starotrskega župnišča je v zidan zavrniv napis iz leta 1673, ki v latinskih kraticah pove, da so na tem mestu javno kaznovali razne nepridiprave trški srenji na ogled. Pod napisno ploščo je v zidan kamnit svitek, za katerega so ujetega hudodelca privezali, ga zasramovali in po obsodbi primerno kaznovali.

Kolpo. Prijazni domačini še danes radi povedo kako zgodbo o časih, ko je tukaj stal še grad (kraj, kjer je stal, ima izredno strateško lego). V cerkvi, katere streha že močno pušča, je lep zlat baročni oltar. Poleg šole stoji na majhnem trgu lepo klesan star sramotilni steber, ki ima pri vrhu vdolano staro verigo; del se je še do danes ohranil.

Lepi so ti kraji od Vinice do Predgrada, vendar težko dostopni, ker ni rednih prometnih zvez in so daleč od večjih središč. Ljudje niso bogati, kajti zemlja je skopa, kamnita. Teh krajev še nista zajela naglica in trušče moderne tehnizacije in morda so prav zaradi tega lepi in intimni. Mladina pa je nestrpna, vedoželjna, ne želi ostati v sponah patriarhalnega vaškega življenja in odhaja v svet.

● Spominu velikega poeta

Spet smo v Vinici. Tokrat smo se namenili, da se poklonimo spominu Otona Zupančiča. Sredi naselja stoji enonadstropna hiša, v kateri se je rodil veliki poet. Prijazna ženica nam odpre v pritličju obe spominski sobi. Na razstavljenih fotografijah spremljamo pesnikovo življenjsko pot od zgodnje mladosti do smrti. Tu leže rokopisi, žepna ura, svinčnik, s katerim je pisal še zadnji dan svojega življenja, tu so zbrane vse knjižice njegovih pesmi od »Čaše opojnosti« do zadnje programske »Veš, poet, svoj dolg?« Postelja, posmrtna maska, njegove risbe, vse to skuša obiskovalcu približati podoba mojstra slovenske be-

no trgatev, so vsi vaščani v vinogradih. Prijazno nas vabijo, naj si utrgamo grozdja rijo!

Kamniti obroč za panteonizacijo hudodelcev in napisna plošča, v zidan v župnijsko poslopje v Starem trgu

in nam ponudijo sladkega mošta.

Sosednja vas Preloka leži spet na izredno lepi točki nad Kolpo, s čudovitim razgledom daleč naokrog. Obenem se v tej vasi pohvalijo, da imajo pozimi najmilejšo klimo v Beli krajini.

Mimo stelnjika in njiv smo se pripeljali v Adlešiče. Velika, ob cesti raztegnjena vas, znana po svoji folklorni skupini. V vasi imajo novo veliko šolo in ponosni so nanjo, saj imajo v Adlešičih šolo že več kot 90 let. Na krajevem uradu nas je prijazen tajnik seznanil s krajem in njegovo zgodovino. Ogledali smo si tudi bližnji grad Pobrežje, ki stoji nad Kolpo, nedaleč iz Adlešičev. Grad je bil v 16. stoletju last Lenkovičev in je v času turških vpadov veljal za glavno obrambno trdnjavo ob vzhodu v Belo krajino. Še danes, ko je večji del v ruševinah, nudi graščina impozantno sliko. Pred leti so začeli z obnovitvenimi deli, vendar so zaradi pomanjkanja sredstev zamrli. Še je čas, da se ta lepa grajska arhitektura reši pred popolnim propadom in da se uredi v privlačno turistično točko, ki bi v poletnih mese-

točka s širokim položnim travnikom na vrhu, ki naj jo turistični delavci ne zanemarjajo!

● Kaj skrivajo številne podzemeljske jame?

Dolino Kolpe od Damilja na zahodu pa do Preloke na vzhodu smo v šali imenovali »slovenska Dordonya«, po znameniti rečni dolini v Franciji, kjer so v številnih jamah našli izredne najdbe iz stare kamene dobe. Tudi v levem bregu Kolpe je zelo veliko podzemeljskih jam, ki jih domačini imenujejo: zjot, djot in zvonka. Vse te jame bo treba temeljito znanstveno raziskati, in ni izključeno, da bomo pri tem delu prišli do pomembnih rezultatov na polju jamske arheologije. Tako so že pred leti našli v eni izmed jam med Vinico in Učakovci prazgodovinske črepinje, kar dokazuje, da je bila ta jama, če ne trajno, pa vsaj v času nevarnosti obljudena že v prazgodovinskem času.

Ko smo se vračali iz Vinice, smo se ustavili v Nerajcu in si izven vasi ob gozdnem robu ogledali veliko prazgodovinsko gomilo, ki ji domačini

Pri Magdaleni na Veliki Plešivici nad Adlešiči je krasen prostor za razgledni stolpič. Od tu je čudovit razgled daleč naokoli.

Konfekcija LISCA je končala prvi tečaj

Kot smo poročali, je »Lisca« iz Sevnice priredila pred tremi tedni prvi tečaj za žene in dekleta v Loki in okolici, ki bodo doma delale za podjetje. Prvi tečaj je obiskovalo 8 žensk, ki so bile že vajene šivalnega stroja. Zanje je tečaj trajal samo 14 dni. Šivilje so bile s poukom in mojstri, ki jih je učila, zadovoljne. Zdaž že izgotavljajo posamezne dele, ki jih dobe iz »Lisce«. Pri delu so marljive, same stroji, ki niso tako dobri kot na tečaju, jih ovirajo, da ne dosegaajo predpisane norme. Tako se je zaposlilo nekaj Ločank. Zdaž je v teku drugi tečaj, sledil pa mu bo še tretji. Skupno bo lahko doma zaposlenih kakih 30 žensk.

Sramotilni steber v Predgradu

se pelje v Karlovac, Novo mesto, Ljubljano ali na Reko, povsod mu je daleč. Tiha, čista in poleti najtoplejša slovenska reka, se vije Kolpa, tu skozi ozko skalno sotesko, tam spet mimo blagih vzpetin in obrežnih njiv ter pašnikov. Tu ni avtomobilskega hrupa, le tu in tam kak mopedist zmoti prijetno šumenje njenih številnih jezov, ki vrtijo mlinska kolesa vzdolž njenih bregov. Tih in lep je ta svet, ki se ga civilizacija še ni dotaknila s svojim hrupom, obstojnostjo in drvenjem.

● Znamenita viniška zbirka Japodov je v Ameriki

Vinica, prijazen trg na t-rasi nad Kolpo, z nevelikim, toda markantnim gradom, od koder je zelo lep pogled po dolini Kolpe in na sosednjo hrvaško stran. Lep betonski most se pne čez Kolpo, cesta te popelje čez en in po dveh kilometrih dosežeš pri vasi Bosanci Lujzijano, znamenito hrvaško cestno magistralo, ki veže Karlovac z Rijeko. Tik pod viniškim gradom, na bregu reke, pa stojita sredi zelenja dve moderni zgradbi šele letos odprtega campinga, last prizadevnega Turističnega društva v Črnomlju, ki nudi turistu vsakovrstno okrepčilo in sodobno prenočišče v svojem bungalovu. Na severovzhodni strani se dvigujeta nad Vinico nevisoka, toda tembolj pomembna vrha: Slemine in Zeželj z božjepotno cerkvijo. Na obeh vrhovih je stalo v prazgodovinskem času gradišče staroselcev, saj so še danes na vrhu Slemine vidni ostanki nekdanjih obrambnih zidov. Takratni prebivalci so mirne pokopavali zadaž v Stražnem dolu, v tih dolinici, poleg vitkih temno zelenih školnikovih smrek. Tu je pred šestdesetimi leti izkopala vojvodinja Meklenburška preko 300 grobov starih Japodov. To so najdbe iz znamenite viniške zbirke, ki so bile pred

Partizanski Fortunov mlin v Damlju je z okolico vred podoben pravljici

Med Bračem in Ognjeno zemljo

Ob novi izdaji DOLENJSKE ZALOŽBE: Tone Seliškar, Jadra na robu sveta

Socialni in partizanski pesnik, pisec obširnega romana predvojne družbe »Nasedli brode« in mladinski pripovednik Tone Seliškar, je sedaj pri Dolenjski založbi izdal svojo mladinsko povest »Jadra na robu sveta«.

Mladinsko pripovedništvo Toneta Seliškara ima v naši tovrstni literaturi svojo posebno ceno in mesto. Tehtno je namreč izpolnil vrzel na področju domače mladinske pustolovske povesti, pustolovske namreč v zlahtnem pomenu besede, in si pridobil najširši krog mladih bralcev, zlasti dečkov, ki si tako želijo v knjigi napetih prigod, zanimivih opisov in akcij, kar je vse tako blizu njihovem domišljjskemu svetu v dobi, ko se iz dečkov spreminjajo in zorijo v mladeniče. Pravil-

no, z nevsiljivo vzgojno poan-to pisane take knjige, s svojo vsebino ne samo ustreza določeni dobi razvoja mlade-ga človeka, marveč mu tudi širijo obzorje in pomagajo oblikovati značaj, kar je iz-rednega pomena.

Obe kvaliteti — napeto pi-sana zgodba in nevsiljiv vzgojni pomen — sta v Seliškarjevih mladinskih povestih dobro znani in vrednoteni. Spomnimo se le na njegovo »Bratovščino Sinjega galeba«, ki je tako znana in priljubljena med vsemi jugoslovan-skimi mladimi bralci.

Za svojo najnovejšo mla-dinsko povest »Jadra na ro-bu sveta« si je Seliškar iz-bral zanimiv zgodovinski mo-tiv iz minulega stoletja: izse-ljevanje Dalmatincev v Južno Ameriko, za ozadje pa je po-

stavil odmiranje slavnih dal-matinskih jadrnic: brikov, trabakul in drugih, spričo no-ve pridobitve pomorščakov — parnikov, ki so zaorali prve brazde v svetovna morja in jim še tako velike jadrnice ne bodo mogle več dolgo ki-ju-bovati. To čuti tudi stari »mor-ski volk« z Brača, kapitan Stefan, ki je z jadrnicami prekrizal že vse oceane in ko hkrati s sporočilom, da je njegov brat Juraj doživel bro-dolom nekje na Ognjeni zemlji, sliši tudi čedalje več glasov, kako je ta konec Juž-ne Amerike poln zlata. Zato zgradi novo jadrnico »Jastre-ba« in s svojimi mornarji, pravimi morskimi »gadi« od-pluje iskat brata in — zlato. Z njim je tudi njegov mladi nečak Damjan pa Damjanova prijatelj Hrošček in Zorana. Hkrati, ko Stefan odjadra z Brača, pa je iz Trsta odplul proti Ognjeni zemlji prvi par-nik z izseljenci, med katerimi je veliko Dalmatincev. Vihar na Atlantiku, brodolom par-nika, nazadnje se pred Ognje-no zemljo potopi še »Jastreba« in z njim tudi kapitan Ste-fan. Naši pomorščaki z »Ja-streba« in rešenci s potoplje-nega parnika na Ognjeni zemlji seveda ne najdejo zlata, pač pa rodovitno zemljo in velike pašnike. Tako nastane dalmatinska kolonija na tem robu sveta, v kateri si tudi mladi Damjan in Zorana ustvarita svoj dom.

To široko prizorišče zgod-be, ta okvir pa je poln nape-tih dogajanj jadrnanja čez daljno morje, poln usodnih zapletov in dogod-kov. Vse pa opisano v soč-

nem, res pripovedovalnem je-ziku in pristnem žargonu po-morščakov, ki ga pisatelj obilno in posrečeno vpleta v svojo pripoved.

»Jadra na robu sveta« so sicer mladinska knjiga, zani-mivo pa je, da je to novo Se-liškarjevo delo pravzaprav nekje med povestjo za mla-dino in romanom za odrasle: za oboje je namreč enako za-nimivo branje. Sestnajst celo-stranskih ilustracij na posebnem papirju lepo dopolnjuje povest. Te res kvalitetne in prave umetniške ilustracije so delo akad. slikarja Aca Mave-ca, kakor tudi oprema.

Dolenjska založba je knji-go izdala na lepem papirju, v lepem formatu in tisku, ta-ko da knjiga spada med kra-sotne mladinske izdaje. Vse-kakor založba zasluži prizna-nje, da je v svoj program uvrstila to zanimivo zgodbo in z njo ustregla številnim mladim in odraslim bralcem.

-ok

Naslovno podoba najnovejše izdaje DOLENJSKE ZALOŽBE v Novem mestu je izdelal akademski slikar Aco Mavec, ki je knjigo tudi ilustriral in opremil

Jalovo tarnanje (nekaterih) Črnomaljcev

Prijetno presenečenje so čr-nomaljski javnosti pripravili 22. novembra gimnazijci z javnim literarnim večerom. Obsegal je dela pesnikov Jane-za Menarta in Cirila Zlobca, nemškega dramatika Ber-ta Brechta in letošnjega No-belovega nagrajenca Johna Steinbecka. Najbolj so uspe-le pesmi in epigrame iz Me-nartovih »Časopisnih stihov«, ki jih je dokaj dobro recital Mirko Jelenič. Se bolj je po-dala pesmi Cirila Zlobca di-jakinja Valči Palik, čeprav je bil izbor slabši kot pri Me-nartu. Valči tudi tokrat ni razočarala občinstva, čeprav je včasih prehajala v izredno močno čustvenost tam, kjer ni bilo ravno najbolj potreb-no. Berta Brechta je predsta-vil Jovo Grobovšek z zborom. Pripravili so pesmi iz njego-vih »Songov«. Zbor je bil ze-lo slab, kar pa ni škodovalo dovršeni Grobovškovi recita-ciji. Na koncu je Albin Metek prebral daljši odlomek iz »Polentarske police« Johna Steinbecka.

Literarni večer je pripravil, režiral in vodil profesor Po-gorelec. Njegove uvodne be-sede o avtorjih in njihovih delih so bile kratke in jed-rate, vendar žive, nevsiljive in zanimive.

Prireditelji so pričakovali zadovoljiv obisk, vendar so bili razočarani. Na večer so prišli v glavnem dijaki gim-nazije in učenci osnovne šole, toda tistim redkim odraslim, ki so večer obiskali, ni bilo žal, saj so preželi pri-jetno uro ob sproščenem, bo-gatem sporedu.

Pogosto slišimo tarnanje Črnomaljcev, da ni kulturnih

prirediteljev. Toda kako to, da jih je bilo na tem večeru ta-ko malo? Ali si predstavljajo pod kulturo le »Zadovoljne Kranjce« in podobno? Bil bi že skrajni čas, da prenehajo že vnaprej kritizirati vsako domačo prireditev in da sami kaj store za dvig črnomaljske kulturne ravni. Če pa tega ne zmorejo, naj bi vsaj obisko-vali kulturne prireditve in ta-ko prirediteljem izkazali hva-lečnost za vložen trud.

Ksenija VITKOVIC

Radovan Gobec s svojimi pevci v Novem mestu

Nekaj več kot sto Novome-ščanov se je 27. novembra zbralo v Domu LP v Novem mestu, kjer je pel invalidski pevski zbor pod vodstvom Radovana Gobca. Pester iz-bor partizanske in ljudske pesmi je ob sodelovanju har-monikaša Janeza Kuharja in pevke Vande Zihelrove resnično navdušil poslušalce. Do-živetje je bilo nepopisno. Bi-lo je prav tako kot takrat, ko je ta zbor pel ob četrti oblet-nici v slovenski koloniji v Zadru. To je bil večer, ki je mnogim poslušalcem priklil-cal v spomin polpretekle dni NOB. Se več takih večerov, toda ne hkrati dveh pomemb-nih prirediteljev!

Obč. odboru SZDL Novo mesto smo hvaležni, ker je organiziral nastop invalidske-ga zbora.

CIOCIARA tudi v slovenščini

Prešernova družba je te dni izdala v svoji zbirki LJUDSKA KNJIGA znano

delo italijanskega pisatelja Alberta Moravia CIOCIARA — roman, ki smo ga med-tem videli že v filmu. Ro-man je prevedel Silvester Škerl. Izdaje LJUDSKE KNJIGE dobite v vseh knji-garnah in v boljših trafikah, lahko pa jih naročite tudi pri poverjenikih Prešernove družbe v vašem kraju.

Usluge za »Umor v Marseillu«

Filmservis je podpisal po-godbo z avstrijsko produ-centsko hišo »Hoela« films za nudenje uslug pri snemanju sodobnega filma »Umor v Marseillu«. Scenarij je napi-san po romanu Rolanda Ber-rya »Wilder Ritterspore«, film bo režiral Eduard von Borsody, snemal Walter Partsch, v glavnih vlogah pa bodo predvidoma nastopili David Cameron, Gustav Knuth, Bum Krieger in Er-win Strahl. S snemanjem naj bi pričeli sredi januarja 1963 na Reki.

Prosvetni servis - „delavnica“ kulture

O razvoju kulture v občini razpravljamo na najrazličnej-sih mestih, zlasti v okviru prosvetnih društev, rednega šolstva, knjižnic, delavskih in ljudskih univerz, klubov družbenih in političnih orga-nizacij. Če izzamemo Kosta-njevico, ki ni samo okrajne-ga pomena, ampak ima že mednarodni sloves, bi težko našli kraj, kjer bi bila kulturna dejavnost vsaj v okviru možnosti na zadovoljivi ravni.

Da bi kulturo še bolj pri-blížili preprostemu človeku, so ustanovljeni razni klubi, ki so opremljeni z radijskimi sprejemniki, televizorji, knjiž-

nicami, časopisi, revijami itd. Vendar vsi klubi niso tako opremljeni, zato obiskovalcev ne zadovoljujejo.

V zadnjem času pa se ponu-jajo še druge oblike kulturne dejavnosti. Na pobudo pro-psvetnega servisa v Ljublja-ni je bila v Novem mestu sklicana seja, na kateri so se pogovorili o ustanovitvi področnega prosvetnega ser-visa. Zamisel ni nova, ampak so o prosvetnem servisu raz-pravljali razni organi že več let.

Področni servis v Novem mestu bi deloval kot trgo-vina, izposojevalnica, posredo-

valnica in tehnična delavni-ca. V trgovini bi prodajali knjige in publikacije (dram-ska dela), magnetofoske po-snetke s predavanji o umet-nosti in kulturi, diafilme, dia-pozitive, priročnike za preda-vatelje, glasbene publikacije, vezilske izdelke po naročilu, umetnine in različne gledališke potrebščine. Servis bi vsem za razvoj kulture in prosvete zainteresiranim po-dobne stvari tudi izposojal za majhno odškodnino. Kot poslovalnica pa bi bil servis prevsem organizacijski or-gan za poverjeniško mre-žo. Tehnična delavnica bi za-čela delovati tedaj, ko bi ser-vis že razvil svojo dejavnost v njej bi vzdrževali in po-pravljali magnetofone, kino-projektorje itd., izdelovali po-nazorila in podobno. V sklopu tega bi servis skrbel za pre-davateljski kader, za progra-me v kolektivih med odmori in druge oblike kulturnega življenja. Na sestanku so o tem precej razpravljali. Med drugim so menili, da bi ser-vis deloval pri okrajnem Sve-tu Svobod in PD, s čimer bi bilo lažje tudi vzdrževanje servisa, ki bi kasneje prešel na samostojno financiranje. Servis bi zadovoljeval po-trebe na celotnem okraju, njegovo dejavnost pa bi usmerjal poseben odbor. Zamisel je treba pozdraviti in čim hitreje uresničiti.

Tudi prosvetni delavci bodo razpravljali o ustavi

Na občnem zboru II. sindi-kalne podružnice prosvetnih in znanstvenih delavcev Novo mesto (osnovne šole in otroške ustanove), ki je sklican za 15. december, bodo najprej obravnavali poglavitna vpraša-nja iz osnutka zvezne ustave. Prosvetnim delavcem bo o te-meljnih listini naše družbene ureditve govoril predsednik okrajnega sodišča v Novem mestu tovariš Rudi Jereb. Za-tem bodo člani sindikalne po-družnice poslušali in obrav-navali poročilo o delu podruž-nice, razrešili stari odbor in izvolili novega. Pričakujejo, da bo osrednja razprava zlasti nakazovala rešitev v zvezi s financiranjem šolstva in šol-ske samouprave.

Velja predvsem poudariti pobudo za obravnavo osnut-ka zvezne ustave. Na ta način

bodo prosvetni in znanstveni delavci kot člani II. sindikal-ne podružnice Novo mesto lahko še bolj ocenili vlogo, ki jo ima prosvetni kader pri iz-obrazovanju kakor tudi v so-dobni socialistični stvarnosti. Obravnava zvezne ustave bo lep prispevek k spoznavanju temeljnih načel naše družbene ureditve, pomembna pa bo tu-di zategadelj, ker se o sploš-nih določilih ustavnega osnut-ka učijo tudi učenci sedmih in osmih razredov osnovnih šol, kjer ti prosvetni delavci poučujejo.

V Gribljah spet poslušajo radio

— Ze več kot petnajst let je pri nas elektrika le briela. Radia skoraj nismo slišali. Potreben je bil nov transfor-mator. Zavihali smo rokave in začeli delati. Uvedli smo krajevni samoprispevek, ra-zen tega smo pomagali s prostovoljnimi delom in pri-pravili drogeve. Zdaj imamo dobro luč in tudi radio slišimo odlično. Zadolvoljni so tudi tisti, ki so neradi in zadnji prispevali za napre-dek je pripovedoval Matija Brodarič.

Na vprašanje, kaj je po-mnenju občanov njihov naj-večji uspeh, je tovariš Bro-darič odgovoril:

— Nedvomno smo vsi zado-voljni, ker je izvedena po-novna klasifikacija zemljišč v katastrski občini Griblje. Stanje v naravi ni ustrezalo stanju v katastru. Davek smo plačevali od tistega, česar

nismo uživali. Za novo kla-sifikacijo se zahvaljujemo inž. Golobovi, ki dela pri ObLO Črnomelj, in inž. Pret-narjevi iz Zavoda za kata-ster in izmero zemljišč v Novem mestu.

PROSVETNI DELAVCI!

ZEIMATE dragocen pripomoček pri vašem delu:

PEDAGOŠKI TEDEN V NOvem MESTU?

Dobite ga V KNJIGARNAH.

- Stane samo 500 din!
- Naročite ga lahko tudi pri oddelku za prosveto OLO Novo mesto!
- IZDALA DOLENJSKA ZALOŽBA

Za večjo aktivnost študentske organizacije

V četrtrek zvečer so se v Ljubljani sestali študentje okraja Novo mesto, da bi na redni letni skupščini pregledali opravljeno delo in se zadolžili za nove akci-je v bodoči sezoni. Prišlo je okoli 120 študentov, kar je razmeroma majhno število za tako močan klub. Dvorana je bila sicer popolnoma zasedena, ravno zato pa mnogi člani kluba odšli, ker ni so dobeli prostorov. Skupščina so se udeležili kot gostje predsednik OO SZDL Miro Gosnik, predse-dnik OK LMS Novo mesto Franc Sladič, predstavniki občin in druž-benih organizacij ter občinskih komitejev LMS.

O preteklem delu kluba je go-vo-ril predsednik Slavko Plavec. Poudaril je, da dobivajo študen-tski pokrajinski klubi vedno več-jo vlogo in imajo tudi vedno več-jo dejavnost, saj skrbijo za študijsko in inženštudijsko delo svojih čla-nov. Ko je govoril o akcijah in delu v lanskem letu, je povedal, da so se skoraj vse oblike dela razvijale po komitajh, ki bodo v bodoče še vedno ostale. Vendar bo

odbor kluba polagoma izgubil do-se-danji vpliv, ker bo vedno več-nalog prehajalo na sekcije, odbor bo pa vodil le večje akcije in ko-ordiniral delo posameznih sekcij.

V debati so najprej dokaj kri-tično poročali predsedniki sekcij. Iz njihovih poročil se je videlo, da se je oblika sekcij dobro ob-nesla in je njihova vloga pri de-lu celotnega kluba vedno več-ja. Potem so razpravljali največ o problemih štipendiranja, stanovan-ju v Ljubljani, sodelovanju z LMS in družbenimi organizacijami v okraju in občinah, skoraj pre-malo pa so govorili o vlogi, ki naj jo imajo študentje in okrajni klub. Slavko Sušin je med dru-gim povedal primer, da je dobila na okraju štipendijo študentka medicine iz Ljubljane, ker se bo njen bodoči mož preselil po kon-čanem študiju kot štipendist v Novo mesto. Skupščina je zato zahtevala, da se to preišče, saj bi se lahko s štipendijo pomagalo študentu iz okraja. Slavko Pavlin je v kritiki nekaterih pojavov šti-pendiranja omenil, da je naše šti-

pendiranje pogosto neperspekti-vo, saj se še sedaj pojavljajo pri-meri, da nekateri ob koncu stu-dija ne dobijo delovnega mesta v kolektivu, ki jih štipendira. Po-udaril je, da mora kolektiv vede-ti za vsakega štipendista, zakaj ga štipendira, in mu tudi še do-ločiti bodoče delovno mesto. Sti-pendist mora biti že skoraj član kolektiva, čeprav je na študiju v Ljubljani, saj se bo tako lažje prilagodil delu, ki ga bo pozne-je opravljal. Predsednik OK LMS Franc Sladič je omenil, da morajo študenti stopiti v stik s aktivni LMS po kolektivih, ki jih štipen-dirajo, in ne le sodelovati z ob-činskimi komiteji. O primerih, ko štipendisti našega okraja od-hajajo po študijih v druge okra-je, je menil, da bi morali imeti študenti našega okraja toliko za-vesti, da vsaj vrnejo tisto, kar je družba vložila v njihov študij. — Predsednik OK LMS Trebnje Franc Vovk je povedal, da so pri njih vključili v občinski komi-tee tudi dva študenta, ki naj bi po-

vezovala študente in mladino v občini.

Študentje so sklenili, da bodo še obogatili delo sekcij, ki naj delujejo tudi med počitnicami in naj sprejmejo tudi svoje statute. Organizirali bodo partizanski po-hod in še naprej prirejali družab-ne večere, na katerih se bodo la-hko člani med seboj še bolj spo-znavali. Večjo povezavo je treba doseči tudi z družbeno-političnimi organizacijami, posebno še z LMS. In navezati klub nekaterim na-sprotno, kar je sicer s sred-nješolci. Še naprej bodo gojili kulturno in športno dejavnost, rešili pa se mora tudi nekaj pro-blematičnih točk novega statuta Študentskega kluba okraja Novo mesto in sekcij.

Ob koncu skupščine, ki je bila precej plodna, vendar včasih pre-več neresna, je bil izvoljen nov odbor, ki je letos precej pomla-jen. Za predsednika je bil ponov-izvoljen Slavko Plavec, v bodoči odbor pa bodo prišli tudi vsi predsedniki sekcij.

Janez Korošec

V tretjem tromesečju bolje

Na zboru proizvajalcev ObLO Brežice so 17. novembra razpravljali o uresničenju nalog v gospodarstvu do konca tretjega tromesečja. Že v polletju je bil plan dosežen s 50,8 odst., konec septembra pa so rezultati še ugodnejši. Celotni dohodek je ustvarjen s 75,8 odst., materialni stroški so doseženi le s 67,2 odst., neto osebni dohodki z 79,6 in narodni dohodek z 69,8 odst. Našteto kaže, da je že čutili ugodne posledice delovanja novega gospodarskega sistema, ne gre pa prezreti dejstva, da so osebni dohodki doseženi precej visoko. V posameznih kolektivih, ki jih je prizadel obraba po vnovčeni realizaciji, so zaradi precejšnjih zalog, ki jih bremenijo, izplačevali osebne dohodke v škodo skladov. Na seji so ugotovili, da bo v takšnih primerih moral ljudski odbor ukrepati, saj so prizadeži kolektivi obšli merila, določena v pravilnikih. Sicer pa je v občini kot celoti letošnja realizacija konec septembra za 14. odst. višja kot v enakem obdobju lanskega leta.

Po posameznih gospodarskih panogah je dosežena naslednja bruto proizvodnja: na prvem mestu je gradbeništvo s 118 odst. plana, sledi mu gozdarstvo s 83,1, promet s 83,1, gostinstvo z 82,5 odst., nato obrt, industrija, trgovina in kmetijstvo. Domala povsod so proizvodnji so že spoznali odvisnost delitve dohodka od povečevanja produktivnosti dela, zato so naporu usmerjeni predvsem v povečevanju proizvodnje in produktivnosti.

Zaloge v proizvodnih organizacijah so se znižale, vendar premalo, v lesni industriji so težave zaradi izvoza, Pletilnica v Dobovi ima enake težave kot vsa trikotarska industrija. Tovarna pohištva je pričela z rekonstrukcijo. Bruto proizvod se

je močno povečal v gozdarstvu, kjer je KGP Brežice pričelo spravljati les na nov, cenejši način, ki hkrati zagotavlja večje količine. Opustili so gojitveno sečnjo in pričeli z ekonomskimi, ki so za 30 odst. cenejše. Prihodek v kmetijstvu je zlasti pri poljščinah pridelal suša, sicer pa je enak lanskega (sadjarstvo, vinogradništvo). Nakup in zaokroževanje zemljišč potekata ugodno, od avgusta dalje pa je bilo na ta način pridobljenih 120 hektarov zemljišč na področju Vrbinje, Brežice, Cerklja, Čateža in Globokoga. Stanje v gradbeništvu se je izboljšalo za toliko, da je v tej panogi letni plan že dosežen.

S prometom v tretjem tromesečju je trgovina na drobno nadoknadila izpad iz prvega polletja in dosegla precejšen čist dohodek, v trgovini na debelo pa se stanje še ni popravilo. Tudi v

BREŽIŠKE VESTI

gostinstvu je slika mnogo boljša, zlasti se je povečal promet v restavraciji na Griču, ki je že dosegla letni plan. Trgovsko podjetje Ljudska potrošnja je precej zmanjšalo število dolžnikov, medtem ko je stanje pri trgovskem podjetju »Krk« skrajno neizpremenjeno prav zaradi dolžnikov in trgovine na debelo. Nadvse ugodno pa je to, da so stvarni stroški za približno 10 odstotkov manjši kot vnovčena realizacija.

Omenili smo že, da so osebni dohodki v večini kolektivov letos porasli, marsikje neupravičeno in v škodo skladov. V letošnjem letu niso zvišali osebnih dohodkov samo v Opekarni v Brežicah, v Pletilnici v Do-

bovi in v gostinskih podjetjih.

Na zboru so razpravljali še o problemih, ki nastajajo pri uporabljanju amortizacije. Iz ustvarjene amortizacije je bilo porabljenih 25 milijonov dinarjev za gradnjo gozdnih poti in rastlinjakov, 48 milijonov pa za plačilo anuitet. Amortizacija je namenjena za nadomestitev osnovnih sredstev. V obliki pa je bilo letos za gradnjo in za novo opremo po-

Tudi kolektivi brežiške občine so plodno razpravljali o ustavi

V vseh delovnih kolektivih brežiške komune so končali z razpravo o osnutku zvezne ustave. V obravnavi je sodelovalo okrog 80 odstotkov članov sindikalnih organizacij. Ponekod je bila razprava zelo živahna in so člani postavljali razna vprašanja. Zlasti so se zanimali za nagrajevanje po delu in delovanje samoupravnih organov. Drugje so pripominjali, da kolektiv ni seznanjen s sklepi delavskega sveta in upravnega odbora. Spraševali so, kako je z dolžnostjo direktorjev, njihovo nastavitvijo in podobno. Predstavniki obratov so se zanimali za pravice in dolžnosti obratnih delavskih svetov ter svetov ekonomskih enot. Več članov je želelo vedeti, kakšen bo odnos med kolektivom in komuno in kako se bo delil dohodek podjetja. Zanimali pa so jih tudi statuti komun in gospodarskih organizacij.

Na razpravah, ki so bile zelo živahne, so spraševali še o proračunskem prispevku, kakšne bodo skupščine komun, kako je z integracijo, podružbljanjem gozdnih proizvodnje itd. Zanimala so jih tudi splošna vprašanja v zvezi z osnutkom ustave. Tako so razpravljali o polproletariatu

rabljenih blizu 86 milijonov dinarjev (investicije v gozdarstvo in kmetijstvo), največ iz sredstev poslovnih skladov podjetij. Takšno investiranje je posledica dejstva, da amortizacija ni uporabljena v namene, za katere je ustvarjena.

V razpravi so odborniki dali mnogo koristnih predlogov in pobud, ki jih bo treba upoštevati v naporih za izpolnitev letnega plana. Am

in podružbljanju zemlje na splošno.

Razprave v delovnih kolektivih so dosegle svoj namen. Razgovori so pokazali, da bomo morali ob sprejemanju občinskih statutow spet med proizvajalce in jim razlagati, o čemer bodo spraševali. Vsak občan naj bo tudi z občinskim statutom temeljito seznanjen.

Albin Milnar

Strokovnjaki o sebi in gospodarstvu

Člani občinskega društva inženirjev in tehnikov čutiljo potrebo po večjem sodelovanju med upravnimi organi občinskega ljudskega odbora, gospodarskimi organizacijami, ljudsko univerzo ter političnimi in družbenimi organizacijami. Društvo ima več sekcij: strojno, kmetijsko, gozdarsko in rudarsko. Niti en plan občine, projekt podjetja, gradnja, načrt in analiza v komuni naj ne bi šla mimo tega, menijo člani, ne da bi o njem temeljito razpravljali člani Društva inženirjev in tehnikov. Vsak načrt naj bi bil produkt mnenj in analiz strokovnjakov komune in ne kopija Ljubljane. Dobri so le tisti načrti, ki so tudi ekonomsko utemeljeni, zato je nujno tesno sodelovanje ekonomistov z inženirji in tehniki.

O vsem tem in še o marsičem so razpravljali člani društva že na običnem zboru. Radi bi dobili skromen prostor, kjer bi nekajkrat v tednu delovali tajnik društva, toda ga, žal, niso dobili.

Strojna sekcija je imela določene predavatelje za 27 zelo zanimivih predavanj, kot so: Od rude do jekla, Od ideje do proizvoda, Cena izdelka in pod. Tega pa podjetja niso

Na predvečer dneva republike so Brežičani s slovesno akademijo počastili spomin na rojstvo nove socialistične Jugoslavije. V izbranim programu so sodelovali: mladinska godba na pihala, mladina brežiške osemletke je predvajala več recitacij, pevski zbor pa je pod vodstvom tovarišice De Glerieve zapel več borbenih pesmi. Predsednik ObO SZDL tov. Ivan Živič je v slavnostnem govoru orisal težko pot, ki so jo naši narodi prešli v letih osvobodilnega boja in revolucije, omenil je napore v povojni socialistični izgradnji in na koncu podčrtal neomajno pot naše miroljubne politike, saj je FLRJ vseskozi po vojni bila vedno za mir med narodi, proti vojni in proti izkoriščanju človeka po človeku.

V okviru akademije je bilo tudi slovesno razvitje prapora LMS, katerega je izročil tov. Živič mladini z naročilom, naj nikdar ne pozabi, da je pod enakimi prapori v času boja padlo za svobodo nešteto mladincev. V imenu LMS je prapor prevzel tov. Petelin, ki je obljubil, da ga bo mladina dostojno nosila. Nato so pripeli še več travkov, ki so jih darovala posamezna podjetja. Ob spremljavi mladinske godbe je nato odšla mladina v novim praporom na obhod po mestu. Zvečer je bila v Domu JLA družabna prireditev, na kateri so nastopili gostje iz Zagreba. -lk

Ploden obračun za zadnji dve leti

22. novembra se je v mali dvorani doma JLA v Brežicah zbralo 50 delegatov na letni konferenci KO SZDL Brežice. Konferenca sta se udeležila tudi član OO SZDL Viktor Zupančič in predsednik ObO SZDL Ivan Živič.

Predsednik KO Rudl Požar je v poročilu nakazal vrsto stvari, s katerimi se je odbor ukvarjal v zadnjih dveh letih: delal je na organizaciji in uveljavitvi podružnic, od katerih so bile le nekatere

bolj aktivne, pri ureditvi komunalnih problemov, gradnji prosvetnega doma in ureditvi pločnikov; vendar le-ti kljub neštetim obljubam še niso zgrajeni. Rešiti bo treba tudi vprašanje prostora za obrat družbene prehrane in krajevnega odbora, saj brez prostorov ni mogoče uspešno delo organizacije. Doseči bo treba večji obisk na občini in zborih posameznih rajonov, saj se jih je udeležilo le 24 odstotkov članstva. Ustanovljene

sekcije so delale zelo slabo, nalogo je izpolnila le sekcija za gradnjo prosvetnega doma. Referat se je dotaknil tudi stanovanjske skupnosti, ki je v zadnjem času zaživela in pohvalili člani SZDL, ki so po razširjeni seji CK KPJ in govoru tovariša Tita aktivno sodelovali in pomagali odstranjevali napake. - Šolsko vprašanje bo verjetno kmalu rešeno, saj bo z zgraditvijo nove trgovske šole odpravljena stiska na gimnaziji.

Zatem je referent spregovoril o vprašanju mladine. Zavzel se je za večjo pomoč mladini s strani SZDL in Društva prijateljev mladine, vendar bi moral tudi ObK LMS več storiti. Ob koncu je ocenil delo športnih in telesnovzgojnih društev, razložil pa je tudi pomen in način tekmovanja med občinskimi in krajevnimi organizacijami SZDL.

Na osnovi poročila se je razvila plodna razprava in je bilo sprejetih precej sklepov, ki jih bo moral novi odbor rešiti. Konferenca je pohvalila dosedanje vodstvo in izvolila 15 tovarišev v novi odbor. M. A.

Vodovod v Bušachi vasi

Podružnica krajevne organizacije SZDL se zadnje čase ponovno zavzema za zgraditev vodovoda. Ljudje so pripravljeni pri gradnji vodovoda pomagati s prostovoljnimi deli. Ker pa je Bušeca vas precej raztresena, bo verjetno težko izpeljati načrt. Prav gotovo bi bila gradnja zelo draga.

GLOBOKO: zaslužili so javno pohvalo!

V soboto, 24. novembra, je bilo zelo slabo vreme. Snelo je, trgale so se žice in razsvetljave ni bilo. Vseeno pa je prišlo na volilno konferenco KO SZDL v Globokem 47 delegatov. Če upoštevamo, da so prišli nekateri peš tudi uro daleč, smo povedali dovolj o njihovi zavesti in čuti odgovornosti do članov SZDL, ki so jih izvolili.

Po poročilih predsednika KO SZDL tovariša Maričiča, blagajničarke Pepce Gunčar in Ivana Keneta, predsednika nadzornega odbora, se je razvila živahna razprava o problemih vasi in njenega področja. Delegati so izrekli zahvalo Rudniku v Globokem, ki je prispeval za ureditev klubskega prostora 250.000 dinarjev in za nakup televizorja 120.000 dinarjev. Celo pionirji v šoli so darovali 70.000 dinarjev.

Obravnavali so delo mladinske organizacije in ureditev njenega prostora. Skenili so tudi, da bodo vložili vse napore, da bodo v Globokem dobili prostor za ambulanto, kjer bi lahko delala zdravnik in zobozdravnik vsaj enkrat na teden. Precej so govorili še o organizacijskih vprašanjih, članarini, članstvu in drugem.

Novo izvoljeni odbor in odbori podružnic so pokazali veliko resnost, kar zagotavlja uspešno delo SZDL v Globokem.

Taka konferenca je gotovo najlepša čestitka in darilo za dan republike!

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Krajevni odbor SZDL v Adlešičih je podelil priznanja

Krajevne konference SZDL v Adlešičih so se udeležili domala vsi delegati, saj je bilo od 68 izvoljenih prisotnih kar 65. Razen predstavnikov domačih organizacij se je krajevne konference udeležil tudi član ObO SZDL iz Črnomlja tov. Rade Koridič. Poročila so bila stvarna, razprava se je dotaknila vseh

pomembnejših problemov adlešičkega področja, članstvo SZDL pa je vse leto sodelovalo s svojo organizacijo in pridno obiskovalo sestanke. To je prav gotovo v nemajhnih meri tudi zasluga upravnega odbora organizacije. Članarina je pobrana v celoti, deloma že celo za prihodnje leto, sestanki po vaseh pa so zaradi skoraj 100-odstotne udeležbe prebivalcev v Dolenjcih, Fučkovcih, Purgu, Selih in Marindolu nadvse dobro uspeli. Krajevno konferenco SZDL v Adlešičih lahko ocenimo kot eno izmed najboljših v občini.

Na predlog osnovne organizacije ZK in nadzornega odbora SZDL so bila na konferenci za aktivno delo v Socialistični zvezi podeljena pisarna priznanja Rudetu Črničju, Elki Skrabec, Katici Vlačič, Simu Stipanoviču, Ivanu Vlačiču, Janezu Rožmanu, Vinku Kapeleju in Ivanu Grabrijanu. M. A.

Alojz Cvitkovič

V Bojsnem in Brezju je končno zasvetila luč

V oddaljenih vaseh Bojsnem in Brezju je pred nekaj dnevi zasvetila elektrika. S tem so se uresničile večletne želje prebivalstva na tem področju brežiške občine. Vaška odbora Socialistične zveze sta h gradnji pritegnila vse ljudi. Pri spevali so električne drogeve in opravili za nad milijon dinarjev prostovoljnih del. Pomoč so prejeli tudi od rudnika v Globokem, medtem ko je

ObLO Brežice z najetima 2 milijonoma dinarjev pokrili stroške. Z elektrifikacijo teh vasi je slednjič rešeno vprašanje elektrifikacije v brežiški občini, saj ima električno napeljavo že vsaka vas.

Prebivalcem Bojsnega in Brezja želimo, da bi prišli skoraj še do radijskih sprejemnikov, poslušali poročila in dogodke in se razvedrili.

M. A.

Težave in želje v Dobravicah

Več kot sedemnajst let je preteklo, odkar se je končala borba za osvoboditev. Priznati je treba, da so Dobravice dale velik delež v revoluciji za graditev domovine. Naj omenimo le nekaj podatkov, ki pričajo o delu med NOB in v graditvi po osvoboditvi. Od 1942 leta, ko je bila v tem kraju ustanovljena OF, je sodelovalo skoraj vse prebivalstvo z borci, jim dajalo hrano, obleko, skrbelo za prevoz. Niti italijanski bunkerji ne topovske krogle niso mogli preprečiti odhoda v partizane. Zato je bilo požganih 14 poslopij z železniško postajo. Ljudje so bili v internaciji, mučiliščih in zaporih. NOB je trajala 28 žrtev iz Dol. in Gor. Dobravice, Geršič in Krivoglavice.

Po osvoboditvi so začeli z obnovo porušeni in požgani domači. Aktivno so se vključili v SZDL, saj je od 1945 preko 85 odst. vsega prebivalstva štirih vasi včlanjenih v to organizacijo. Imajo tudi druge politične in kulturne organizacije in PDG, tako da je njihovo delo dobro organizirano.

Ni naš namen prikazovati zasluge, ki so jih imele Dol. in Gor. Dobravice, Geršič in Krivoglavice v NOB. Hoteli bi le seznaniti vse občane s težavami, ki jih tajejo. Nastali so problemi, ki jih sami ne morejo rešiti. Naprosili smo tov. Lojza Stefaniča, predsednika krajevne organizacije SZDL, ki je obenem tudi član ObLO Metlika, da nam pove o težavah v svojem kraju.

Zakaj v Gradcu ni kino predstav?

V Gradcu je prosvetna dvorana, vendar ni popolnoma urejena. Toda vseeno so začeli ponovno predvajati filme, saj je bilo to možno, ker je bila lani urejena električna napeljava.

In letos? Ne vem, že koliko časa ni kino predstav. Marsikdo v Gradcu ali okoli se vprašuje, kjer so vzroki. Ali

— Povejte, prosim, katero vprašanje je prvenstvene važnosti za rešitev vaših težav?

»Ureditev prometne poti je vprašanje, ki se vleče, odkar Dobravice obstajajo. Zlastno je, da imamo v vseh štirih vaseh 19 km poti, ki je pa neprevozna in blatna, tako da do nas ne more niti rešilni avto, če je slabo vreme. Naših 37 otrok, ki obiskujejo šolo v Podzemlju, prehodijo 8 kilometrov dnevno v obe smeri. Vsak prevoz v Metliko ali Gradac je ob deževnih, jesenskih in zimskih dneh nemogoč. Do sedaj smo razširili okoli 6 km poti od Grma preko Dol. in Gor. Dobravice proti Metliki. Za to je bilo uporabljenih 390.000 din, dob-

ko 100 zunanjih gozdnih posestnikov, ki bi tudi morali prispevati svoj delež pri vzdrževanju in obnovi poti.

— Kako je pa z ureditvijo železniške postaje?

»Res je, da nismo na važnem prometnem vozlišču, toda vlak nam je edino prometno sredstvo, ki se ga tudi poslužujemo. Delavci se dnevno vozijo v Metliko in Črnomelj, ravno tako učenci in ostali vaščani. Na vsej progi od Ljubljane do Rosalnice, kjer prehaja proga na hrvaško stran, so postaje povsod obnovljene ali nove, pri nas pa so še od 1943. leta razvaline. Tudi o tem vprašanju občani razpravljamo na sestankih. Poslali smo tudi prošnjo na Glavno direkcijo železnice v Ljubljano in v Novo mesto, pa do danes še brez uspeha.

— Kako daleč ste z gradnjo gasilskega in prosvetnega doma?

»Med vojno so nam Italijani uničili stari gasilski dom. Vse orodje se potika po kleh vaščanov. Nujno je bilo, da smo se lotili dela. Dobil smo nekaj pomoči od Ob-

činske gasilske zveze, nekaj sredstev smo imeli sami. Vsa nestrokovna in delno strokovna dela smo opravili prostovoljno. Dom je končan do strehe. Vprašanje je nabava opeke, ki bi stala okoli 200.000 din. Za dosedanje delo smo si izposodili 168.000 dinarjev. Tu smo obstali. Ne najdemo rešitve naprej. Dom bo služil gasilski četi in enako vsem družbenim organizacijam v našem kraju.

LI

VSAK ČLAN NAJ JIH POZNA!

Na zadnji seji novo izvoljenega občinskega komiteja ZKS v Metliki, ki je bila sredi meseca, so obravnavali sklepe občinske konference ZK. Kakor v dokumentih konference tako so tudi v zaključkih poudarili dve vrsti problemov: gospodarske in take, ki zadevajo notranjo graditev. Obsežna razprava je pokazala, da je konferenca veliko problemov načela, a jih ni temeljito obravnavala.

V sklepah, ki morajo biti konkretni, naj bodo jasno začrtane naloge, da se bodo znali komunisti zanje boriti in jih dosledno izvajati. Vsi člani ZK se morajo v čim krajšem času seznaniti s sklepi in jih obravnavati v vseh organizacijah ZK.

Na seji so razen tega izvolili člane komisij. V kadrovski komisiji so Tine Molek, Martin Stefanič, Regina Fir, inž. Slobodan Sujica in An-

ton Vraničar, v ideološki komisiji pa Slavko Orlić, Ivan Zele, Slava Guštin, Alojz Veselič in Ivica Radović.

Naši fantje pozdravljajo

Dolenjski fantje, ki služijo vojaški rok v Volčah pri Tolminu, čestitajo za dan republike vsem svojim znancem in prijateljem in jih pozdravljajo: Rajko Kovačič s Potoka, Jože Fabiani in Jože Rager, iz Dobrnice, Lojze in Rudolf Gluha, Ignac Kotar iz Velikega Gabra in Jože Sterk iz Črnomlja.

Pozdrav za praznik

Fantje, ki služijo vojaški rok v Uziški Požegi: Milan Mohar, s Krke, Jože Bračun iz Pišec, Mirko Radanovič s Bizeljkega, Ivan Selak iz Dolenje vasi in Ivan Božič iz Dolenjega Suhadola čestitajo svojim domačim, znancem, dekletom in delovnim kolektivom za 29. november.

Spremembe v šolstvu sevniske občine

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora je bila tudi pestra razprava o organizaciji mreže osnovnega šolstva v občini. Odborniki so soglasili, da se osnovni šoli Ledina in Podvrh, ki sta začasno prenehali delovati že s šolskim letom 1960-61, dokončno odpravita. Glavni razlog za to odločitev je bil ta, ker na teh območjih ni dovolj šoloobveznih otrok. Tako bodo otroci iz šolskega okoliša šole Ledina in del otrok iz okolišev šole Podvrh nadaljevali šolanje v Sevnici, nekaj otrok iz okoliša šole Podvrh pa v Zabukovju. Sklenjeno je bilo tudi, da bodo na območju občine od 1. januarja dalje delovale naslednje osnovne šole:

Blanca, Boštanj, Studenec s

podružnično šolo na Primožu, Sevnica s podružničnimi šolama Podgorje in Loka, Tržišče s podružnično šolo Krmelj, Sentjanž s podružničnimi šolama Veliki Cirknik in Kal. Prav tako bodo delovale še naslednje samostojne ne razvite osnovne šole: Bučka, Zabukovje, Razbor in Telče.

Vse šole, ki v odloku o organizaciji mreže osnovnega šolstva v občini niso imenovane, bodo postale podružnice osnovnih šol ter s 1. januarjem izgubijo lastnost samostojnih zavodov. Odlok nadalje določa, da je osnovna šola s podružnicami enoten pravni subjekt v smislu zakona o osnovni šoli. Podružnica ima samo tiste samostojne pravice in dolžnosti, ki so posebej določene z odlokom in pravili šole. Prav tako imajo vse enote osnovnih šol enotno pedagoško, personalno, administrativno in finančno vodstvo ter poslovanje. Osnovne šole imajo ožji in širši šolski okoliš. Odlok določa, kateri kraji in naselja spadajo v posamezne šolske okoliše osnovnih šol. Spričevala o uspešno zaključenem osemletnem šolanju bodo izdajale v bodoče samo osnovne šole. Osnovna šola mora

imeti pravila in jo bo vodil šolski odbor, učiteljski zbor in upravitelj. Občinski ljudski odbor je bil na seji zadovoljen, da preskrbi za redni prevoz v šolo in nazaj za tiste šoloobvezne otroke, katerih prebivališča so precej oddaljena od sedeža šole.

K.

Razstava Mirana Jarca v Belokranjskem muzeju

Za metliški občinski praznik je bila v Belokranjskem muzeju v Metliki odprta razstava partizanskega pesnika in borca Mirana Jarca. Raz-

stava bo odprta do 16. decembra in vabimo zlasti mladino, da si jo ogleda in se tako podrobneje seznani z življenjem in delom tega belokranjskega rojaka. Miranu Jarcu je namreč stekla zibel leta 1900 v Črnomlju, od koder ga je življenjska pot zanesla v Novo mesto in dalje v Ljubljano, leta 1942 pa v partizanske gozdove na Rogu, kjer mu je v avgustu istega leta sovražni strel pretrgal življenje.

Razstavo je ob dvajsetletnici smrti Mirana Jarca avtorjevo rokopisno zapuščino, dokumenti, fotografski material in objavljeni deli omogočila študijska knjižnica v Novem mestu, ki je že prej v svojih prostorih odprla sliko Jarčeve razstave.

Ali bo v Brežicah ukinjena tretja izmena?

Izobraževanje, predvsem vzgoja mladega šolskega narasla, dobiva v družbeni ureditvi vedno večji poudarek. Upoštevajoč dejstvo, da podjetja in ustanove potrebujejo sposobnejše kader za opravljanje nalog, je potrebno usposobiti ljudi, ki bodo svoje delo kvalitetno opravljali. To nalogo imajo predvsem izobraževalni zavodi.

V Brežicah na kvaliteto pouka močno vplivajo zastareli in neprimerni prostori. Vprašanje je tako pereče, da je v skrbih celotna družba, zlasti pa starši. Ob pričetku letošnjega šolskega leta smo se spraševali, kam z mladino. Prostori so enaki, kot so bili 1945, šoloobveznih otrok pa je vsaj še enkrat toliko. Obe osnovni šoli imata nad 1000 učencev, gimnazija pa več kot 300 dijakov. Stiske smo se začasno rešili z bolj-

šo organizacijo pouka, čeprav to škoduje vzgojnemu in izobraževalnemu delu. V I. osnovni šoli v Brežicah imajo prvi, drugi in tretji razred pouk v treh izmenah, ostali razredi pa imajo samo popoldanski pouk. Pouk traja od 7.30 do 18.45. Prizadeti so zlasti učenci, ki stanujejo več kot 4 km od šole. Starši so v skrbih, ker se otroci vračajo domov tako pozno. V teh prostorih ima dopoldne pouk še gimnazija.

II. osnovna šola je letos vprašanje pouka v dveh izmenah rešila tako, da je zasedla eno učilnico v sosednji trgovski šoli, medtem ko je bil lani pouk v treh izmenah.

Politični in oblastveni organi imajo za to polno razumevanje. Čeprav z zakasnitvijo so začeli dograjevati nove učilnice pri dijaškem domu trgovske šole. Ko bomo na ta način dobili šest novih učilnic, še ne bo popolnoma odpadel celodnevni pouk. Po vsej verjetnosti pa bo ukinjena tretja izmena v osnovnih šolah, kar je zelo razveseljivo. Prosvetnim delavcem bo delo precej olajšano, vendar vse pomanjkljivosti ne bodo odpravljene. Reformirana gimnazija in splošnoizobraževalne šole zahtevajo, da se pereči problemi še naprej smotno rešujejo.

Rozika Bohinc

Srednja kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu, ki jo letos obiskuje 105 dijakov in dijakin iz vseh krajev Slovenije. Šola je specializirana za živinorejsko-poljedelsko stroko in ob koncu leta 1962-63 bo dala prve redne kmetijske tehnike (FOTO: fotokrožek SKS Grm)

Pozdrav Titovih gardistov

Zvesti bralci Dolenjskega lista Franc Trampe, Brane Veršaj, Pavle Pieteršek in Tone Zukek, ki služijo vojaški rok v Titovi gardi v Beogradu, čestitajo za dan republike vsem delovnim ljudem, znancem in prijateljem, posebno pa pozdravljajo dekleta z Mirne in Trebelnega.

DOPISUJTE
V DOLENJSKI LIST!

Vsaki četrtek: v vsako hišo našega okraja
DOLENJSKI LIST!

TREBANJSKE
NOVICE

Tudi v Sevnici: lokalno glasilo SZDL

Z letne konference Socialistične zveze v Sevnici

Ob udeležbi nad 200 članov je KO SZDL Sevnica predzadnji petek pregledala svoje dosedanje delo in nakazala probleme novo izvoljenemu odboru, s katerimi se bo srečala pri prihodnjem delu.

Po obširnem poročilu sedanjega predsednika tov. Rajka Zupanca je bila živahna razprava, v kateri je sodelovalo 18 ljudi. Ko so ocenjevali dosedanje delo krajevne organizacije, so

menili, da je le-ta obravnavala marsikatero problem, sedanjí odbor pa je imel premalo stika s člani in jih ni dovolj seznanil z dogodki in važnimi gospodarskimi vprašanji kraja. Zato bi moral naslednji odbor, ki bo moral iskati nove oblike in metode dela s svojimi člani, posluševati bi se moral posvetov, razgovorov, sekcij in javnih tribun. Krajevna organizacija naj v bo-

doče več obravnava gospodarska vprašanja, da se bo čutil njen vpliv v vseh delovnih organizacijah.

Na konferenci so precej kritizirali slabo kvaliteto kruha in nehijski prevoz kruha. Občani smatrajo, da bi bil »Veležitar« iz Celja dolžan ta primer urediti. Razprava je obravnavala tudi problem nove klavnice in vprašanje je, ali bi kazalo v Sevnici organizirati predelavo mesa, ker je tak obrat že pri KZ Šentjanž. Gradnji centralnega otroškega vrtca bi morali posvetiti več pozornosti in bolj upoštevati mnenja občanov, zlasti glede prestavitve sedanjega vrtca v starem delu Sevnice.

O vprašanju združevanja je razpravljalo več diskutantov. Poudarili so, da združevanje ne sme biti krič mode, temveč mora temeljiti na trdnih ekonomskih temeljih. Pri združevanju trgovskih podjetij v Sevnici je potrebno poprej izdelati koncept

nizacija svoje prostore in dežurno službo.

Na koncu je konferenca izvolila nov, 19-članski odbor, tričlanski nadzorni odbor in 17 delegatov za občinsko konferenco. Odbor se je že sestel in ponovno izvolil za svojega predsednika Rajka Zupanca, za tajnico Jožico Pavlin, za blagajnika Franja Musca, za predsednika nadzornega odbora pa Edija Colnerja.

B. D.

Slovesen sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo

Sevniški učenci so imeli 28. novembra skupno s proslavo dneva republike slovesen sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo. Nadvse uspela prireditve je bila v Domu Partizana. Upraviteljica šole tov. Marija Simončič je cicibanom komu pripravila lep nagovor, v katerem jih je v mislih popeljala po težavni poti boja naših narodov proti okupatorju ter jih nato opozorila na njihovo največjo nalogo — učenje, saj bodo samo kot pridni učenci

ci vredni naziva Titovih pionirjev. — Po govoru je sledila slovesna podelitev pionirskih rutk in značk, novi pionirji pa so dali svečano zaobljubo. V prisrčnem programu so nato sodelovali cicibančki iz otroškega vrtca, ki so poželi obilo odobravanja. Sledilo je še nekaj deklamacij, za konec pa je trio mladincev uresel nekaj poskočnih. Lepa prireditve bo ostala v spominu zlasti pionirjem, pa tudi odrasli gostje je ne bodo zlepa pozabili.

Lojze Jancič

Sevniška mladina želi pomagati

V nedeljo, 25. novembra, je bila v dvorani gasilskega doma v Sevnici občinska konferenca LMS. Konferenca se je udeležilo 96 gostov in delegatov sevniške občine.

Konferenca je prinesla zelo stvarne ugotovitve o delu mladine na vasi in v proizvodnji. Videlo se je, da je bilo precej narejenega, bilo pa je tudi precej napak. Vendar nas napake opozarjajo, da potem uspešneje rešujemo naloge, ki si jih zadamo. Za uspešnejše delo mladine je bilo precej predlogov že v poročilu ObK LMS.

Debate so se udeležili tudi gostje iz podjetij in družbenih organizacij. Govorili so o vzgoji mladine, ideološki dejavnosti v aktivih in pri akcijah ter o društvenem delu. Poseben poudarek so dali mladini v proizvodnji in samoupravljanju, kritizirali pa so nepravilne odnose v podjetjih in slabo aktivnost mladine v delavskih svetih.

Omenili so tudi nedograjeno cesto v Sevnici. Mladinci

iz Primoža so zaprosili mladino za pomoč pri dograditvi ceste na Primož, v katero so vložili že precej dela. Delegati so sklenili, da bodo skušali dograditi obe cesti, vendar morajo imeti tudi tovari-

ši iz raznih organizacij večje razumevanje do njih.

Mladinci so pokazali, da znajo upravljati in tudi dati dobre predloge za izboljšanje svojega dela.

Lojze Jancič

Kako je z otroškim vrtcem v Krmelju?

O potrebi otroškega vrtca v Krmelju smo v našem listu že pisali. To vprašanje je bilo v Krmelju že večkrat brez-

uspešno obravnavano. Število otrok pa iz dneva v dan narašča.

Občani tudi predlagajo, naj bi stanovanjska skupnost najela posojilo za popravilo šole.

Ker je v Krmelju zaposlenih večje število delavcev, bi kazalo ustanoviti obrat družbene prehrane, vendar bi bilo težko najti primeren prostor.

LEPA HVALA ZA ČLOVEKOLJUBJE!

Človekoljubni krvodajalski aciji se je 22. novembra v Krmelju odzvalo 159 krvodajalcev: delavci in njihove žene s otroki, učitelji, mlilničniki, železničarji itd. Zdravstvena ekipa je dobila 39 litrov krvi, ki jo bo potrebovala za rešitev mnogih človeških življenj. Delo v ambulanti je bilo dobro organizirano in je hitro potekalo. Vsem krvodajalcem iskrena hvala!

Zanimivo predavanje

V ponedeljek, 26. novembra, je delavska univerza v Sevnici priredila predavanje pod naslovom »Kuba na novih poteh«. Predaval je znanjeopolični komentator RIV Ljubljana tovariš Drago Košmrlj. Dvorana je bila nabito polna, po enournem predavanju pa se je razvil še dve uri trajajoč razgovor, v katerem je tovariš Košmrlj, Dvorana je bila nabito širja s področja svetovne politike. Poslušalci so se zanimali za berlinsko krizo, povpraševali so o indijsko-kijskem spopadu, o ciljih ekonomske konference v Kalru, o pomenu članstva FLRJ v GATT, o novi krizi v Kongu in še o marsikaterem drugem. Skratka, kar težko smo se ločili od tovariša Košmrlja, ki nas je s kvalitetnim predavanjem in obširnimi odgovori na vsa naša vprašanja veselo presenetil.

P. J.

Na Malkovcu so pričeli graditi napajališča

Na nedavni konferenci SZDL na Malkovcu so razpravljali tudi o gradnji napajališč in popravilu poti. Napovedali so tekmovanje, katere vas bo prej napravila napajališče. Ljudje bodo pri teh delih sodelovali s prostovoljnimi delom.

Vaščani iz Pavle vasi so zaprosili, naj bi jim pomagali pri napeljavi pitne vode.

Sevnica za praznik republike

27. novembra je bil v počastitev dneva republike v Sevnici koncert pirskega zbora »Slavček«. Prireditve je organizirala DPD Svoboda iz Sevnice. Za uvod je o pomenu 29. novembra spregovoril podpredsednik ObLO tovariš Vendi Ficko. Mešani pevski zbor »Slavček« je s programom partizanskih in narodnih pesmi pomenil svojevrsno doživetje in lepo spremembo v sevniškem kulturnem življenju. Gostitelji in gostje so ob koncu programa izmenjali šopke in spominska darila ter si obljubili, da bodo sodelovanje te vrste v bodoče še bolj razvijali.

P. J.

Obisk v Mokronogu

Dne 25. novembra 1962 so v počastitev dneva republike gostovali »Veseli Krmeljčani« v Mokronogu na oddaji »Pokaži, kaj znaš«, kjer so prejeli drugo nagrado (4000 dinarjev). Mladincev je bila publika zelo vesela in so morali nekaj točk ponovljati.

Ureditev pokopališča v Šentjanžu

Ze večkrat je bilo v Šentjanžu sproženo vprašanje ureditve pokopališča in mrliške veže. Toda iz leta v leto se to odlaga. Odbor krajevne organizacije se je nedavno ponovno zavzel za skorajšnjo ureditev tega.

Gasilski dom — središče na Bregu

Na konferenci krajevne organizacije Socialistične zveze na Bregu so razpravljali o pomenu gasilskega doma, kjer bo politično, gospodarsko in kulturno središče članov SZDL. Izvoljeni odbor si je zahteval nove naloge, ki jih bodo rešili le ob sodelovanju celotnega članstva.

S. Sk.

Radna in Log sta za priključitev h krajevni skupnosti Sevnica

Člani odbora organizacije so predlagali, naj bi Radna in Log bila priključena krajevni skupnosti v Sevnici in ne Boštanj, kakor je predlagano. Predlog utemeljujejo člani s tem, da bi moral občan najprej v Boštanju nabaviti živinski potni list in šele potem peljati živino v Sevnico.

Kaj so povedali v Loki

V nedeljo, 18. novembra, je bila v Prosvetnem domu v Loki konferenca SZDL. V preteklem letu je bilo zaradi neresnosti vodstva in stalnih menjavanj predsednika delo zanemarjeno. To se je videlo tudi iz poročila, razprava pa je bila zelo živahna in je prinesla mnogo predlogov za nadaljnje delo.

Glavni problem v Loki je slaba komunalna dejavnost, posebno slaba razsvetljava in zanemarjene poti. Povečati pa bi morali tudi vodovod in urediti dostavo pošte. Zato so takoj izbrali petčlanski odbor za komunalno dejavnost in pričakujejo, da bo takoj pričel delati.

Na konferenci je sekretar ObO SZDL govoril o obrisih nove ustave, zastopnik občine tovariš Cimperšek pa je pojasnil primer likvidiranega podjetja »Marole« in dal ne-

kaj nasvetov za ureditev komunalnih naprav. Ustanovili bodo vaško skupnost, ki bo skupaj s SZDL urejevala vso dejavnost na podeželju. Odborili so nabavo politovornega gasilskega avtomobila. Odbor bo skrbel tudi za razna zanimiva predavanja.

V novi odbor so bili izvoljeni večinoma mladi ljudje, ki so na konferenci pokazali mnogo volje do dela.

Stanko Škočir

Več pomoči gasilcem iz Loke!

Na konferenci krajevne organizacije SZDL je bilo veliko razprave o domačem gasilskem društvu. Gasilci nimajo dovolj cevi, društvo pa ne sredstev za nakup. Predlagano je bilo tudi, naj bi imel kmet, ki je najbližji trafo postaji, možnost, da bi v pri-

ZA SEVNIŠKO OKROGLO MIZO

V zadnji številki našega lista smo v članku pod gornjim naslovom poročali o delu in problemih društev in organizacij ter o zdravstvu, kulturnoprosvetni in športni dejavnosti v sevniški občini. Našim bralcem pa smo obljubili, da bomo tehitno razpravo v celoti objavili v naslednji številki. Zdaj obljubo izpolnjujemo.

● Ni ostalo samo pri besedah

JELKO STOJS: Prav gotovo je, da so k uspehu Avto-moto društva prispevali svoj delež skoraj vsi člani društva. Še pred nekaj leti, ko smo si zastavili delovni načrt, nismo vedeli, da bomo dosegli to, kar tudi smo: zainteresirani smo namreč mladino za razvoj Avto-moto društva. Vesel sem in ponosen hkrati, da je naše prizadevanje rodilo tako bogate sadove. Samo bežno bom navedel nekaj naših uspehov: s lastnimi žulji in s pomočjo občine smo zgradili svoj dom. Pomornost smo usmerili na mladinsko sekcijo in skrbeli za podmladek in društvo. Sekcija je letos osvojila prvo mesto v republiki.

V mesecu varnosti prometa smo organizirali več predavanj. Res, da je bil v Sevnici obisk slab, zato pa je bil na podeželju mnogo večji. Poskusili smo tudi z organizacijo razgovorov »Voznik vpraša«, vendar je bil tudi na teh razgovorih obisk majhen. To dokazuje, da šofer, ki je opravil izpit, ne čuti potrebe po nadaljnjem izobraževanju. Mislim pa, da vse še ni izgubljeno. Prihodnje leto namravamo organizirati vsak ponedeljek v mesecu razgovor o prometu. Načrno se bomo lotili izobraževanja o srčni kulturi voznika. Vsak dan ugotavljamo, da so zlasti amaterji na cesti neobstirni do pešcev in celo do svojih kolegov. Nadalje bomo vsak mesec redno ugotavljali vzroke nesreč, ki se bodo dogodile v naši občini.

Omeniti moram še, da so odbor in komisije v društvu zelo delavni. Prvi v republiki smo tudi pričeli s prometno vzgojo v šolah. 12. novembra smo organizirali izlet v Zagreb, kjer so tega dne našli mlinski pionirji urejali aredi mesta promet.

Na kratko želim opisati še dejavnost delavske univerze. Razen seminarjev in predavanj za družbeno-strokovno izobraževanje smo organizirali večerno politično šolo in mladinsko politično šolo. Prav tako bomo organizirali šolo za starše in šolo za življenje, tečaj angleškega in nemškega jezika, večerno osnovno šolo in večerno šolo za obratne tehnike. V sklopu delavske univerze redno delujeta potujoči kino in potujoča knjižnica.

Letos je delavska univerza dobila iz občinskega sklada za šolstvo dotacijo. Prihodnje leto pa nam bo zaradi bogatega programa potrebna še večja denarna pomoč. DRAGO LUPŠINA: O zdravstvu smo že veliko razpravljali. Čeravno so tovariši pred mano že poročali o uspehih in problemih v zdravstvu, želim njihovo razpravo dopolniti. Ko govorimo o namišljenih bolnikih, mislim, da mora vendar zdravnik odločiti, koga da v stolec in kakaj. Zdravijo naj se resnično bolni ljudje. Mislim, da bi se morali vsi boriti proti namišljenim bolnikom, ker bi s tem družbi pridelali lepe vsote.

● Nenehno moramo skrbeti za borce NOB

JOŽKO PAPEŽ: Dejavnost v naši organizaciji je zelo peštra in razgibana. Veliko pozornost smo posvetili vprašanju študija otrok padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja. Z isto odgovornostjo rešujemo problem otrok živih borcev. Vsem otrokom, ki so dokončali osemletko, smo letos omogočili nadaljnji študij.

Topografski popis je za vso občino v glavnem končan. Tudi v pogledu spomeniškega varstva smo se marsikaj naredili. Letos smo postavili spomenik padlim borcem v Stenbergu pri Trzinu. Krajevni organizaciji Zveze borcev iz Trzinca in Šentjanža sta razvili svoj prapor.

Poseben problem pa je priznavanje delovne dobe. Dogažajo se primeri, da nekateri želijo uveljaviti posebno delovno dobo, ne da bi bili upravičeni. Prizadeti so tudi borci, ki delajo doma na kmetih. Tem ljudem ne moremo nuditi tistih pravic kot ostalim borcem. Podjetja pa se otepaajo zaposlitvi starejše ljudi.

Povedal bom še nekaj, kar se po mojem mnenju v naši družbi ne bi smelo zgoditi. Čestno podjetje iz Novega mesta je pred kratkim odpovedalo delovno raz-

merje borcu od leta 1943. Ta borec ima štiričlansko družino, poleg tega pa je bil še več let zaposlen kot cestar. Vselej, kadar se odloča o borcih, je treba prejeti dobro premisliti. To pa še posebno, kadar gre za odločitev, ki borca prizade.

● Važna je vsebina dela

DUSAN BRELIH: Na današnjem razgovoru, ki je bil zelo koristen, smo analizirali probleme in uspehe, dejavnost in nedejavnost nekaterih organizacij in društev. Mislim, da smo s uspehi organizacij in društev lahko zadovoljni, vendar smatram, da bi bili ti uspehi lahko še večji. Zelo aktivno je Avto-moto društvo. Nekoliko je zatajila Stalna konferenca za družbeno aktivnost s fena in občinska Zveza za telesno vzgojo. Stalna konferenca žena bi se morala bolj povezati z organizacijami in društvi, zlasti s tistimi, ki obravnavajo podobno problematiko. Občinska Zveza za telesno vzgojo je bila letos pasivna. Njena napaka je, da ni dovolj obravnavala telesne kulture za celotno področje občine, temveč se je nekako omejevala na obravnavo problematike telesne vzgoje v sami Sevnici. Premalo je posvetila skrb tudi mladinskim in pionirskim športnim

organizacijam. TVD »Partizana« iz Sevnice se po mojem mnenju preveč razprava vase. Priznam, da bi moral tudi gleda telesne vzgoje občinski odbor SZDL z napotki več pomagati društvu.

Nekatere občinske zveze in društva niso našla vsebine dela. Vse subjektivne sile, povezane v organizacijah in društvih, bi morale imeti več poslušna za mnenja občanov. Ta mnenja bi morali prenašati na oblastne organe in si stalno prizadevati za njihovo uresničitev. Krajevna organizacija SZDL v Sevnici večkrat razmišlja, kaj naj dela. Osmutek nove ustave pa dovolj jasno določa njeno vlogo. V nekaterih organizacijah in društvih še vedno zasledimo določen odpor za vključevanje mlajših kadrov v vodstva.

Finančna problematika organizacij in društev je bila letos pereča, vendar lahko trdimo, da je bila prejšnja leta še bolj. Vedno moramo imeti pred očmi finančno zmogljivost občine. Po mojem mnenju je glavna naloga organizacij in društev, da se poglabljejo v razprave po vzevni republiški ustavi ter da sama formulirajo tista določila, ki naj bi bila vsevana v občinski statut. Le tako se bo dejavnost organizacij in društev v naši občini še bolj razmahnila.

Drago Kastelic

KAKO NAJ SE RAZVIJA NAŠE MESTO

(Nadaljevanje s 1. strani)

ločila dograditi najprej. Najpametneje bi bilo dograditi eno sosesko in ji dati vse potrebne komunalne naprave (trgovine, otroški vrtci, obrtni servisi in delavnice itd.). Ker je naštetih komunalnih naprav najmanj v

NOVOMEŠKA KOMUNA

Kandiji in Bršljanu, saj je stanovanjska gradnja najhitrejša, bi bilo najbolje začeti tu.

Tudi ureditev mestnega središča je naloga, ki jo je treba načeti čimprej, zlasti zaradi prometnih težav, ki so tu najbolj pereče, in ker jo zahteva zgodovinska zaščita starega mestnega predela.

Družbeno-kulturni center bo brez dvoma zahteval precej sredstev, toda tudi potrebe po njem so v Novem mestu vsak dan večje. Podoben program potreb, s posebnim ozirom na kulturni dom, parkirne prostore in avtobusno postajo v bodočem družbeno-kulturnem središču mesta, bo lahko najboljše osnova.

— Na koncu, prosimo, še nekaj besed o namenu in vsebini razstave?

— Bistvo razstave je urbanistični program, ki vsebuje več variant. Izmed njih je treba izbrati najboljšo, še preden bo o programu sklepala ljudski odbor. Naslednja stopnja, generalni urbanistični načrt, bo nato izdelan na podlagi točno določenih, nepremakljivih osnov, od katerih ne bomo smeli več v nobenem primeru odstopati, sicer bi bilo vse dosedanje delo, pa tudi ta razstava in javna razprava občanov čisto brez pomena.

Razstava vsebuje razen urbanističnega programa tu-

di še izdelane študije posameznih stanovanjskih predelov in drugih kompleksov (industrijsko središče, muzej, bolnišnice itd.). Načrte šmarjskih in dolenskih Toplic, ki bodo imele svoje lastne razprave, smo vključili v razstavo, ker sta oba reaktivna centra z Novim mestom tesno povezana.

Variantne rešitve na razstavi nudijo možnost svobodne izbire najboljšega predloga. Ob tej priložnosti bi rad izrazil svojo iskreno željo, naj čimveč občanov tehtno premisli in odloča o tem, kakšen naj bo razvoj njihovega mesta v bodočnosti. Svoje pobude in predloge o tem naj vpišejo v knjigo vtisov, ki je v razstavnem prostoru. Prepričan sem, da sem s tem izrazil tudi željo ljudskega odbora in vseh, ki so sodelovali v pripravi razstave, jo organizirali ter njeno izvedbo omogočili.

Vse sile za izpolnitev plana!

Na današnji samostojni seji je zbor proizvajalcev ObLO Novo mesto med drugim razpravljali tudi o realizaciji plana do konca septembra. Omejujemo se na kratek pregled, ki bo pokazal stanje v gospodarstvu (po posameznih panogah in deloma tudi posameznih podjetjih v občini) konec septembra v odnosu na letni plan.

Celotno gospodarstvo je plan izpolnilo s 73,2 odst., posamezne panoge pa, kot sledi: gozdarstvo (79 odst.), gostinstvo (79 odst.), gradbeništvo (77 odst.) in trgovina (78 odst.) so plan presegli, kmetijstvo ga je doseglo s 75 odst., vse ostale panoge (industrija in promet s 73 odst., obrt s 70,3 odst.) pa planskih nalog niso izpolnile.

V industriji, ki je po vrednosti bruto proizvoda najpomembnejša panoga v občini, so večja podjetja (Farminis — obrat Krka, Novoteks in Novoteks ter Iskrina obrata v Sentejnu in v Žužemberku) svoje proizvodne plane presegla, ostala industrijska podjetja pa so bila konec tretjega tromesečja pod planom. Razvese-

ljiv je uspeh IMV, ki plana resda ni dosegla (61 odst.), je pa kljub temu vnovčila za 69 odst. več proizvodnje kot v lanskem letu. Doseženi uspeh v industriji ni slab, zlasti če upoštevamo sezono

Novi podpredsednik ObLO Novo mesto Andrej Grča je doma iz Ribnice; po poklicu je geometer

dopustov v tretjem tromesečju in pričetek sezone proizvodnje, ki doseže realizacijo šele v četrtem tromesečju. V posameznih obratih je občutiti pomanjkanje na-

ročil, kar kaže, da proizvodnje nismo dovolj prilagajali potrebam tržišča.

Kmetijstvo je kot celota doseglo plan s 75 odst. in ga torej izpolnilo, vendar je realizacija v KGPK dosegla le 74 odst., še vedno pa je opaziti slabo gospodarjenje po posameznih obratih. Kmetijski zadrugi Žužemberk in Dol. Toplice sta plan presegli, KZ Novo mesto pa ga je dosegla. V gradbeništvu se je stanje močno popravilo, SGP Plonir pa je uresničilo 76 odst. plana. V prometni panogi je cestni promet mnogo boljši kot železniški in tudi PTT storitve so plan presegle (76 odst.).

V trgovski stroki so presegla plan zlasti večja reorganizirana podjetja, ker se je promet precej povečal, prav tako pa so plan presegla vsa večja gostinska podjetja. V obrti je plan najslabše uresničen. Najnižji odstotek so dosegla večja obrtna podjetja.

Toliko nam pove pregled uresničitve plana do konca tretjega tromesečja, če se izognemo podrobnostim. Stevilke so se do danes v marsikaterem kolektivu že močno popravile. Prav je tako. Še slab mesec dni nas loči od konca leta. V vseh kolektivih moramo kar se da pohititi in se truditi, če smo plan že dosegli, da bi ga kar najbolj presegli, če ga pa še nismo, se moramo potruditi, da bi ga vsaj dosegli.

„Tako dober še ni hodil tod okoli...“

Prebivalci iz okolice Novega mesta ga poznajo že vrsto let: v mislih imamo pismonošo Jožeta Repše. Po trikrat na teden jih obiskuje. Njegov prihod — s seboj prinaša pisma, razglednice, denarne nakaznice in časnike, torej kopico zanimivega — pa je vsakokrat svojevrsno doživetje. Ljudje ga imajo radi, ne samo zato, ker jim že vrsto let prinaša pošto, ampak tudi zato, ker ga poznajo kot poštenega, vestnega in vedno vedrega moža, ki deli z njimi na svojih kratkih obiskih njihove radosti in veselje. Več prebivalcev iz njegovih dostavnih okolišev se je že oglasilo pri nas z željo, da bi o njihovem poštarju kaj napisali, izmed vseh pa je najbolj zadela resnica 72 let stara Terezija Saje, ki je rekla: »Tako dober še ni hodil tod okoli!«

Kaj je povedal Jože Repše o sebi, ko se je malce iznenaden znašel pred radovednimi novinarjevimi vprašanji in objektivom fotoaparata? Njegova govorica je skromna, preprosta, domača in neposredna, prav takšna kot on, korenina s 55 leti na ramah. — Od leta 1945 sem dostavljajo pošto. Prej sem služil tu in tam, malo v tovarni, malo

na železnici. Za poštno službo sem se odločil sam. Ze v predvojni Jugoslaviji bi bil rad poiskusi, pa ni bilo moč priti zraven.

V dva rajona nosim. V ponedeljek, v sredo in v petek po vaseh Otkata, Mali Slatnik, Polovrh, Veliki Slatnik, Smolenja vas, Krka in Rago-va, ob torkih, četrkih in sobotah pa v Malo Bučno vas, Muhaber, Potočno vas, na Hudo, Daljni vrh, Gor. Kamence, Dol. Kamence, v Veliko Bučno vas in Ločno. Prvi rajon je dolg 23 km, drugi pa 23 in pol.

Delovna doba za pokojnino se mi bo kmalu iztekla; največ leto dni dela me še čaka, če bo šlo po pravem. Starostno dobo bom imel, leta službe pa so se tudi nabrala.

Četrtek in petek sta vedno

najhujša; Dolenski list mi in naročje in vrtje ramena. Takrat dobo od napolni torbo. Na poti od hiše do hiše, od praga do praga pa se breme lajša. V 17 letih službe še nisem imel reklamacije. Hudo se vedno izražava z dobrim, če je človek potrpežljiv, pa pririne na konec. —

Vam, tovariš Repše, pa tudi vsem ostalim pismonošem v imenu prijateljev iz vašega dostavnega okoliša, v imenu naših bralcev in v našem imenu prisrčna hvala za vsakodnevne obiske, s katerimi nas razveseljujete. Se mnogo uspehov v trudu polnem in odgovornem delu!

Mali oglas v domačem listu: zanesljiv uspeh!

»OBUTEV« na novi poti

Ker se v zadnjih dneh potrošniki obračajo na novomeško »Obutev« glede nakupa čevljev na drobno, sporočamo, da je podjetje res dobilo dovoljenje za prodajo na drobno, vendar bo začelo čevlje prodajati v lastnem lokalu, ki ga bo šele prihodnje leto uredilo v svojih pro-

storih. V tej trgovini bo moč kupiti čevlje ročne izdelave, strojno izdelane obuteve ter čevlje z napakami (s precejšnjim popustom). Nedvomno bomo s to trgovino precej pridobili.

Zdaj izdeluje »Obutev« vse vrste moških, ženskih in otroških čevljev za razne tovarne s lastno prodajno mrežo ter prodajalne v obutvi (v Brežicah, Vidmu—Krškem in Mokronogu), razen tega izdeluje vrtnje dele čevljev za tovarne in podjetja, s katerimi je v kooperaciji. Kolektiv namerava proizvodnjo še povečati in razširiti dejavnost, zato mu želimo na novi poti čimveč uspehov!

so tudi problem oskrbe invalidov z drvmi. Doslej so socialno ogroženi invalidi dobivali po nižji ceni drva za kurjavo v preteklem letu ugovarili, da bi lahko organizacija naredila veliko več, če ne bi bilo v njej toliko bolehnih in slabotnih članov — invalidov. Povezava z organizacijama ZB iz NOV in ZROP je bila dobra, uspešno so sodelovali v pripravi raznih proslav. Socialno ogroženi člani, ki so prejeli pakete od ObO ZVVI Novo mesto, so bili zaradi pozornosti nadvse zadovoljni, v razpravi pa so opozorili na to, naj bi v bodoče pristojni organi skrbeli, da bi bilo invalidom odobreno klimatsko zdravljenje v letni sezoni in ne v zimski, kot je to bilo letos. Na ta način so morali nekateri invalidi zdravljenje, ki jim je bilo odobreno na Gorenjskem, odkloniti. Načeli

■ Krajevni odbor ZB iz NOV Šmarjeta je imel 18. novembra redno sejo, na kateri so pregledali dosedanje delo organizacije in se pogovorili o pripravi na občni zbor. Sestavili so predlog kandidatne liste za nov upravni ter nadzorni odbor. Občni zbor KO ZB iz NOV Šmarjeta je bil 2. XII. ob 7.30 zjutraj v osnovni šoli v Šmarjeti. D. P.

Novomeška kronika

■ Kakor v križarskih časih je naše mesto ob megleh jesenskih ali zimskih večerih. Ulice so slabo razsvetljene (Dilančeva je n. pr. še vedno brez svetilke, kar — mi mogre povedano — zelo ugaja nočnim obiskovalcem gostinskih lokalov, ki še vedno zamakajo zidove hiš v tej temni ulici), prav slabo pa je razsvetljen tudi Glavni trg. Povsod po svetu je navada, da izlože trgovin razsvetljajo ulice in trge; pri nas pa s svetlo stacuna najprej sama sebi, potem šele ulici oz. trgu. Na prstih ene roke lahko preštejemo svetlobne napise in reklame v našem novem mestu (ki pa je bilo novo ob času nekoga Rudolfa, a zdaj še dolgo ni več snovi!), trgovci pa se ne zganijo in ne premaknejo leta in leta! Vsa čast rednim izjemam, toda — k turizmu sodi predvsem tudi dobro urejena in založena trgovina, razsvetljava mesta in njegovih prometnih žil. Dajmo, zganimo se, pa si postavimo plan, da bo drugo leto marsikaj novega tudi v naši mestni razsvetljavi!

■ Neurejeni pločniki na Zagrebški cesti so za pešce, ki jih precej prihaja vsak dan po njej v službo in se iz nje vrača, prava nadloga. Cesta še ni dokončno urejena zaradi gradnje novih stanovanjskih blokov — stolpičev v bližini IMV. Ker avtomobilisti v času največjega prometa precej brezobzirno vozijo po mlakužah kockastega dela ceste, pločniki pa še niso urejeni, bi kazalo ob straneh posuti tisti del ceste, kjer bodo zgrajeni pločniki, z ugnaki. Takšna rešitev bi bila začasna, ne bi pa veljala veliko denarja, pešce pa bi rešila odvečna jeza.

■ Razprodaja knjig z velikim popustom je že skoraj mesec dni v prodajalni MK na Glavnem trgu. Knjiga je zaradi sorazmerno visokih cen dandanes, na žalost, malokomu dostopna. Prav bo torej, če obiščete razprodajo, kjer boste po zelo nizkih cenah lahko izbrali

marsikatero lepo knjigo, ki vas bo razveseljevala v zimskih dneh.

■ Kljub precejšnjemu mrazu in slabemu vremenu je bil ponedeljekov živilski trg kar dobro založen. Ne moremo pa razumeti, da so jaja po 50 din! Kaj takega še nismo doživeli! Na ljubljanskem trgu jih je po 37 din dovolj! Prodajali so tudi solato po 170 din kilogram, radič po 250 din, motovilec po 500 din, kisto zelje in repo po 60 din, smetano v skodelicah po 80—100 din, jabolka po 90 din, hruške po 80 din ter fižol po 170 din liter. Bilo je tudi nekaj kokoši po 1000 din ter rib po 260 din kilogram.

■ Gibanje prebivalstva: rodila je Alojzija Lipar iz Karlovske ceste 1 — dečka. — Poročili so se: Franc Gorenc, delavec iz Trdinove 45, in Angela Pipan, delavka iz Realičeve 5; Pavel Bobič, mesar iz Kristanove 7, in Vida Kranjc, učiteljica iz Bele cerkve. — Umrli so: Nevenka Pejanović, hčerka uslužbenca z Glavnega trga 24, stara 10 mesecev.

Konferenca SZDL I. terena

Konference Socialistične zveze so se začele tudi v Novem mestu. Tako bo redna letna konferenca članov SZDL I. terena v četrtek, 6. decembra, ob 19.30 v pristišču gimnazije — desno. Odbor vljudno vabi vse člane, da se konference udeležijo, na njej sodelujejo pri razpravi o delu v preteklem obdobju in načrtih za bodoče delo ter pripomorejo, da bodo v novi odbor podružnice izvoljeni najboljše člani.

Jutri: zanimivi filmi!

Letos prirejamo v Jugoslaviji že tretji festival znanstvenega in tehničnega filma in v okviru Mednarodnega festivala predvajamo filme z znanstveno in tehnično tematiko. V Sloveniji bodo takšne filme predvajali od 1. do 11. decembra, v programu pa je zajeto tudi Novo mesto, in sicer le en dan — 7. decembra.

Tega dne si bomo lahko ogledali dva programa. Prvi program obsega jugoslovanski film TO JE PVC, romunski film NEVIDNA SEDANOST, angleški film ENERGIJA V SLUŽBI ČLOVEKA, sovjetski film ČUDODELNİK ZELENEGA SVETA in japonski film SVET IMPULZA. V drugem programu si bomo lahko ogledali sovjetski film PONOVO K ZVEDAM (vesoljski polet Titova), angleški film POJASNJENA ATOMSKA ENERGIJA in iranski film POZAR NA NAFTNIH POLJIH.

Organizacijo festivala v Novem mestu in predvajanje filmov je prevzel okrajni odbor LT. Dopoldne bodo filme predvajali za šolsko mladino, popoldne za delovne kolektive, večer pa za ostalo občinstvo. Razpored, čas

predstav in cene vstopnic bodo pravočasno objavljene na lepkih. Prepričani smo, da bo naša publika tudi letos na dan festivala napolnila kino dvorano, zlasti pa

V ponedeljek na sejmišču

Zaradi izredno hladnega vremena je bil v ponedeljek, 3. decembra, promet na novomeškem sejmišču slabši kot običajno. Prašičev je bilo na izbiro 1205, prodali pa so jih 795, goveje živine je bilo prodane 91 glav od 372 pripeklanih. Za prašiče so zahtevali 4000 do 6500 din, za vola 180 do 205 din za kg, za krave 85 do 120 din ter za junce in telice 180 do 200 din za kg. Od zadnjega sejma je cena nekoliko padla, predvsem zato, ker je bilo to pot premalo kupcev.

Imajo na Dvoru brezplačno razsvetljavo?

Prejšnji petek in soboto je na Dvoru gorelo več velikih javnih luči po ves dan. Tu visijo menda tudi 300 ali celo 500-svečne žarnice, pa verjetno porabijo kar precej toka. Ali se ne bi takim izdatkom lahko izognili?

opozarjamo na velik pomen tehničnega filma delovne organizacije. Vzgladu IMV, ki je lani za svoj kolektiv odkupil celo predstavo, naj letos sledijo tudi drugi kolektivi!

— mtr —

Nekaj novih iz Šmarjete

■ Občni zbor ZVVI Šmarjeta je bil 11. novembra. V poročilih in v razpravi so med pretresanjem uspehov in težav v preteklem letu ugovarili, da bi lahko organizacija naredila veliko več, če ne bi bilo v njej toliko bolehnih in slabotnih članov — invalidov. Povezava z organizacijama ZB iz NOV in ZROP je bila dobra, uspešno so sodelovali v pripravi raznih proslav. Socialno ogroženi člani, ki so prejeli pakete od ObO ZVVI Novo mesto, so bili zaradi pozornosti nadvse zadovoljni, v razpravi pa so opozorili na to, naj bi v bodoče pristojni organi skrbeli, da bi bilo invalidom odobreno klimatsko zdravljenje v letni sezoni in ne v zimski, kot je to bilo letos. Na ta način so morali nekateri invalidi zdravljenje, ki jim je bilo odobreno na Gorenjskem, odkloniti. Načeli

Tudi borci so odgovorni za vzgojo mladine

Predzadnji petek je bil v sindikalni dvorani Tovarne celuloze občni zbor osnovne organizacije Zveze borcev iz Vidma-Krškega.

Okoli 150 članov organizacije je z zanimanjem sledilo poročilu o delu organizacije, ki ga je prebral predsednik Franc Dornik. Poročilo ugotavlja, da je organizaciji uspelo s pomočjo ObLO v glavnem rešiti stanovanjske probleme borcev. Nujno pa bi bilo potrebno preskrbeti nekaterim borcem boljša stanovanja. Osem članov je prejelo tudi dolgoročni kredit za gradnjo in popravilo stanovanj.

Zdravstveno stanje borcev postaja vse bolj problematično. Predlaganih je bilo 55 članov za zdravljenje, vendar ji je šlo zaradi skrajnih sredstev le 11. Socialno zavarovanje pa jih je poslalo 14.

Poročilo obravnava tudi spomeniško varstvo in navede, da sta na območju organizacije dva spomenika, in sicer na pokopališču v Krškem in v Rorah. Spomenika sta bila postavljena po zašluzi vodstva in članov organizacije. Letos pa je bila okolica spomenikov zanemarjena. Organizacija je zaprosila komunalno upravo, naj bi urejala grobove borcev, vendar je bilo vse zaman. Center predvojaške vzgoje je pred tremi leti prevzel spomenik v svoje varstvo, ni pa zanj dovolj skrbel. Prekopati bi treba tudi padle borce, ki so pokopani na pokopališču na Vidmu. Zanje po potrebi napraviti skupno grobnico in jim postaviti dostojen spomenik.

Organizacija je s 1. julijem uvedla posvete s člani. Posvete so bili vsako prvo in zadnjo nedeljo v mesecu. Izkazalo se je, da je bila nova oblika dela s člani uspešnej-

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

ša kakor pa množični sestanki. Borci so se radi posluževali teh posvetov. Največ pozornosti je bilo danih glede uveljavljanja redne in posebne delovne dobe. Razpravljali so tudi o zdravstvenih in stanovanjskih problemih ter je bilo izdanih več pisemnih priporočil. Samo dva člana sta uveljavila posebno delovno dobo. Veliko skrbi je organizacija posvetila izobraževanju članov in otrok padlih in živih borcev. Letos je 21 članov pridobilo ustrezno

kvalifikacijo. Dva otroka borcev, ki nista dokončala osemletke, sta bila na priporočilo organizacije sprejeta na priučitev k transportnemu podjetju. To podjetje je z razumevanjem upoštevalo priporočilo organizacije. Devet otrok padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja je še v oskrbi in so njihovi šolski rezultati zadovoljivi, osem otrok pa je že v službah. Dva otroka živih borcev prejemata študijsko podporo. Na priporočilo organizacije prejemata sedaj dva borca priznavalnino in občasno pomoč. Premalo pozornosti pa je bilo posvečeno pisanju dogodkov iz zgodovinske dejavnosti NOV in ureditvi topografije. Borci, člani organizacije, so se udeležili tudi raznih pohodov, proslav in komemoracij. V sklopu organizacije deluje aktiv borcev v kovinarski zadrugi in tovarni celuloze in papirja. Oba aktivna delujeta uspešno in tu-

di vodstva podjetij imajo veliko razumevanja za reševanje njihovih zadev. Poročilo ugotavlja še, da so vsi člani organizacije ZB vključeni v SZDL.

V razpravi so se borci dotaknili problema zaposlitve otrok borcev, stanovanjskih in komunalnih problemov v občini ter odhoda ljudi na delo v Nemčijo. Ugotovili so, da odhajajo v tujino zlasti mlajši ljudje, ker je njihova zavest zelo šibka. Mladina premalo pozna krvoločno početje Nemcev v drugi svetovni vojni. Dolžnost borcev je, da vplivajo na mladino s pripovedovanjem dogodkov iz NOV. To je zlasti važno tudi zato, ker so po mnenju diskutantov naši šolski učbeniki nepopolni. Zgodovina NOV se po šolah premalo obravnava.

Občni zbor je pozdravil tudi predsednik občinskega odbora SZDL Lojze Stih, ki je predlagal, naj bi organizacija vključila v svoj program tudi družbeno-politično delo in da bi borci imeli redne razgovore po šolah o dogodkih iz NOV.

Občni zbor je izrekel priznanje staremu odboru in izvolil nov, devetčlanski upravni odbor ter 8 delegatov za občinsko konferenco.

D. K.

To in ono z Velikega Trna

Uspešno delo KO. Odbor je letos reševal večino problemov komunalne in ostale gospodarske dejavnosti kraja.

Odkup vin. Glavni pridelek v teh krajih je vino. Trenutno pa ga na tem področju nihče ne odkupuje. Ljudje bi radi vnovčili pridelek, da bi poravnali davčne obveznosti.

Problem žage je bil že večkrat v obravnavi. Daleč naokoli ni žage in kmetski ne vedo, kam peljati les v razžaganje.

Odlok o kategorizaciji krajev zaradi občinske doklade so prebivalci ugodno sprejeli. Menijo le, da bi morale biti uvrščene v IV. grupo vse vasi na območju krajevnega urada.

Gradnja prosvetne dvorane in stanovanjske stavbe naj bi se nadaljevalo spomladi in ne preko zime. Na seji odbora krajevnega organizacije SZDL je bilo omenjeno, da je v pretekli zimi delo počasi napredovalo in so se nesmotrno trošila družbena sredstva. Vse to gradnjo znatno podražuje.

Cene mesu niso pravilno določene, menijo prebivalci z Vel. Trna. To trditev utemeljujejo s tem, da se v mesnicah ne prodaja vedno prvovrstno meso, čeravno se zaračunava po najvišji ceni.

OLAJŠAVE PRI DOPOLNILNEM PRORAČUNSKEM PRISPEVKU

Na zadnji skupni seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Sevnici je bilo sprejetih več odlokov, med njimi odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o uvedbi dopolnilnega proračunskega prispevka iz osebnega dohodka delavcev in uslužbencev. Odlok predvideva, da se dopolnilni proračunski prispevek še v bodoče plačuje po stopnji 15 odst., razen od osebnih dohodkov do 15 tisoč dinarjev mesečno. Od osebnih dohodkov delavcev in uslužbencev državnih organov, zavodov, družbenih organizacij in zasebnikov do 18.000 dinarjev mesečno se plačuje 10 odst. dopolnilnega proračunskega prispevka.

Nadalje je bil sprejet tudi odlok o določitvi tarife za vodarino na območju občine. Pri tarifah ni prišlo do znatnih sprememb, pač pa so v odloku na novo močno poudarjene obveznosti do vodovoda. Tako je določeno, da morajo hišni lastniki in upravni organi kakor tudi drugi uživalci stanovanjskih pravic, ki plačujejo pavšalno vodarino, prijaviti upravitelju zavoda vsako spremembo o številu družinskih članov, podstavce in obiskov, ki trajajo več kakor mesec. Nadalje so dolžni tudi prijaviti spremembo stanja števila male in velike živine. Z odlokom se pooblašča svet za stanovanjske in komunalne zadeve ObLO, da lahko v posameznih

primerih osnovno ceno za porabljeno vodo zveča ali pa zmanjša. Če potrošnik kljub pisnemu opominu ne plača treh zaporednih obrokov vodarine, se mu lahko ustavi nadaljnja uporaba vode. Z denarno kaznijo do 10 tisoč dinarjev se lahko kaznuje, kdor samovoljno priključi stavbni ali parcelni vodovod na obstoječe omrežje ali pa postavi hidrant. Kazni je podvržen tudi tisti, ki ne javi spremembe o priključkih, kdor brez dovoljenja bistveno spremeni vodovodno napeljava, kljub opozorilu razliva in uporablja vodo iz vodovodnega omrežja in kdor samovoljno zapira ali odpira ventile in ponesnaži vodovodne naprave.

Oba odloka bosta stopila v veljavo po objavi v Uradnem vestniku okraja Novo mesto.

Imenovanje UO sklada pavšalne skočnine

Na nedavni seji občinskega ljudskega odbora v Sevnici je bil imenovan 5-članski upravni odbor sklada pavšalne skočnine. V upravni odbor so bili imenovani: Lojze Motore, Mirko Mohor, Franc Radišek, Ivan Doberšek in Franc Stojš.

Podzemeljsko jezero pri Pišecah?

Za vsakega turista je prav gotovo zelo zanimiv izvir Gabrnice v Pišecah. Iz velikega tako imenovanega Pečurjevega brega mirno teče čista voda, ki je speljana tudi v pišeški vodovod. Ne glede na letni čas, sušo ali deževje je izvir vedno enak. Na sekundo priteče 16 litrov vode, ki ima vedno 16 stopinj. Nekateri domnevajo, da je v tem velikem hribu jezero, nihče pa ne ve, od kod priteka vanj voda. Morebiti bi podrobnejše raziskave razvozlele uganko. Slika prikazuje izvir Gabrnice v Pišecah.

Razdrobljenost in pomankanje kadra

Konec novembra se je sestala komisija za proučitev gostinstva v videmsko-krški občini. Analizirala je sedanjo organizacijo gostišč in promet, ustvarjen v devetih mesecih. Komisija je nameravala izdelati konkretne predloge za uspešnejši razvoj gostinstva in jih predložiti v razpravo svetu za blagovni promet in turizem, vendar v razpravi ni bilo podanih predlogov. Zato je bilo sklenjeno, da se bo morala ko-

misija v kratkem ponovno sestati. Člani komisije so ugotovili, da je gostinstvo v občini precej razdrobljeno in da manjka visoko kvalificiranega gostinskega kadra. Poudarjeno je tudi bilo, da so v okolici Krškega tri postojanke, od katerih ni nobena popolnoma urejena. Če bi gostišča dobila večja investicijska posojila, bi končno rešili problem neurejenosti gostišč.

Komisija je razpravljala o slabem obisku gostov v nekaterih gostiščih, ni pa konkretneje ugotavljala razlogov. Zanimivo, da so zastopniki gostišč utemeljevali majhen promet na vse močnejše načine, niso pa poročali, kaj so sami storili za porast prometa.

Največji promet na enega zaposlenega v gostilni je v devetih mesecih letošnjega leta dosegla restavracija na Senovem in znaša 420 tisoč dinarjev. Ostala gostišča pa so dosegla sledeč povprečni promet: gostišče »Pri mostu« na Senovem 407 tisoč, gostišče »Pod lipa« v Brestanici 314, gostišče »Pri mostu« v Krškem 239, gostišče v Kostanjevici 232, gostišče »Korničar« 207, restavracija »Pod Gorjancji« v Kostanjevici 202,

hotel »Srečič« 199 in gostišče »Murko« 191 tisoč dinarjev. Povprečni promet na enega zaposlenega v gostiščih znaša v videmsko-krški občini 229 tisoč dinarjev.

Ti podatki kažejo dokaj neugodno bilanco prometa v gostiščih, z izjemo gostišča na Senovem. Vsekakor bo morala komisija ugotavljati vzroke majhnega prometa, zlasti v nekaterih gostiščih.

Učenci na Raki so dobili nov prapor

Na predvečer dneva republike smo proslavljali tudi na Raki. Kar lepo število se nas je zbralo v dvorani osnovne šole. Osrednja točka slovesnosti je bilo razvitje in predaja prapora učencem osnovne šole Milana Majcna na Raki. Novi prapor je učencem najlepša nagrada in hkrati najboljša spodbuda za še boljše delo. Največ sredstev za novi prapor je prispevalo Društvo prijateljev mladine ter trg. podjetje »Resa« (Videm-Krško), sredstva pa so prispevala tudi mnoga druga podjetja in nekateri vaščani. Več podjetij je prispevalo tudi spominske trakove in zaželelo učencem še mnogo uspehov.

-cj

Tudi prebivalci občine Videm-Krško so se postavili

Na občinskem odboru RK v Krškem smo zvedeli, da je nedavna krvodajalska akcija zelo uspela. Sodelovali so: občinski sindikalni svet, zdravstveni center, občinski odbor SZDL in mladina.

V Brestanici, kjer je bil sedež akcije, se jih je prijavilo 211, odvzeli pa so kri 194 krvodajalcem. Iz Brestanice je darovalo kri 97 krvodajalcev, iz Koprivnice 12 in s Senovega 85.

V Vidmu-Krškem so odvzeli kri 223 ljudem. Od tega z Rake 18, Zdol 12, Vel. Podloga 2, ostalo pa iz Vidma-Krškega. Samo iz tovarne čokolade je darovalo kri 30 zaposlenih. Pri akciji se je dobro izkazal socialni delavec iz Tovarne celuloze in papirja Kristijan Pavliha.

Skupno je bilo odvzeto 130 litrov dragocene krvi. Podatkov iz Kostanjevice še nismo dobili.

Zdolčani ne dajo svoje pošle

PTT podjetje iz Novega mesta je sklenilo, naj bi se zaradi nerentabilnosti ukinila pošta na Zdolah. Če bi pošta ostala še nadalje v tem kraju, bi morali občani sami prispevati za kritje izgube okoli 600 tisoč dinarjev letno. Ljudje se z ukinitvijo pošte ne strinjajo in menijo, da pošta mora ostati na Zdolah.

Občani tudi žele, naj bi v bodoče kmetijska zadruga iz Krškega točneje pošiljala traktorje za oranje in druga dela.

DVE KORISTNI ŠOLI

Delavska univerza v Vidmu-Krškem je že v pretekli izobraževalni sezoni uspešno izvedla v Vidmu-Krškem šolo za starše. Redno jo je obiskovalo 34 slušateljev. Razveseljiva je ugotovitev, da so bili starši s predavanji zelo zadovoljni.

Delavska univerza se je z občinskim odborom DPM dogovorila, da bo v sezoni 1962-1963 organizirala šolo za starše prve stopnje v Vidmu-Krškem, na Senovem, v Brestanici, Kostanjevici in na Raki. Če bo potrebno, bo organizirana tudi v drugih krajih občine.

Televizijski sprejemnik v Veliki vasi

Gasilsko društvo in pododbor SZDL sta pred dobrim letom kupila televizijski sprejemnik »Sabow«. Ker so se pri nakupu dogovorili, da bodo plačevali sprejemnik po obrokih, so takoj pričeli z zbiralno akcijo. Krajevna organizacija SZDL v Leskovcu je darovala 20 tisočakov, kmetijska zadruga iz Krškega prav tako 20 tisoč dinarjev, velik del denarja so prispevali vaščani. Zmanjkalo pa jim je 35 tisoč dinarjev. Zato so zaprosili komisijo za društva in organizacije pri obč. odboru SZDL za denarno pomoč. Vloga je bila odobrena, ker zlasti v zimskem času vaščani močno gledajo oddaje. Druga kulturnega razvedrila pa ljudje v tem kraju nimajo.

Avtomatična telefonska centrala na Vidmu

V kratkem bodo pričeli na Vidmu graditi stavbo za avtomatično telefonsko centralo. Dograjena bo maja 1963. Predračun znaša sedem milijonov dinarjev in se bo investiralo iz medobčinskega sklada za avtomatizacijo telefonskega omrežja. Verjetno bo otvoritev centrale že avgusta 1963.

Sola za starše bo obsegala 10 predavanj. Mednje sodijo teme: kako je treba razvijati mladega človeka, poklicna vzgoja in usmerjanje, spolna vzgoja, socialna in pravna zaščita mladine, skriti sovgojevalci naše mladine in vzgoja otroka, s katerim imamo težave, duševni razvoj otroka od rojstva do pubertete, zdravje in bolni otrok, sodobna regulacija rojstev ter šola, družina in otrok.

Izobraževalni center na Senovem

Rudnik na Senovem je že pred nekaj meseci pričel graditi enonadstropno stavbo za izobraževalni center. Stavba bo stala okoli deset milijonov dinarjev in bo dograjena drugo leto.

JUTRANJI POMENEK V MEGLENEM RAZPOLOZENJU...

Ali bo ObZTK Novo mesto uspela z akcijo za dom telesne kulture?

Pred nedavnim sta okrajna in občinska zveza za telesno kulturo v Novem mestu sklicali poseben posvet, ki je bil posvečen najbolj perečemu vprašanju telesne kulture v Novem mestu (ki pa je tudi občinskega in okrajnega značaja) — pomanjkanju zaprtih prostorov za zimsko športno dejavnost.

Problem je pereč zlasti zato, ker je zaradi zidave trenutno neuporabna gimnazijeva telovadnica, tako da nekateri šole v prvi meseci letošnjega šolskega leta niso imele telovadbe! Tako je celotna športna in telesnovzgojna dejavnost omejena le na osnovnošolsko telovadnico. Ta pa je tako obremenjena, da skoraj ni časa niti za čiščenje.

Ker ni bilo druge izbire, so skušali omogočiti treniranje vsaj tistim sekcijam oziroma panogam, ki jim je zimsko obdobje glavna sezona (namizni tenis, orodna telovadba itd.). Toda tudi to imajo vadbno le enkrat na teden, in to v večernih urah, tako da mladina, posebno puniče, ne morejo obiskovati treningov.

Razen Partizana imajo težave tudi kegljači, strelci in drugi

S podobnimi težavami se že več let ubadajo tudi ostale telesnokulturne organizacije. Kegljaci se že več let borijo proti izkoriščanju privatnih gostilnišč, ki imajo kegljišča kot sestavni del gostinskih obratov. Zato se s kegljanjem lahko ukvarjajo le tisti, ki imajo dobe denarnice ali pa jih je ta šport tako pritegnil, da zanj žrtvujejo tudi zadnji dinar.

Kegljaska organizacija se bori tudi proti alkoholizmu, ki je pri nekaterih kegljacihi posledica zahteve gostilničarjev, naj se pri igri naju naroči tudi pijača. Take pojave bomo najlažje odpravili z ločitvijo gostinskih obratov od športnih kegljišč. Marsikje v Sloveniji so ta problem uspešno rešili s podružbenjem zasebnih kegljišč (v drugih republikah imajo to že davno urejeno), le v Novem mestu ne.

Seveda pa je v Novem mestu tudi vprašanje kvalitete kegljišč. Niti eno ne ustreza predpisom za prvenstvena tekmovanja, tako da je letos morala okrajna Kegljaska zveza prirediti del ekipnega okrajnega prvenstva v Ljubljani (!).

kiubi pa so morali globoko poseči v žep.

Tudi strelci nimajo pravih možnosti za napredovanje. V mestu je težko najti celo primeren prostor za strelišče za zračno puško, kaj šele za malokalibrsko, ki zahteva 50-metrsko razdaljo od strelskega mesta do tarče. Članom balinarskih klubov, ki v Novem mestu rastejo kot gobe po dežju, bi tudi zelo koristilo pokrito balnišče, da bi lahko trenirali in tekmovali tudi v času, ko so balnišča na prostem neuporabna. Tudi šahisti se že leta in leta zamažajo borijo za prostor. Potreba se čuti tudi po manjšem zimskem plavalnem bazenu.

Se in še bi lahko naštevali, a naj bo dovolj. Potreba so velike, in če se jih v bližnji prihodnosti ne bo uspelo zadovoljiti, bo šla pot novomeške telesne kulture strogo navzdol.

Prvi koraki so že narejeni

Kako rešiti ta problem? Z njim se že pred leti ukvarjal Svet za telesno vzgojo pri ObLO, vendar ga ni mogel premakniti z mrtve točke, ker ni bilo sredstev in pravega razumevanja. Sedaj je položaj tak in ni močno nikakršno odlašanje.

Tega se je zavedala tudi občinska zveza za telesno kulturo, ki je skupno z OZTK sprožila akcijo za gradnjo DOMA TELESNE KULTURE. V njem bi lahko zgradili vsaj štiristopenjsko kegljišče, strelišče, večjo dvorano oziroma telovadnico, dve ali tri manjše stranske dvorane za namizni tenis, dvigovanje uteži, judo itd. ter pomožne prostore.

Prvotno je bilo predvideno, da bi DOM TELESNE KULTURE zgradili v dveh nadstropjih in da bi II. nadstropje odstopili Centru za izenarmadno vzgojo mladine, ki ima del sredstev za gradnjo že zagotovljenih. Sedaj pa prevladuje mnenje, da ne bi šli v tako veliko gradnjo, ker tudi okolje, kjer je gradnja predvidena, ni primeren za visoko zgradbo. Gradnja bi se v tem primeru zelo zavlekla, ker bi bilo treba graditi v etapah, položaj pa je tak, da je treba čimprej zagotoviti prostor za zimsko športno udejstvovanje. Jasno je, da bo za tako gradnjo potrebno precej sredstev, vendar bi se dalo z razumevanjem odlo-

čujočih čimteljcev in s pomočjo vseh organizacij, ki so zainteresirane na razvoju mladine, veliko napraviti. Problem je namreč tako pereč, da ga je treba čimprej rešiti. Če se pozimi treniranje zanemari, je treba spomladi v marškatrem pogledu pričeti znova.

11 novih šol brez telovadnic!

Na sestanku smo slišali več primerov, ki kažejo prav mlačevski odnos odločujočih čimteljcev do telesne kulture; v razpravi smo slišali, da je bilo po osvoboditvi v okraju kar 11 šol zgrajenih brez telovadnic in da tudi nove šole v večjih krajih, kot sta Trebnje in Sentjerna, sicerkrat ne bodo imele telovadnic! Če povemo še to, da je bil v več šolah (skoraj 75 odst. je takih!) reducirana ponudba šolske telesne vzgoje in da na tehnični srednji šoli v Krškem že dve leti nimajo telovadbe, potem bo lahko vsakdo pritrtil, da v našem okraju položaj telesne kulture ni rožnat! Marsikdo se bo vprašal, zakaj se na kongresih sprejemajo sklepi, če se potem ne izvajajo. Zakaj se tudi pri nas ne upoštevajo priporočila predstavnikiških teles in državnih organov? Zakaj mora biti naš okraj vedno med zadnjimi?

Res je, da ni dovolj sredstev za vse potrebe, vendar bi bilo treba pri delitvi sredstev za telesno kulturo pokazati razumevanje. Telesna kultura in šport nista luksusa, kot še marsikdo misli, temveč življenjska potreba delovnih ljudi, zlasti mladine.

Dom telesne kulture naj bi gradili na Loki

Na sestanku smo slišali še več zanimivih ugotovitev in predlogov, vendar o vsem ne bi pisali. Objavimo pa lahko, da ObZTK in OZTK nista ostala le pri besedah. Predzadnji petek sta iz Ljubljane prišla strokovnjaka: inž. Šubelj in inž. Gabrovšek. S predstavniki ObZTK in OZTK ter inž. Greinom sta si ogledala vse možne lokacije in skupno so ugotovili, da bi bilo za gradnjo DOMA TELESNE KULTURE najbolj primerne zemljišče med letnim telovadščem na Loki, kjer stoji sedaj hiša, v kateri stanuje oskrbnik Partizanovega doma. S tem bi

bil kompleks športnih objektov na Loki dopolnjen, objekt pa tudi ne bi bil preveč oddaljen od mestnega središča. O tem nas je podrobneje informiral predsednik ObZTK tovariš Alojz SERINI: »Ogledali smo si v.a. zemljišča, ki bi prišla v poštev za gradnjo, in ugotovili, da bi bila Luka najboljše rešitev. Predlog ObLO, da bi dom gradili pri Kremenovi pralnici peska, ni najboljši. Tudi strokovnjaki iz Ljubljane so bili mnenja, da je oddolčna oddaljenost od mestnega središča.

Ker po urbanističnem načrtu na prostoru nad letnim telovadščem ni predviden noben drug objekt, bi dom tam lahko zgradili. Strokovnjaki bodo kmalu izdelali idejni osmerek, ki ga bomo dali v razpravo. Upamo, da bo akcija za gradnjo hitro stekla in da bomo povsod našli dovolj razumevanja in pomoči. Ne moremo več odlašati. Doslej je vedno ostalo le pri razpravah, sedaj pa upamo, da bomo od besed prešli k dejanjem.

II. POZIVNI OKRAJNI TURNIR V NAMIZNEM TENISU

Mladina v ospredju

bodo pravočasno zagotovljena sredstva.

REZULTATI II. POZIVNEGA OKRAJNEGA TURNIRJA:

MOŠKI: 1. Marjan SOMRAK (Part., N. m.) 11 zmag (22:4), 2. Jože TURK (Part. N. m.) 9 zmag (19:5), 3. Rok GUNDE (SSD Gimnazija N. m.) 9 zmag (19:6), 4. Miro BERGER (SSD Gimn. N. m.) 6 zmag (16:12), 5. Pavle UHL (SSD

Pionir-, N. m.) 6 zmag (14:12), 6. Irena MIKEC (SSD Gimn. N. m.) 6 zmag (12:11), 7. Niko BOLJOVAČ (Part., Černomelj) 6 zmag (13:12) itd. ŽENSKÉ: 1. Irena MIKEC (SSD Gimn. N. m.) 5 zmag (10:0), 2. Majda TURK (Part., N. m.) 4 zmage (8:2), 3. Ida SMRKE (SSD -K. Rupena-, N. m.) 3 zmage (6:6), 4. Meta KREN (SSD -K. Rupena-, N. m.) 2 zmagi (4:8) itd. fm

V Zenici le 6. in 9. mesto

Najboljša namiznoteniška igralca v okraju, ki sta se v družbi petih najboljših igralcev Slovenije udeležila zveznega mladinskega pozivnega turnirja v Zenici (29. in 30. novembra), sta dosegla manj, kot smo pričakovali.

Somrak je v mladinski zvezni konkurenci prvič nastopil, zato je dosegel 9. mesto vseeno uspeh. Pred njim so le zastopniki Hrvatske in Slovenije. Pomembna je njegova zmaga 3:1 nad Trupejem, ki je bil šesti do sedmi, nič manj pa tudi zmaga nad prvakovom BIH Kovačem, ki je bil enajsti.

Mikčeva je začela z dvema nepričakovanimi porazoma.

Kasneje se je popravila, toda ni imela prave sreče in je dosegla dvoboje izgubljala. Med večjimi uspehi je zmaga nad Stojšičevo (Novi Sad) z 2:0. Bila je najboljša predstavnica LRS, vendar le šesta v končni razvrstitvi.

Omenimo še, da so v Zenici tekmovali v zelo težkih pogojih (v neprimernih dvoranah s tremi mizami, v katero je dopoldne sijalo celo sonce, ki je tekmovalce zelo oviralo), tako da so bili zlasti domači igralci, ki so navajeni na take pogoje, na boljšem. Zato ni presenečenje, da so na prvih štirih mestih pri mladinkah Bosanke, članice Zenice.

Vedno večje navdušenje za košarko

Mlada novomeška košarkarska ekipa je letos s lepimi uspehi zaključila tekmovalno sezono. Z eno samo izgubljeno tekmo in s nekaj točkami naskoka so zasluženo zmagali v ljubljanski okrajni ligi (ker je na Dolenjskem premalo ekip za samostojno tekmovalno), na turnirju v Kamniku so si priborili pokal ObZTK in zmagali na okrajnem prvenstvu. Dinamična igra, uspehi in prve zmagovite stotice košev so privlačile na tekme vedno več gledalcev, ki so vse bolj navdušeni za to panogo.

Novomeška ekipa ima velike možnosti, da se uvrsti v II. slovensko ligo, v kateri bodo letos nastopala zelo kvalitetna slovenska moštva, kot so Svoboda, Moste, Old Boys — Olympia, Skofja Loka, Jesenice in podobna, ki so za-

radi razpustitve slovensko-hrvaške lige prisiljena tekmovali v nižjih ligah. Premagati morajo le zmagovalca okrajnega prvenstva Nove Gorice, ki pa ni tako močna ekipa, da bi lahko resneje ogrozila Novomeščane.

Ekipa »Partizana« bo sicer letos nekoliko oslabiljena, ker je dr. Grandovec, ki je dve sezoni treniral moštvo, odšel na novo službeno mesto. Vendar bo Novomeščane verjetno okrepil Vinko Bele, ki se bo po dveh letih igralstva za ekipo »Ljubljane« vrnil k domačinom. Veliko koristi pa si mladi igralci obetajo od nekdanjega reprezentanta in enega izmed stebrov državne prvega »Olympia« — inž. Bajca, ki se je zaposlil v »Novolesu«. Inž. Bajec je že obljubil, da bo začel ekipo trenirati, možno pa je, da bo nastopil tudi kot igralec. S tem bo ekipa dobila možnost, da nadaljuje z uspehi tudi v kvalitetnejših ligah.

V ekipi je trenutno okoli 9 ved ali manj enakovrednih igralcev, ki bodo lahko zaradi velikosti, saj imajo povprečno 184 cm, pripravi pristajati na košarko nova presenečenja. Dobro so preskrbljeni tudi s podmladkom in nameravajo nekaj mlajših igralcev počasi uvajati za igranje v prvi ekipi. Razen tega so na osnovni šoli v Novem mestu ustanovili košarkarsko šolo, ki jo obiskuje kar 45 pionirjev in mladincev, od tega 13 deklet. To je vsakakor mnogo, saj morajo imeti vsa društva, ki nastopajo v slovenskih ligah, mladinsko in žensko ekipo. Košarkarjem se torej ni treba bati, da bi zaradi odhoda nekaterih igralcev ekipa raspadla.

Novomeška ekipa bi nujno potrebovala nove dresе in bolj ur-

jeno igrišče. Treba bi bilo tudi asfaltirati igrišče, kar je nujno za tekmovalja v višjih legah. Z novimi uspehi bi se gotovo dobila tudi sredstva za ureditve šola novomeških košarkarjev.

STENSKI KOLEDAR ZA 1963

bomo priložili vsem starim in novim naročnikom v zadnji decembrski številki. Naročite si DOLENJSKI LIST pravočasno na domač naslov, ker bo novoletni koledar s posnetkom otoškega gradu lep okras vašega doma!

Za dan JLA: medmestni dvoboj Ljubljana-Novo mesto

Dom JLA in OZTK Novo mesto pripravljata v počastitev dneva JLA medmestni namiznoteniški dvoboj članskih reprezentanz Novega mesta in Ljubljane. Ker bo Ljubljana verjetno nastopila v najboljši postavi, bi novomeško ekipo okrepila državna reprezentanta Teran in Plutova. Tako bi bil dvoboj zelo zanimiv.

Točen datum in kraj dvoboja bomo še objavili. fm

Novo kegljaško društvo v Krmelju

V Krmelju je bilo za dan republike ustanovljeno novo kegljaško društvo KZ Trilšč-Sentjerna in prirelo prijeteljsko srečanje z »Metalno« Le-ja je ponovno pokazala visoko tehniko kot pri gostovanju v Mariboru, kjer so dobili igro s 334:324 ter ponovno na domačem igrišču z rezultatom 334:300. Najboljši pri Metalni so bili Pepi Logar, Anton Hočevar in Ivo Kolovrat, v novo ustanovljenem društvu KZ Trilšč-Sentjerna pa Anton Repovž, Alojz Brekan in Alfonz Stanj. Dosegli so ta dan lep rekord: 422 podrtih kegljev (do sedaj največ 402 keglja).

Iskreno čestitamo! Novemu društvu pa mnogo uspehov! M

Strelci za dan republike

Prizadovna strelska družina »STIL« iz Mizarske produktivne zadruge v Sevnici je v počastitev dneva republike priredila prvenstvo družine v streljanju z zračno puško. Tri zračne puške, ki so bile pripravljene za nagrado, so privabile precej udeležencev. Doseženi rezultati so lepi, saj je najboljši Stane Budna, dosegel 494 krogov od 600 možnih, Lojze Znidaršič kot drugi 439 krogov in Maks Zupanc kot tretji 431 krogov. Brez dvoma bi bili rezultati lepiši, če bi tekmovalci več trenirali. Sklenili so prirediti srečanja z drugimi strelskimi družinami, kar jim je omogočeno, ker jim je sindikalna podružnica dala dotacijo. Sb

Nagradno tekmovanje »Kaj veš o telesni kulturi«

Letošnja pionirska športna tekmovanja in ostale akcije v okviru JPI so lepo uspeli. Najuspešnejši je bil pionirski odred novomeške osnovne šole »Katja Rupena«, ki je zasluženo osvojil prvo mesto v okraju, medtem ko v republiškem merilu tudi pričakuje eno najvišjih mest.

Da bi bila zaključna prireditev letošnjih JPI čim bolj zanimiva, je občinski odbor JPI pripravil nagradno tekmovanje, v okviru katerega bodo morale šolske ekipe odgovorjati na vprašanja o

najboljših slovenskih športnikih in njihovih uspehih, o pravih posameznih športnih igrah, o rekvizitih, napravah itd., nato pa bodo morale odgovoriti še na vprašanja o tekmovanju za šolsko športno značko. Tekmovanje bo v nedeljo, 16. decembra, ob 10. uri v Domu JLA v Novem mestu.

Na tekmovanju bodo nastopile tričlanske ekipe popolnih šol v občini, medtem ko bodo ekipe o-stalih šol nastopile v lastnih tekmovanjih, nekatere pa bodo sodelovale tudi z recitacijami, akademskimi sestavami in drugim.

POSVET NAJMLAJŠIH ŠPORTNIH DELAVCEV

Okrajna zveza za telesno kulturo v Novem mestu je nedavno tega sklicala posvet predsednikov šolskih športnih društev, da bi se pogovorili o delu in težavah. Posvet je vodil sekretar okrajne zveze Franc Šegedin, ki je orisal trenutno stanje in dal navodila za bodoče delo.

V okraju je že 37 športnih društev, ki imajo 170 sekcij s 5937 člani. Mladina se precej zanima za šport, vendar primanjkuje vadiateljev in orodja. Iz poročil mladih športnikov se je videlo, da imajo vse premalo pomoči od občinskih športnih zvez. Tu je res množično in iz te množice lahko dobimo tudi kvaliteto, saj mnogo pionirjev že danes presemeža z dobrimi uspehi. Zato je dolžnost občinskih zvez, da usmerjajo delo najmlajših športnikov.

Mnogim športnim društvom primanjkuje celo šog, tako da so odvisni od dobre volje šol in športnih društev. Športna društva bi morala navezati z njimi kar najboljše stike, saj se tu uvajajo v delo in življenje bodoči športniki in organizatorji.

Stanje telesne kulture v šolah je kritično, saj se število telovadnih ur zmanjšuje, primanjkuje pa tudi učiteljev. Predstavniki iz Sentjerneja in Trebnja sta opozorila, da se pri njih gradijo šole brez telovadnic in nimajo nobenega zaprtega prostora za telesno vzgojo. Opozorili so tudi na nepravilen odnos pri dajanju dotacij. Tako so predstavniki iz Krškega povedali, da dajejo pri njih veliko sredstev za izživljanje manjšega števila ljudi v speedwayu, manjši del pa si razdelijo ostale telesnovzgojne dejavnosti.

Na zaključku so sklenili, da bodo posvetili največjo pozornost atletiki in malemu nogometu, ker so te panoge pri nas v zastoju.

Šolska društva moramo ceniti enako kot ostale športne organizacije, ker so to šole bodočih športnikov in športnih delavcev.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 6. dec.: Miklavž Petek, 7. dec.: Urban Sobota, 8. dec.: Marija Nedelja, 9. dec.: Valerija Ponedeljek, 10. dec.: Smiljan Torek, 11. dec.: Danijel Sreda, 12. dec.: Aljoša

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega draga mca in oeta

MIHAELA CIZLA iz Bukoska

se najlepše zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom za požrtvovalno pomoč v najtežjih urah, tovarišu Klemenčiču za poslovitni govor ter vsem darovalcem številnih vencev. Zaljubljeni žena in hčerke z družinami

PREKLIC

Preključem izgubljenega zdravstveno izkaznico št. 314976 na ime Neška Simončič, Zasuže 12, p. Sentjerne

REKREACIJA

Brestanica, 8. in 9. dec. angleški barvni film »Doktor brez dileme«, 12. in 13. dec. sovjetski barvni film »Prvi dan miru«.

Brezice, 7. in 8. dec. jugoslovanski film »Ne posega v sredo«, 9. in 10. dec. italijanski film »Kako lepo je živeti«, 12. dec. jugoslovanski film »Krst Rakoca«.

Črnomelj, 7. dec. jugoslovanski film »Minuta za umora«, 9. dec. ameriški barvni film »Tonka«, Kostanjevica, 9. dec. ameriški barvni film »Od pekla do Teškasa«, 12. dec. francoski barvni film »Blago z obale Durances«.

Metlika, 8. in 9. dec. jugoslovanski film »Signali nad mestoma«, 12. dec. jugoslovanski film »Izgubljeni svitniki«.

Novo mesto — Krka: od 7. do 10. dec. jugoslovanski film »Krst Rakoca«, od 11. do 13. dec. italijanski film »Drni podvig«.

Senovo: 8. in 9. dec. ameriški barvni film »Toboy Taylors«, 12. in 13. dec. jugoslovanski film »Signali nad mestoma«.

V NEDELJO ZOPET MLADINSKI PLES V NOVM MESTU

V nedeljo, 9. decembra, se bodo v Novem mestu zopet začeli mladinski plesi, ki so bili za nekaj časa ukinitveni. Poročali smo že, da je mladinska organizacija sklicala posvetovalno, na katerem so določili prostor za mladinske plesne in sestavili v okviru OHS LMS plesni odbor. Odbor je že resno začel delati in bo lahko do nedelje pripravil vse potrebno, da bo dobili mladinski ples večjo kulturno osnovo. V odboru so predstavniki OHS LMS, aktivov na šolah in v kolektivih ter predstavniki prosvetnih delavcev. Poskrbeti bodo morali v glavnem za nadzor in urediti garderobo. Velike težave so s sredstvi, zato bodo skušali izdati tiskane lepake za ples, na katerih bi bili tudi oglaševalci novomeških podjetij. Ker je mladinski ples tudi v interesu posameznih kolektivov in njihovih mladinskih aktivov, bodo podjetja lahko prispevala nekaj sredstev za reklamo in omogočila kritje precejšnjih stroškov. Na pomoč pa bodo gotovo prišla še vodstva srednjih šol in družbene politične organizacije v Novem mestu.

Novi odbor je sklenil, da bo nekoliko zmanjšal vstopnine, čeprav bodo stroški za organizacijo precej večji. S tem želijo omogočiti obisk plesov tudi tistim, ki nimajo toliko sredstev, da bi lahko redno plačevali okoli 100 dinarjev vsake nedelje. Prireditelji bodo tudi omogočili vsem, ki bi se radi naučili pravilno plesati predvsem modernejše plesne, da bodo prosili za svet tovarš Petra Zajca, ki bo skušal pokazati pravilne plesne korake.

V okviru plesa ima odbor v načrtu tudi razne kulturne programe. Novomeški mladini bodo skušali približati razne plesne in humoristične igre. Prav tako pa bodo od časa do časa povabili nekatere zabavne ansamble ter tako popestrili program. Za ples bo še naprej poskrbel ansambel Tekstilcev iz Novoteksa.

Upajmo, da bo ples dosegel svoj namen, saj je za take plesne navdušena vsa mladina. Seveda bodo lahko tudi vsi mladi plesalci prispevali svoj delež pri organizaciji, če bodo videli v plesu kulturno potrebo in s predložitvijo prispevali k večji kakovosti mladinske zabave.

—jk

Sevnica, 8. in 9. dec. angleški film »Obtoženi ste, Oscar Wilde«, 12. dec. francoski film »Vreli asfalt«.

Sentjerne: 8. in 9. dec. »Razpoka v Afriki«.

Trebnje: 8. in 9. dec. italijanski film »Velika vojna«, 12. dec. ameriški barvni film »Starec in morje«.

Semič: 9. dec. ameriški barvni film »Čajnica«.

KALOGLASJE

KONJA, 3 komate in gumi voz — 16 col, zelo ugodno prodaja Slavko More, Novo mesto, Muzejska 4.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD BREZICE
Novembra ni bilo rojstev izven tolnišnice.

Porok in smrti tudi ni bilo.

MATICNI URAD NOVO MESTO
V času od 28. novembra do 3. decembra je bilo rojenih 14 dekčev in 11 deklic.

Poročili so se: Jože Brkopec, avtomobilist iz Koroske vasi, in Marija Stangelj, uslužbenka iz Golte vasi; Janez Kulovec, mizar iz Vavte vasi, in Angela Kozlevčar, delavka iz Podgore; Alojz Avčin, delavec iz Ragovega, in Nada Moškon, delavka iz Dobovega. Umrl je Jože Brovet, delavec iz Kočevske Reke, star 59 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Justa Pančur iz Otočca — dečka, Cilka Mežnaršič iz Gor. Gradišča — dečka, Slavica Remih iz Srečnice — dečka, Jožeta Dragan iz Stenberga — dečka, Bosiljka Mihalčič iz Broda — dečka, Fanika Jesih iz Male Hubančice — dečko, Slavica Završnik iz Gradca — dečko, Tončka Stefančič iz Bušinj vasi — dečka, Barica Hlačar iz Bujbarskega Broda — dečka, Jožeta Brkopec iz Rumanje vasi — dečka, Marija Kastelic iz Dolja — dečka, Ana Fajk iz Ratičje vasi — dečka, Sonja Sečko iz Porečja — dečka, Stanka Stojanovič iz Čudnega sela — dečko, Dragica Zura iz Vel. Loke — dečko, Angela Mikolič iz Klenovca — dečko, Marija Kolben iz Črnomlja — dečka, Ana Conta iz Mihovega — dečka, Kristina Kos iz Cerovega loga — dečko, Draga Vrabec iz Jezera — dečko, Angela Jurkovič iz Sentjerne — dečko, Kristina Veselič iz Hrasta — dečka, Franciška Pečjak iz Plešivca — dečko, Malči Dragob iz Gradca — dečko, Marija Povše iz Vel. Poljane — dečka, Vera Rajer iz Vrha — dečko, Pavla Stukelj iz Doblič — dečka, Marija Dolenski iz Spod. Lakenca — dečko, Terezija Stokar iz Orehovca — dečko, Olga Ribič iz Trebnja — dečko, Martina Virant iz Hrastovca — dečko, Milena Zafran iz Vavte vasi — dečka, Apolonija Uršič iz Rake — dečka, Jožeta Čeh iz Grmade — dečka, Stanka Hrovat iz Dvora — dečko, Fanika Gabrič iz Sevnice — dečka, Franciška Slapšak iz Male Loke — dečko, Ljuba Čas iz Semiča — dečko, Zora Minkar iz Jurke vasi — dečka, Rozalija Udovč iz Ponikev — dečka, Julka Zagar iz Dvorske vasi — dečko.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Mlakar

MOTORNKO KOL »Puch«, 250 ccm, leto izdelave 1956, v voznem stanju, prodam. Ogled vsak dan popoldne pri mlinu na Pogancih 7.

KUHINJSKO KREDENGO prodam. Naslov v upravi lista (1474-62).

GRAJSKO KLET in 0.5 ha vinogradi nad semiško postajo prodam. Podrobnejše informacije pri: Franc Derganc, Semič. »INA« — pismo prejel. Prosim, pošljite na slovo pod značko »Plava pota« (1478-62).

GARAZO oddam v Kendiji. Naslov v upravi lista (1484-62).

DEBEL MOSKI POVRNIK in dva para zimskih čevljev (39 in 44) zamenjam v Novem mestu za tri metre suhih bukovih drv. Naslov v upravi lista.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Vojko Justinek, sin rudarja iz Sentjanja, se je ušel v vedro vročih pomlji in se opeknil; Janez Lužar, upokojenec iz Kamenc, je padel in si poškodoval levo nogo; Rafael Fibernik, sin dostavljaka iz Brune vasi, je pri telovadbi padel in si poškodoval levo roko; Stanka Blažekovič, vojak iz Črnomlja, si je pri stroju poškodoval prste na levi roki.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: dr. Miha Načev, zdravnik

PRETEKLI TEDEN SO DAROVALI KRI

Na novomeški transfuzijski postaji so pretekli teden darovali kri:

Marjan Filipčič, Janez Suštar, Slavoljub Ferjančič, Franc Lužar, Albin Hrovat, Anton Gazvoda, Franc Sašek, Ljudmila Hrovat, Marija Judež, Anica Tomšič, Anica Oražem, Marija Vesel, Amalija Podraž, Vida Zupančič, Ana Ljubi, Cilka Sečen, Vida Osolnik, Mara Panker, Franc Kusič, Danijel Štirn, Ivan Zupančič, Alojz Fink, Mica Perše, Alojz Cimprič, Rudi Hrastar, Tugo Lebič, Jožica Hacc, Ljubičica Henigman, Milan Vidlinovič, Franc Tomšič, Avgust Sintič, Franc Zupančič, Janez Pavlič, Polde Fink, Pavle Okleščen, Franc Blažič in Marija Knežević, člani kolektiva SGP »Pionir« iz Novega mesta.

Mimi Drenik, Stanka Grandovec, Janez Robek, Marija Picelj, Anica Derganc iz gostinskega podjetja »Metropole«; Ana Malnar, raznašalka »Delas« iz Novega mesta, Jožeta Ljub (»Kremena«, Novo mesto) in Jožeta Zagar (Seksija za vleko v Novem mestu).

Številnim tovarišem in tovarišicam, ki so tokrat darovali kri, se najlepše zahvaljujemo, posebno hvala pa sta jim vodstvo transfuzijske postaje in okrajni odbor Rdečega križa. — Se je čas, da se v to človekoljubno akcijo vključijo ostali delovni kolektivi!

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 0.05 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 7. DECEMBRA: 8.40 Zabavni ansambel Boruta Lesjaka. 9.45 Poje oktet bratov Pirnat. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Inš. Janez Verbič: Kakovost krme se pokaže v priraji. 13.30 Pol ure pred štirinajsto. 14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 15.20 Monolog iz Wagnerjevih oper. 15.45 Jezikovni pogovori. 17.05 Baski in Beethoven. 18.25 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana. 18.45 Iz naših kolektivov. 20.00 Pet pevcev — pet popevk. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 8. DECEMBRA: 8.05 Iščarček v mladinski glasbeni redakciji. 9.25 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inš. Franc Cegar; Parkirna postaja. 13.30 V paviljonu zabavne glasbe. 14.05 Zbori iz Verdijevih oper. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.15 Zelim vas zabavati. 17.05 Gremo v kino. 18.10 Zabavni orkester RTV Ljubljana. 18.25 Domači napavi izpod zelenega Pohorja. 20.00 Jazz aux Champs Elysees. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 9. DECEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra — France

Bevk: Deček s piščalko. 9.05 Dopoldanski sestanek z zabavno glasbo. 10.00 Še pomnite, tovariši! — inš. Viktor Repanšek: Vpliv skladateljev na kakovost krompirja. 12.30 Iz filmov in glasbenih revij. 14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.10 Stoglavni virtuoz. 20.00 Intermezzo s vašimi ljubljenci. 21.15 Radijska igra »Mala suita čakanja«. 21.25 Naš nočni kaledioskop.

SREDA, 12. DECEMBRA: 8.05 Pisana orkestralna galerija. 9.25 Sem in tja po svetu. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inš. Tone Zorc: Pregled uspehov in vprašanj v živinoreji. 12.30 Iz manj znanih oper znamenitih skladateljev. 13.30 Melodije na tekočem traku. 15.32 Franz Schubert: Glasbeni utrinki. 18.10 Klavir v ritmu. 18.45 Ljudski parlament. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.15 Z našimi pevci in instrumentalisti.

CETRTEK, 13. DECEMBRA: 8.20 Pet popevk za pet pevcev. 9.25 Iz domače operne ustvarjalnosti. 12.05 Radijska kmečka univerza — inš. Dušan Modic: Obrazovanje in urejanje dreves ter grmičevja v sodobnih sadovnjakih. 13.30 Mediteranski intermezzo. 14.05 Od kontinenta do kontinenta. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Turistična oddaja. 17.05 Glasba iz Talijanskega brama. 20.00 Cetrkov večer domačih pesmi in naprevov. 21.00 Literarni večer. 22.15 Po svetu jaza.

iz Orlovca, se je prevrnil z avtomobilom in se poškodoval; Matilda Sintič, gospodinja iz Gornje vasi, je padla in si poškodovala desno koleno; Ruža Banič, delavka iz Javorja, si je poškodovala glavo; Ivan Ivanko, posestnik iz Klanjca, je padel po stopnicah in si poškodoval levo nogo; Anl Suban, gospodinja iz Obreča, je padla na glavo opoka; Aleja Čunka, delavka iz Orehovca, je na gradbišču zasulo.

Obvestilo oddelka za notranje zadeve pri ObLO Trebnje

Občinski ljudski odbor Trebnje — odsek za notranje zadeve obvešča lastnike motornih vozil, da bo podaljševal prometna dovoljenja za leto 1963 po naslednjem vrstnem redu:

Za krajevna urada Trebelno in Mokronog 20. decembra od 7. do 14. ure; za krajevni urad Sentrupert 21. decembra od 7. do 14. ure; za krajevni urad Mirna 22. decembra od 7. do 14. ure; za krajevna urada Veliki Gaber in Dohrač 24. decembra od 7. do 14. ure ter za krajevna urada Velika Loka in Trebnje 25. in 26. decembra od 7. do 14. ure. Za zamudnike iz vseh krajevnih uradov bo podaljševanje prometnih dovoljenj 14. in 21. januarja 1963.

razpis delovnega mesta

Trgovskega pomočnika z urejeno vojaščino sprejme »Novoteksa« — manufaktura, Novo mesto, Glavni trg 25.

Letalci čestitajo

Naši fantje, ki so pri vojakih v Sarajevu, čestitajo za 29. november in pozdravljajo vse domače in znance, posebno mladino. Lojze Bevc, Jože Kocjan, Franc Hrovatič, Jože Znidaršič, Franc Balas in Alojz Petrač.

UČENCI NOVOMEŠKE OSEMLETKE OB DNEVU REPUBLIKE

Osnovna šola »Katje Rupena« v Novem mestu je v sredo, 28. novembra, lepo proslavila dan republike. Učenci so štirikrat napolnili dvorano Prosvetnega doma (po več razredov v eni skupini) in prisostvovali kulturnemu programu, ki je bil lepo naštudiran z zbornor recitacijo in vmesnimi glasbenimi vložki orkestra »Dušan Jereb«. — Ob tej priložnosti so podelili najboljšim pionirjem, ki so se izkazali v tekmovalju v okviru JPI, srebrne športne značke, cecibani iz prvih razredov pa so bili na slovesen način sprejeti v pionirsko organizacijo. Društvo prijateljev mladine je novim pionirjem poklonilo pionirske rute.

Nesreče

SNEG JE PREPREČIL SREČNO VOZNO

24. novembra popoldne se je zgodila lažja prometna nesreča na avtomobilski cesti pri Kromovem. Proti Ljubljani je z osebnim avtomobilom italijanski državljani Raffaele Galardini vlekel neko pokvarjeno vozilo. Pri Kromovem se je vlečna vrva pretrgala, zato je Galardini ustavil. Tedaj pa se je iz Zagreba pripeljal Dušan Grubar. Ker je prepozno zagledal Galardinijev avto, je naglo zavil v levo, vendar je zaradi spolzke ceste zadel vanj. Škoda na Grubarjevem vozilu je ocenjena na 10.000 dinarjev.

TOVORNJAK NA SREDI CESTE

24. novembra se je na Poljanskem klanecu na avtomobilski cesti ustavil tovornjak podjetja »Gorjanci«, ker ni mogel speljati. Stal je tako, da je bilo na levi strani malo prostora, vendar so ga druga vozila še lahko prehitela. V tovornjak je zadel tovorni avtomobil s prikolico, ki ga je vozil Anton Novak iz Ilirske Bistrice. Škoda znaša približno 10.000 dinarjev.

Istega dne in skoraj ob istem času je na Poljanskem klanecu prišlo do druge nesreče. Proti Ljubljani je s tovornjakom potoval Dragomir Nikolič iz Kragujevca. Zaradi zasnežene ceste ni mogel naprej. Ko se je iz nasprotne strani pripeljal z osebnim avtomobilom Džuro Durdelja iz Zagreba, mu je Nikolič mahal, naj ustavi. Durdelja je začel zavirati, vendar ga je zaradi zasnežene ceste zadel v tovornjak. Trčenje je povzročilo 10.000 dinarjev škode.

GOREČI TOVORNJAK NA AVTOMOBILSKI CESTI

21. novembra je po avtomobilski cesti iz Brežic potoval s tovornjakom Albin Semulič iz Kopa. Na avtomobilu in priklopi je bilo 28 ton konzerv. Med vožnjo se je izpraznila sprednja desna zračnica pri priklopi in se vžgala. Voznik je dim opazil in avtomobil ustavil. S pomočnikom sta poskušala odstraniti gorečo kolo, vendar jima ni uspelo. Vtem se je vžgala tudi priklopica. Sele čez poldrugo uro je prebivalcem in gasilcem, ki so prišli na pomoč, uspelo ogenj pogasiti. Vrednost tovora je bila blizu 5 milijonov dinarjev, na priklopi pa je za okrog milijon 900.000 dinarjev škode.

ZMEDEL GA JE SNEG NA SPREDNEM STEKLU

25. novembra je vozil osebni avtomobil po avtomobilski cesti proti Zagrebu Miho Načev, zdravnik iz Slavovskega Broda. Blizu Jesenice na Dolenjskem je srečal tovornjak, ki je peljal proti Ljubljani. Pri srečanju je izpod tovornjakovih koles brizgnil sneg na sprednje steklo osebnega avtomobila. Načev se je zmedel, zapeljal s ceste in se prevrnil. Voznik in sopotniki se niso poškodovali, na osebnem vozilu pa je bilzu 700.000 dinarjev škode.

Mladini iz Trebelnega

Jože Grabnar, Alojz Starič in Gustel Sedlar, naši fantje, sedaj vojaki v Tetovu, čestitajo mladini s Trebelnega za praznik republike, domačim in prijateljem pa pošiljajo lepe pozdrave.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu — IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inš. Davorin Gros, inš. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Musar, Mako Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUVJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 din — Letna naročnina 900 din, polletna 450 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 din — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-3-24 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Časopisno podjetje »DEL« v Ljubljani.

(128) 85 9812